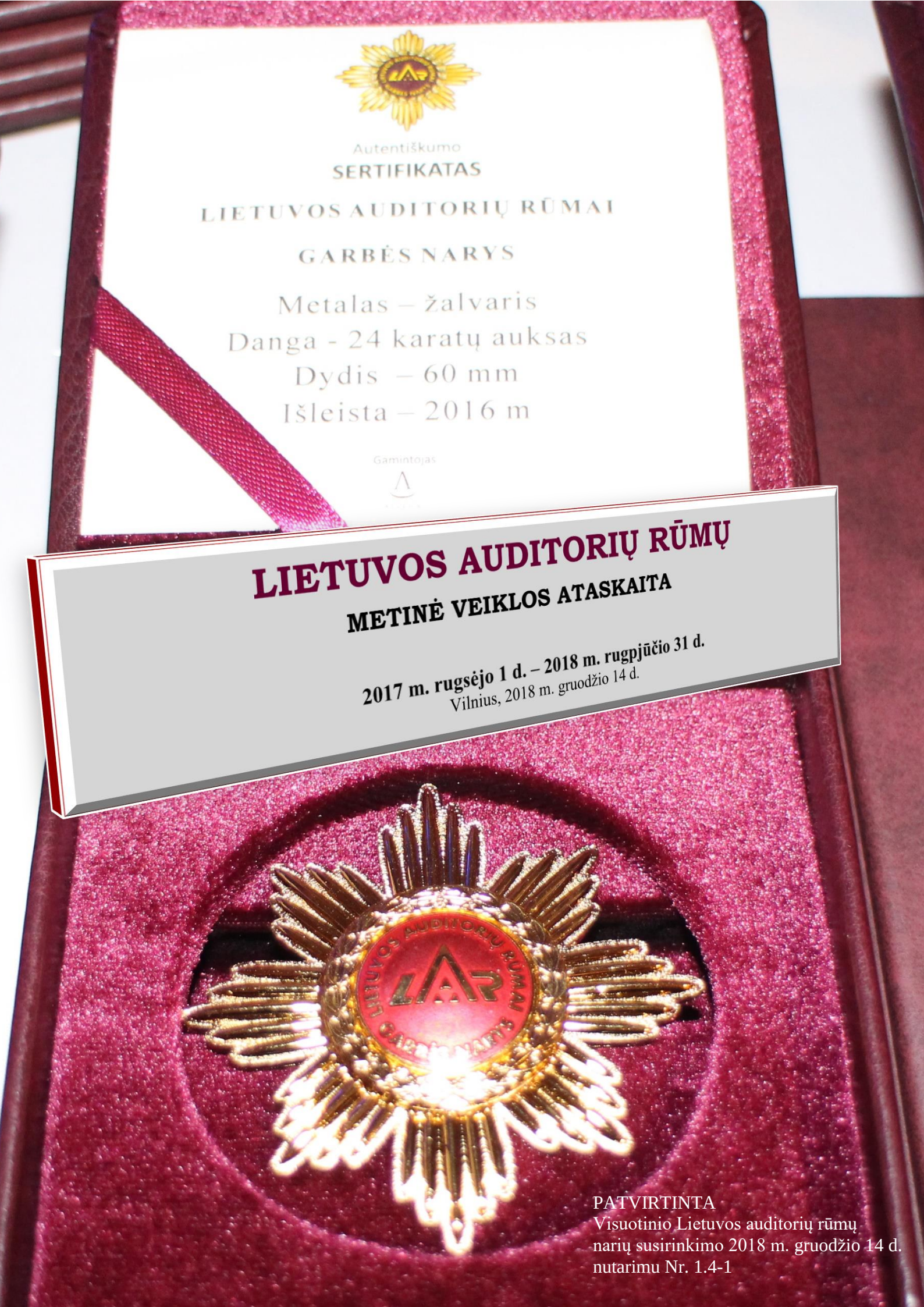

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ

METINĖ VEIKLOS ATASKAITA

2017 m. rugsėjo 1 d. – 2018 m. rugpjūčio 31 d.

Vilnius, 2018 m. gruodžio 14 d.

PATVIRTINTA
Visuotinio Lietuvos auditorių rūmų
narių susirinkimo 2018 m. gruodžio 14 d.
nutarimu Nr. 1.4-1

TURINYS

1. BENDROJI DALIS 3
2. LAR VIZIJA, MISIJA, TIKSLAS, PAREIGOS, FUNKCIJOS IR UŽDAVINIAI 3
3. LAR NARIAI IR AUDITO ĮMONĖS 5
4. LAR VEIKLOS VALDYMAS 7
4.1. LAR PREZIDIUMAS IR LAR DIREKTORIUS 9
4.2. LAR ORGANAI 10
4.3. LAR ADMINISTRACIJA 15
5. LAR BIUDŽETO VYKDYMAS 19
6. FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS 21
6.1. KOKYBĖS KONTROLĖS KOMITETO VEIKLA 24
7. KVALIFIKACINIAI AUDITORIAUS EGZAMINAI 31
7.1. UŽDUOČIŲ RENGIMO KOMISIJOS VEIKLA 35
8. PROFESINĖ ETIKA IR AUDITO METODOLOGIJA 36
8.1. ETIKOS KOMITETO VEIKLA 36
8.2. AUDITO KOMITETO VEIKLA 37
9. KITŲ LAR ORGANŲ VEIKLA 38
9.1. LAR GARBĖS TEISMO VEIKLA 38
9.2. APSKAITOS IR MOKESČIŲ KOMITETO VEIKLA 38
9.3. LAR DARBO GRUPIŲ VEIKLA 39
10. AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS IR AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ MOKYMAS 40
10.1. AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS 40
10.2. KVALIFIKACIJOS KĖLIMO KURSŲ UŽSKAITYMAS 44
10.3. NE LAR ORGANIZUOJAMI KURSAI 44
10.4. LYGIAVERTIS KURSAS 46
10.5. 2017 M. KVALIFIKACIJOS KĖLIMO VALANDOS 49
10.6. 2015–2017 TRIMEČIO KVALIFIKACIJOS KĖLIMO VALANDŲ SKAIČIAVIMAS 49
10.7. AUDITORIŲ KONTROLIERIŲ RENGIMAS IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS 50
10.8. AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ MOKYMAS 50
11. TEISMINIAI GINČAI 53
12. AUDITO VEIKLOS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS 54
13. VISUOTINIAI LAR NARIŲ SUSIRINKIMAI IR KITI RENGINIAI 57
14. BENDRADARBIAVIMAS IR TARPTAUTINIS ATSTOVAVIMAS 58
15. ES STRŪKTŪRINIŲ FONDŲ PROJEKTAS 60
16. PAGRINDINIAI LAR IŠŠŪKIAI 62

1. BENDROJI DALIS

Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) veiklos ataskaita parengta vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos (toliau – LR) asociacijų įstatymu;
- LAR statutu;
- LAR veiklos reglamentu;
- LAR administracijos darbo reglamentu.

LAR yra viešasis juridinis asmuo, įregistruotas 2000 m. vasario 22 d. Nuo įregistravimo datos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos LAR statutas buvo keičiamas kelis kartus. Paskutinis pakeitimas visuotinio LAR narių susirinkimo buvo priimtas 2017 m. birželio 16 d. ir Juridinių asmenų registre įregistruotas 2017 m. rugpjūčio 3 d.

LAR ataskaitinis laikotarpis prasidėjo 2017 m. rugsėjo 1 d. ir baigėsi 2018 m. rugpjūčio 31 d. (toliau – ataskaitinis laikotarpis).

2. LAR VIZIJA, MISIJA, TIKSLAS, PAREIGOS, FUNKCIJOS IR UŽDAVINIAI

Vizija – pripažinimą Lietuvoje ir užsienyje turinti visų Lietuvos auditorių profesinė organizacija, kuri yra atvira pokyčiams ir bendradarbiavimui, padedanti auditoriams teikti, o visuomenei – gauti kokybiškas audito ir kitas profesines paslaugas.

Misija – koordinuoti auditorių veiklą, užtikrinti nepriklausomo audito ir susijusių profesinių paslaugų kokybę bei stiprinti Lietuvos auditorių vaidmenį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

TIKSLAS

LAR tikslas – vienyti visus auditorius Lietuvoje, koordinuoti jų veiklą, atstovauti jų interesams ir juos ginti, įgyvendinti auditorių profesinę savivaldą ir tenkinti kitus viešuosius interesus.

PAREIGOS IR FUNKCIJOS

LAR pareigas ir funkcijas nustato Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas (toliau – Audito įstatymas) ir LAR statutas.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR įgyvendino šias pagrindines pareigas ir funkcijas, numatytas Audito įstatyme ir LAR statute:

- Kartu su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba (toliau – AVNT) įgyvendinti auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės užtikrinimą, organizuoti atlikto audito kokybės peržiūras (toliau – peržiūra), teisės aktų nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl peržiūros ataskaitų tvirtinimo (gavus AVNT įvertinimą dėl LAR siūlomų sprendimų), skirti drausmines nuobaudas ir (arba) privalomus vykdyti nurodymus.
- Rengti peržiūros metodikos projektą ir pateikti AVNT tvirtinti.
- Kontroliuoti, kaip auditoriai ir audito įmonės laikosi Tarptautinės buhalterių federacijos (toliau – TBF) Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos parengto ir patvirtinto Buhalterių profesionalų etikos kodekso, Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengtų ir patvirtintų tarptautinių audito standartų (toliau – TAS), tarptautinio kokybės kontrolės standarto (toliau – TKKS), tarptautinių užtikrinimo užduočių, tarptautinių peržiūros užduočių, tarptautinių susijusių paslaugų standartų ir susijusių praktinių nurodymų bei kitų teisės aktų.
- Versti į lietuvių kalbą TBF leidinius (išskyrus tarptautinius audito standartus ir TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksą) leidinius ir juos skelbti.
- Rengti rekomendacijas dėl tarptautinių užtikrinimo užduočių, tarptautinių peržiūros užduočių, tarptautinių susijusių paslaugų standartų ir susijusių praktinių nurodymų taikymo teikiant užtikrinimo ir kitas susijusias paslaugas.
- Kontroliuoti atliktų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybę.
- Vykdyti auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių veiklos priežiūrą.
- Tvarkyti auditorių, audito įmonių ir auditoriaus padėjėjų sąrašus.
- Išduoti auditorių ir audito įmonių pažymėjimus.
- Organizuoti kvalifikacinius auditoriaus egzaminus (toliau – egzaminas) ir sudaryti sąlygas Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų komisijai (toliau – Egzaminų komisija) tinkamai atlikti jai pavestas funkcijas.
- Organizuoti auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimą ir auditoriaus padėjėjų mokymą.
- Suderinus su AVNT, nustatyti auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų turinio reikalavimus.
- Koordinuoti auditorių padėjėjų praktikos atlikimą.
- Sudaryti sąlygas Auditorių garbės teismui tinkamai atlikti jam pavestas funkcijas, atstovauti jam ginčus nagrinėjant institucijose.
- Spręsti finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito (toliau, jeigu nenurodyta kitaip, – auditas) atlikimo ir auditorių profesinės veiklos gerinimo klausimus, teikti pasiūlymus dėl teisės aktų, reglamentuojančių audito atlikimą ir buhalterinę apskaitą, tobulinimo.
- Ginti auditorių interesus ir atstovauti valstybės valdžios ir valdymo institucijose.
- Didinti visuomenės informatyvumą apie LAR narių teikiamas paslaugas.

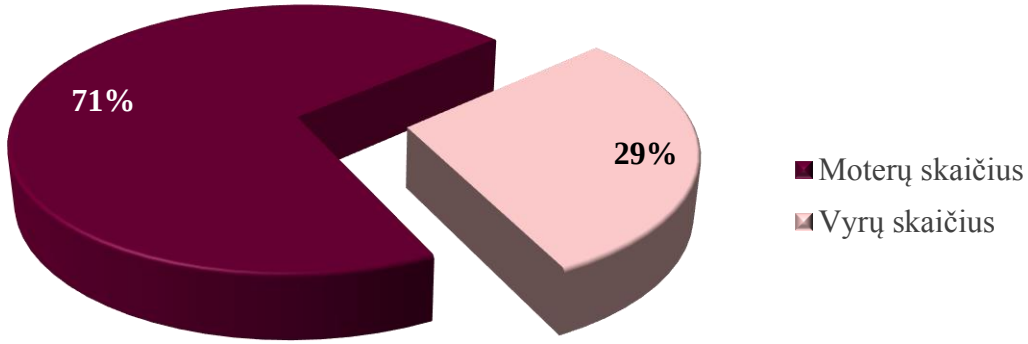
3. AUDITORIAI IR AUDITO ĮMONĖS

Asmuo, prieš įgydamas auditoriaus pažymėjimą ir tapdamas LAR nariu, pagal Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės audito įstatymą (toliau – Audito įstatymas) privalo:

- įgyti aukštąjį universitetinį išsilavinimą;
- ne trumpiau kaip 3 metus audito įmonėje dirbti ir atlikti auditoriaus padėjėjo praktiką;
- išlaikyti kvalifikacinius auditoriaus egzaminus per ne ilgesnį kaip 7 metų laikotarpį nuo pirmo kvalifikacinio egzamino išlaikymo (įskaitymo) dienos;
- atitikti kitus Audito įstatymo keliamus reikalavimus.

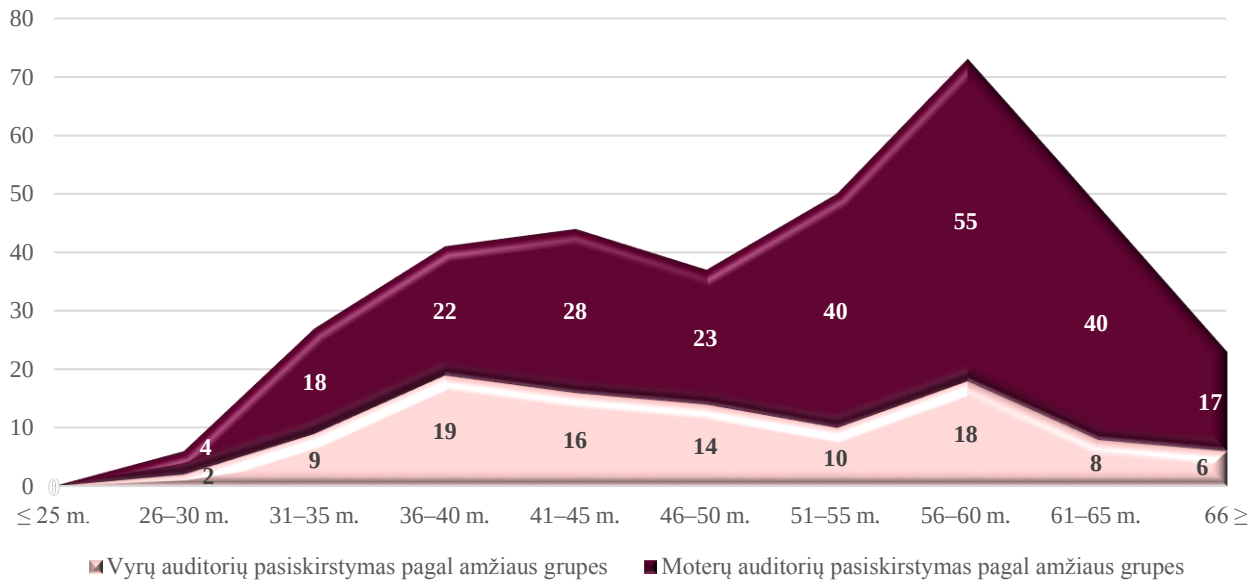
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje LAR vienijo 352 auditorius, kurie pagal Audito įstatymo 71 str. 1 d. buvo LAR nariai (iš jų iš jų 25 auditoriams sustabdytas auditoriaus pažymėjimo galiojimas), ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 349 auditorius (iš jų 32 auditoriams sustabdytas auditoriaus pažymėjimo galiojimas). Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, kaip ir praėjusiais ataskaitiniais metais, iš LAR vienijamų auditorių buvo 247 moterys ir 102 vyrai (žr. 1 pav.).

1 pav. Auditorių moterų ir vyrų skaičiaus pasiskirstymas procentais ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vidutinis auditorių amžius buvo 51 metai. Kaip ir praėjusiais ataskaitiniais metais, 44,4 proc. auditorių ataskaitiniu laikotarpiu buvo iki 50 metų amžiaus, nuo 51 iki 65 metų amžiaus auditorių buvo 49 proc., o vyresni negu 66 metų amžiaus – 6,6 proc. Auditorių moterų vidutinis amžius, kuris siekė 53 metus, buvo didesnis negu auditorių vyrų, kurių vidutinis amžius siekė 49 metus (žr. 2 pav.).

2 pav. Auditorių vyrų ir moterų pasiskirstymas pagal amžių grupes ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Kaip ir praėjusiais ataskaitiniais metais, dėl griežtėjančių auditoriams keliamų reikalavimų, numatytų Audito įstatyme, dauguma auditorių buvo 51–65 metų amžiaus, t. y. auga auditorių, kurie buvo išbraukti iš auditorių sąrašo jų pačių prašymu, skaičius. Per ataskaitinį laikotarpį:

- 8 asmenų auditoriaus vardas panaikintas jų pačių prašymu, vadovaujantis Audito įstatymo 15 str. 1 d. 5 p.

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje audito įmonių sąraše buvo įrašytos 168 įmonės (iš jų 1 sustabdytas audito įmonės pažymėjimo galiojimas), o ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 171 įmonės (audito įmonių, kurioms būtų sustabdytas audito įmonės pažymėjimo galiojimas, nebuvo).

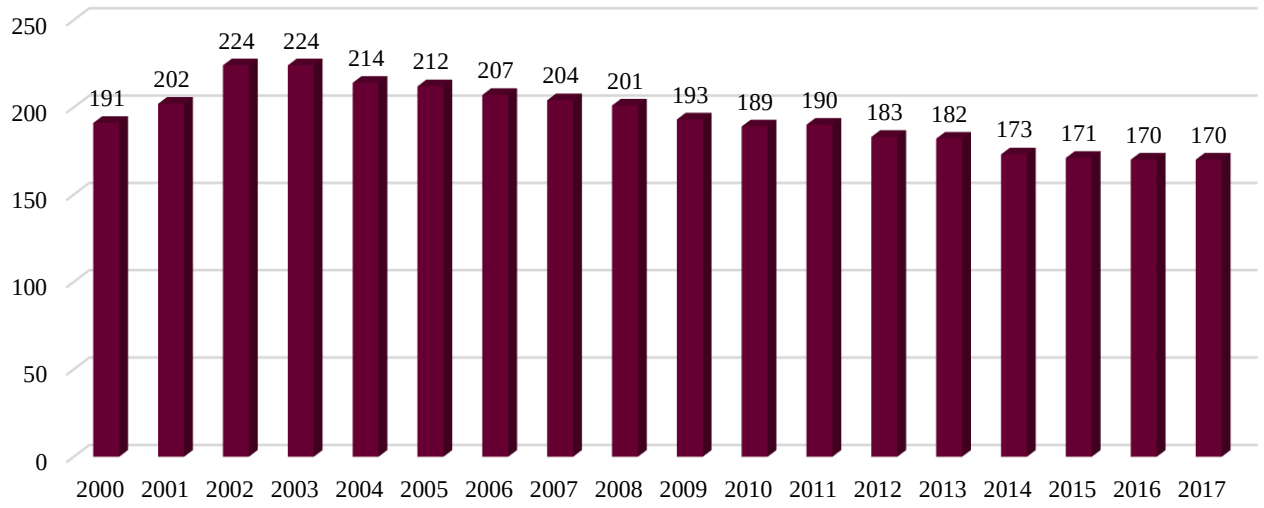
Per ataskaitinį laikotarpį:

- 3 įmonės įrašytos į audito įmonių sąrašą, vadovaujantis Audito įstatymo 22 str. 1 d.;
- 3 įmonės išbrauktos iš audito įmonių sąrašo – jų pačių prašymu, vadovaujantis Audito įstatymo 24 str. 1 d. 3 p.
- 1 audito įmonės pažymėjimas sustabdytas remiantis Audito įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 punktu dėl iškeltos bankroto bylos;
- 2 audito įmonių pažymėjimai sustabdyti remiantis Audito įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktais audito įmonei nesudarius sąlygų atlikti audito kokybės peržiūros

Pagal Audito įstatymą LAR yra vienintelė institucija Lietuvoje skelbianti ir administruojanti auditorių bei audito įmonių sąrašus, kurie nuolat atnaujinami ir skelbiami LAR interneto svetainėje www.lar.lt. 3 paveiksle pateikta informacija, kaip kito auditorių ir audito įmonių skaičius nuo 2000 iki 2017 m.[1]

[1] Duomenys pateikiami kiekvienų metų gruodžio 31 d.

3 pav. Auditorių ir audito įmonių skaičiaus pokytis nuo 2000 iki 2017 m.

Auditoriai, kurie baigia savo aktyvaus darbo praktiką, turi teisę įsirašyti į LAR buvusių narių sąrašą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje LAR buvusių narių sąraše buvo 42 asmenys. Vadovaujantis LAR buvusių narių sąrašo sudarymo tvarkos aprašu, į minėtą sąrašą įrašomi asmenys, atsisakę auditoriaus vardo savo prašymu ir raštu pageidaujantys būti įrašytais į LAR buvusių narių sąrašą. Į šį sąrašą įrašomi tik tie asmenys, kurie nėra skolingi LAR, be to, jie nebegali atlikti audito.

LAR administruoja ir asmenų, siekiančių gauti auditoriaus pažymėjimą, sąrašą. Visi asmenys, planuojantys tapti auditoriais, turi būti įrašyti į auditoriaus padėjėjų sąrašą ir atlikti ne trumpesnę negu 3 metų auditoriaus padėjėjo praktiką, kuri, vadovaujantis Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašo nuostatomis, turi būti patvirtinta. Ataskaitinio laikotarpio pradžioje auditoriaus padėjėjų sąraše buvo 203, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 191 asmuo. Per ataskaitinį laikotarpį 6 auditoriaus padėjėjai išsilaikė kvalifikacinius auditoriaus egzaminus, turėjo patvirtintą 3 metų auditoriaus padėjėjo praktiką ir 6 iš jų, vadovaujantis Audito įstatymo 13 str. 1 ir 2 d., buvo suteikti auditoriaus pažymėjimai.

4. LAR VEIKLOS VALDYMAS

LAR organizacinė struktūra iš dalies numatyta Audito įstatyme, kuriame apibrėžtos atskirų organų funkcijos, teisės ir pareigos, tačiau visa LAR organizacinė struktūra yra pateikiama tik LAR statute.

2017 m. birželio 16 d. vykusiame Visuotiniame LAR narių susirinkime buvo patvirtintas pakeistas LAR statutas, pagal kurį iš dalies keitėsi LAR struktūra:

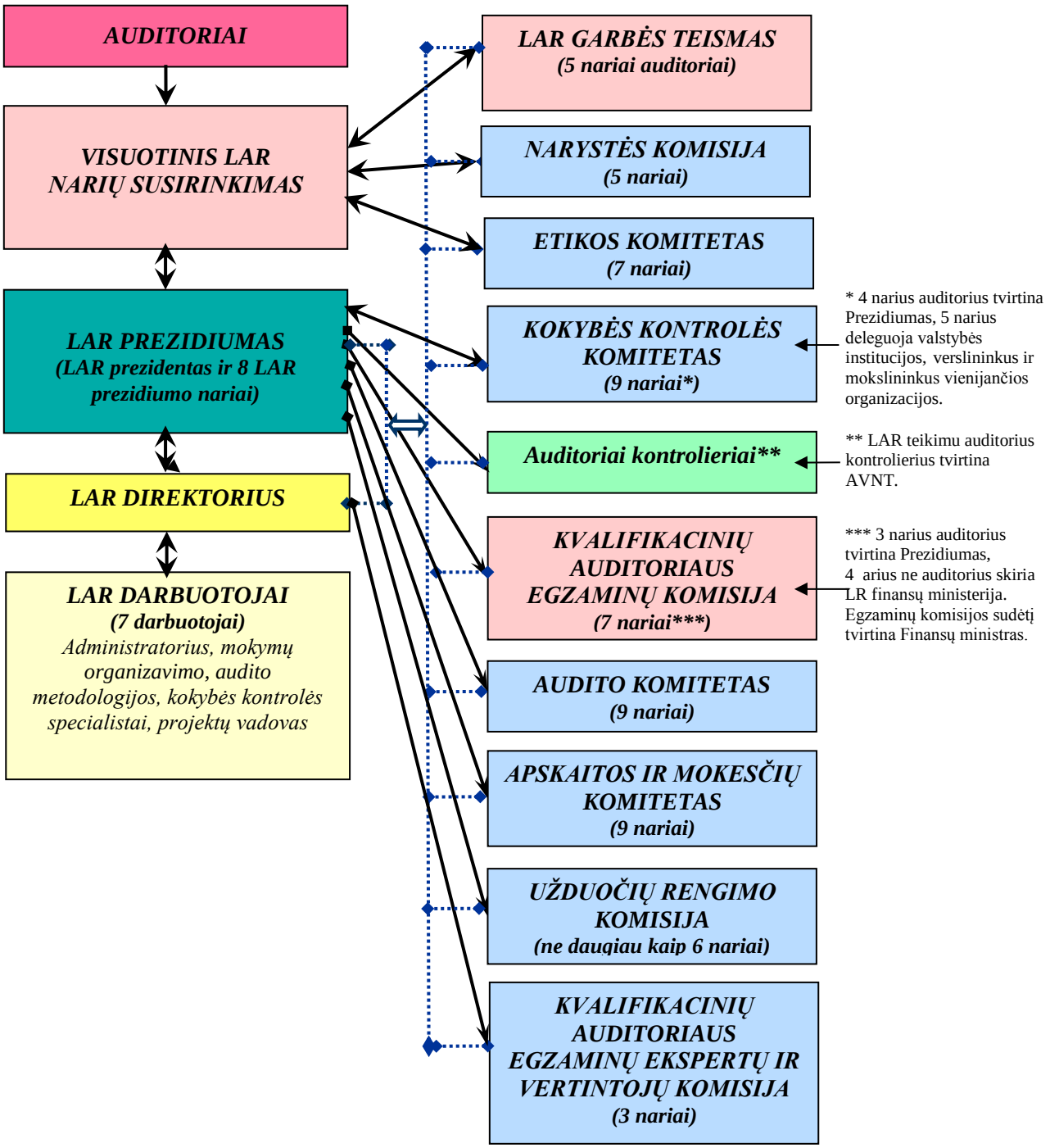
- išplėstos LAR prezidiumo pareigos – papildomai LAR prezidiumas tvirtina Kokybės kontrolės komiteto (keturis) ir Egzaminų komisijos (tris) narius;
- siekiant padidinti su kvalifikacijos kėlimu susijusios veiklos efektyvumą, panaikintas Mokymo komitetas. Sprendimai dėl kvalifikacijos kėlimo valandų įskaitymo yra tvirtinami LAR direktoriaus įsakymu;

atsižvelgiant į įsigaliojusį naujos redakcijos Audito įstatymą, Auditorių garbės teismas tapo LAR garbės teismu ir jo visi nariai yra auditoriai;

atsižvelgiant į Tarptautinės buhalterių federacijos rekomendacijas sukurta Narystės komisija, kuri atsakinga už LAR narių klausimų nagrinėjimą, LAR garbės teismas – kaip rekomendacijas dėl narystės teikiantis organas, o LAR prezidiumas – kaip apeliacijas narystės klausimais nagrinėjantis organas.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvusi LAR organizacinė struktūra pateikta 4 paveiksle.

4. pav. LAR organizacinė struktūra 2018 m. rugpjūčio 31 d.

4.1. LAR prezidiumas ir LAR direktorius

LAR valdymo organai: kolegialus valdymo organas – LAR prezidiumas, kurio darbui vadovauja LAR prezidentas, ir vienasmenis valdymo organas – LAR direktorius.

Ataskaitiniu laikotarpiu **LAR prezidiumo** pagrindinės funkcijos buvo šios:

- Užtikrinti visuotinio LAR narių susirinkimo sprendimų įgyvendinimą ir kontroliuoti jų vykdymą.
- Užtikrinti LAR funkcijų vykdymą.
- Skirti ir atšaukti LAR direktorių.
- Tvirtinti LAR administracijos struktūrą, darbo reglamentą ir LAR darbuotojų, tarp jų ir LAR direktoriaus, pareiginius nuostatus.
- Pagal LAR statute ir LAR prezidiumo darbo reglamente numatytą kompetenciją tvirtinti LAR teisės aktus ir dokumentus.
- Tvirtinti LAR komitetų ir komisijų narius (išskyrus Etikos komiteto, LAR narystės komisijos ir LAR garbės teismo narius, kuriuos renka ir tvirtina visuotinis LAR narių susirinkimas).
- Skirti 2 nepraktikuojančius asmenis į AVNT sudaromo Audito priežiūros komiteto narius ir jų pavaduojančiuosius asmenis ir juos atšaukti.
- Prireikus siūlyti LAR garbės teismui iškelti drausmės bylą auditoriui.
- Tvirtinti Kokybės kontrolės komiteto sprendimus dėl peržiūrų metu nustatytų trūkumų.
- Prireikus siūlyti AVNT ar Kokybės kontrolės komitetui ištirti auditoriaus ar audito įmonės atliktą finansinių ataskaitų auditą.
- Tvirtinti LAR teikiamų paslaugų kainas, jų teikimo ir atsiskaitymo sąlygas.
- Kontroliuoti LAR biudžeto vykdymą.
- Priimti sprendimą dėl įmonės įrašymo į audito įmonių sąrašą, audito įmonės pažymėjimo galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir išbraukimo iš audito įmonių sąrašo.
- Skirti iš LAR prezidiumo narių LAR viceprezidentą ir jį atšaukti.
- Savo kompetencijos ribose priimti kitus sprendimus.

LAR prezidiumą sudaro aštuoni LAR prezidiumo nariai ir LAR prezidentas. Ataskaitiniu laikotarpiu LAR prezidiumą sudarė 2016 m. gruodžio 16 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime išrinkti LAR prezidiumo nariai ir LAR prezidentas:

- pirmininkas (LAR prezidentas) – Saulius Lapšinskas;
- pirmininko pavaduotojas (LAR viceprezidentas) – Saulius Bakas.
- nariai: Jonas Akelis, Lina Drakšienė, Vaida Kačergienė, Rokas Kasperavičius, Genadij Makušev, Ingrida Pūrienė ir Vilija Banienė, kuri buvo išrinkta 2017 m. gruodžio 15 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime ir kuri pakeitė 2016 m. gruodžio 16 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime išrinktą Prezidiumo narę Loretą Graužinienę.

LAR direktorius yra vienasmenis LAR valdymo organas, atskaitingas visuotiniam LAR narių susirinkimui ir LAR prezidiumui, veikiantis LAR vardu ir turintis teisę vienasmeniškai sudaryti sandorius. Vadovaudamas LAR veiklai, ataskaitiniu laikotarpiu vykdė pareiginiuose nuostatuose nustatytas pareigas ir atliko šias funkcijas:

- Organizuoti LAR administracijos darbą.
- Priimti ir atleisti LAR darbuotojus, sudaryti su jais darbo sutartis.
- Vykdyti LAR biudžetą ir už jo vykdymą atsiskaityti visuotiniam LAR narių susirinkimui ir LAR prezidiumui.
- Įgyvendinti LAR prezidiumo sprendimus.
- Pasibaigus LAR finansiniams metams parengti LAR veiklos ataskaitą ir LAR finansines ataskaitas bei jas pristatyti LAR prezidiumui ir visuotiniam LAR narių susirinkimui.
- Pasirašyti LAR teikiamą informaciją.
- LAR vardu prisiimti įsipareigojimus, sudaryti sutartis.
- Atstovauti LAR interesams teisme, valdžios ir valdymo institucijose, Lietuvos ir tarptautinėse organizacijose bei santykiuose su kitais asmenimis.
- Priimti sprendimą, ar leisti auditoriaus vardo siekiančiam asmeniui laikyti kvalifikacinius auditoriaus egzaminus.
- Priimti sprendimą dėl auditoriaus padėjėjo įrašymo ir išbraukimo iš auditoriaus padėjėjų sąrašo.
- Priimti sprendimą dėl auditoriaus padėjėjo praktikos vadovo skyrimo ir atleidimo.
- Priimti sprendimą dėl auditoriaus padėjėjo praktikos tvirtinimo.
- Priimti sprendimą užskaityti, neužskaityti kvalifikacijos kėlimą ne LAR organizuojamuose auditorių kursuose ir (ar) lygiaverčiuose profesinės kvalifikacijos tobulinimosi kursuose.
- Savo kompetencijos ribose vykdyti kitas funkcijas.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR direktoriaus pareigas ėjo Aurelija Lauruševičiūtė.

4.2. LAR organai

Kiti kolegialūs LAR organai, kurių sudaryme dalyvauja visuotinis LAR narių susirinkimas, ataskaitiniu laikotarpiu buvo: Narystės komisija, LAR garbės teismas ir Etikos komitetas.

LAR taip pat yra įsteigti ir veikia šie komitetai bei komisijos, kurių sudėtį tvirtina LAR prezidiumas: Kokybės kontrolės komitetas (4 nariai auditoriai), Audito komitetas, Apskaitos ir mokesčių komitetas, Egzaminų komisija (3 nariai auditoriai) ir Užduočių rengimo komisija.

Narystės komisija sprendžia su naryste LAR (auditorių ir asocijuotųjų narių) susijusius klausimus. Narystės komisija vykdo šias funkcijas:

- savo kompetencijos ribose priima sprendimus dėl asmens įtraukimo į tikrųjų / asocijuotųjų LAR narių sąrašą, narystės sustabdymo, atnaujinimo ar panaikinimo;

- nagrinėja tikrųjų LAR narių pasiaiškinimus dėl nedalyvavimo Visuotiniuose LAR narių susirinkimuose ir teikia pasiūlymus Visuotiniam LAR narių susirinkimui dėl narystės panaikinimo;
- analizuoja LAR administracijos pateiktą informaciją apie skolingus LAR narius LAR veiklos reglamento 35 punkto nustatyta tvarka;
- koordinuoja ir kontroliuoja narystės reikalus LAR;
- analizuoja pastabas bei pasiūlymus dėl Komisijos veiklos ir priima reikiamus sprendimus;
- teikia pasiūlymus dėl narystės reikalus reglamentuojančių ar susijusių teisės aktų tobulinimo;
- teikia išaiškinimus ar atsakymus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus dėl narystės;

Ataskaitiniu laikotarpiu Narystės komisijos nariais buvo:

- pirmininkas – Domantas Dabulis;
- pirmininko pavaduotoja – Jovita Siniauskienė;
- nariai – Mindaugas Dailyda, Vita Jakutienė, Jurgita Zanevskaja.

LAR garbės teismas turi teisę priimti sprendimus kelti auditoriams drausmės bylas ir nagrinėti šias drausmės bylas, taip pat priimti sprendimus vadovaujantis Audito įstatymo 72 straipsnio 2 dalimi. LAR garbės teismas turi teisę nagrinėti drausmės bylas dėl:

- TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų nesilaikymo;
- Audito įstatymo 36 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytos pareigos nevykdymo;
- nario mokesčio nemokėjimo.

Atsižvelgiant į tai, kad 2017 m. kovo 1 d. įsigaliojęs Audito įstatymas nereglamentuoja Auditorių garbės teismo veiklos, 2017 m. birželio 16 d. priimtas naujas LAR statutas numato, kad Visuotinis LAR narių susirinkimas renka **LAR garbės teismą**, kuris priima sprendimus iškelti drausmės bylą LAR nariui už profesinės etikos pažeidimus. Remiantis naujuoju LAR statuto 33 str. 7 d., LAR garbės teismą sudaro 5 nariai, iš kurių ne mažiau kaip 4 būtų tikrieji nariai.

2017 m. gruodžio 15 d. vykusiame Visuotiniame LAR narių susirinkime buvo išrinkti 3 nauji LAR garbės teismo nariai likusiai vienų metų kadencijai.

Ataskaitiniu laikotarpiu Auditorių garbės teismo nariais buvo:

- laikotarpiu nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. gruodžio 15 d.:
  - pirmininkas – Valdas Cicėnas (auditorius, paskirtas 2015 m. gruodžio 18 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime);
  - pirmininko pavaduotoja – Jolita Gnėdikienė (LR ūkio ministerijos paskirtas asmuo);

nariai: Dorita Visalgienė (LR teisingumo ministerijos paskirtas asmuo), Siuzana Ščerbina-Dalibagienė (LR finansų ministerijos paskirtas asmuo), Aidas Ramanauskas (auditorius, paskirtas 2015 m. gruodžio 18 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime).

- laikotarpiu nuo 2017 m. gruodžio 15 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.:
  - pirmininkas – Valdas Cicėnas (paskirtas 2015 m. gruodžio 18 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime);
  - nariai: Aidas Ramanauskas (paskirtas 2015 m. gruodžio 18 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime), Alma Gasiulė (paskirta 2017 m. gruodžio 15 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime), Vaclovas Pogoželskis (paskirtas 2017 m. gruodžio 15 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime), Gediminas Vaskela (paskirtas 2017 m. gruodžio 15 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime).

Atsižvelgiant į tai, kad praėjusiame ataskaitiniu laikotarpiu įsigaliojusiame naujajame Audito įstatyme nebeliko nuostatos dėl Auditorių garbės teismo, tačiau pagal 2017 m. birželio 16 d. patvirtintą naują LAR statutą numatyta, kad LAR ir toliau veiks LAR garbės teismas, todėl naujasis LAR garbės teismas galės savo veiklą vykdyti tik tada, kai Visuotinis LAR susirinkimas 2017 m. gruodžio 15 d. patvirtins LAR garbės teismo nuostatus. Per likusį ataskaitinį laikotarpį LAR garbės teismo posėdžių nevyko.

Ataskaitiniu laikotarpiu **Kokybės kontrolės komitetas** vykdė LAR prezidiumo pavedimus, taip pat atliko šias funkcijas:

- Savo kompetencijos ribose įgyvendinti auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės užtikrinimą Lietuvoje (sudaryti ir teikti AVNT patvirtinti metinį auditorių ir audito įmonių peržiūrų planą (toliau – metinis peržiūrų planas) ir teikti AVNT patikrinti metinių peržiūrų planų faktinį įvykdymą).
- Konsultuoti auditorius kontrolierius dėl atliekamų peržiūrų.
- Nagrinėti auditorių kontrolierių atliktų peržiūrų ataskaitas, jas tvirtinti ir teikti LAR prezidiumui siūlymus dėl priimtų sprendimų.
- Peržiūrėti LAR pateiktą informaciją kaip auditoriai ir audito įmonės vykdo Kokybės kontrolės komiteto nustatytus nurodymus.
- Teikti LAR prezidiumui tvirtinti Kokybės kontrolės komiteto sprendimus.
- Teikti LAR prezidiumui pasiūlymus dėl audito, užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės gerinimo.
- Vykdyti teisėtus LAR prezidiumo ir AVNT nurodymus.
- Savo kompetencijos ribose priimti kitus sprendimus.

Ataskaitinis laikotarpiu Kokybės kontrolės komiteto sudėtis buvo:

- pirmininkė – Ilona Matusevičienė (auditorė);
- pirmininkės pavaduotojas – Arvydas Dalikas (auditorius);
- nariai: Jonas Bukevičius (auditorius), Rimvydas Jogėla (auditorius), prof. habil. dr. Vaclovas Lakis (Vilniaus universiteto deleguotas atstovas), Zita Valiauskienė (Savivaldybių kontrolierių asociacijos deleguota atstovė), Audronė Vaitkevičiūtė (LR valstybės kontrolės deleguota atstovė), Dorita Visalgienė (LR teisingumo ministerijos deleguota atstovė), Rūta Bilkštytė (Lietuvos pramonininkų konfederacijos deleguota atstovė).

Ataskaitiniu laikotarpiu Kokybės kontrolės komiteto veiklą aptarnavo LAR kokybės kontrolės specialistė Eglė Bogužaitė-Miliauskienė ir LAR kokybės kontrolės specialistė Kristina Lauruševičiūtė.

Vadovaujantis Audito įstatymu, **Egzaminų komisijos** sudėtį tvirtina LR finansų ministras. LAR sudaro tinkamas sąlygas atlikti Egzaminų komisijai pavestas funkcijas, priimant sprendimus dėl egzaminų vertinimo. Vadovaujantis Audito įstatymu, LAR rengia egzaminus ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus.

Egzaminų komisija atlieka šias funkcijas:

- tvirtina kvalifikacinių auditoriaus egzaminų programas;
- tvirtina kvalifikacinių auditoriaus egzaminų užduotis ir jų vertinimo metodiką;
- tvirtina kvalifikacinių auditoriaus egzaminų rezultatus.

Egzaminų komisiją sudaro 7 nariai, kurie turi būti teisės, mokesčių, audito, finansinių ataskaitų audito, apskaitos ir (arba) finansų specialistai. 4 Egzaminų komisijos narius (iš jų ir pirmininką) skiria LR finansų ministerija, 3 narius auditorius – LAR (visuotinis LAR narių susirinkimas).

Ataskaitiniu laikotarpiu Egzaminų komisijos sudėtis buvo:

- pirmininkas Vaclovas Lakis (LR finansų ministerijos skirtas asmuo);
- nariai Alina Gaudutytė (LR finansų ministerijos skirtas asmuo), Darius Gliaubicas (auditorius), Renata Karpavičienė (LR finansų ministerijos skirtas asmuo), Birutė Stankevičienė (auditorė), Kristina Tamoševičė (auditorė), Rūta Vaičaitytė (LR finansų ministerijos skirtas asmuo).

Ataskaitiniu laikotarpiu Egzaminų komisijos veiklą aptarnavo LAR mokymų organizavimo specialistė Inga Norkevičienė.

Etikos komiteto darbo reglamente numatytos šios funkcijos:

- Vadovaudamasis etikos nuostatomis, padeda LAR prezidiumui, kitiems LAR komitetams, auditoriams ugdyti demokratiškumą, derinti įvairius požiūrius, siekti moralinės santarvės ir žmogiškų tarpusavio santykių.
- Nagrinėja LAR prezidiumo ir kitų LAR komitetų pateiktą informaciją apie TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pažeidimus.
- Koordinuoja TBF leidinių etikos klausimais vertimą, juos vertina, rengia rekomendacijas ir teikia konsultacijas.
- Atsako į auditorių, LAR prezidiumo, LAR garbės teismo ir kitų LAR komitetų, audito įmonių ir atskirų auditorių paklausimus dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso taikymo auditorių profesinėje veikloje.
- Teikia siūlymus LAR prezidiumui, LAR garbės teismui, kitiems LAR komitetams, auditoriams dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų įgyvendinimo.
- Vykdo kitas funkcijas, susijusias su TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso vertinimu ir laikymosi priežiūra, bei su Etikos komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu Etikos komiteto narėmis buvo:

- pirmininkė – Dalia Vinauskienė;
- pirmininkės pavaduotoja – Asta Štreimikienė;
- nariai: Ona Dadonienė, Laima Gerikienė, Rita Matulienė, Rita Jodelienė, Arnoldas Masalskis.

Etikos komiteto veiklą ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė.

Audito komiteto darbo reglamente numatytos šios funkcijos:

- Analizuoja Lietuvos audito veiklos reglamentavimą.
- Teikia pasiūlymus dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo.
- Teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų.
- Peržiūri ir teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo išaiškinimų ir audito atlikimo metodinių rekomendacijų.
- Peržiūri ir teikia pastabas dėl TBF peržiūros, užtikrinimo ir kitų profesinių standartų vertimų.
- Teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų.
- Valstybinėms institucijoms teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo išaiškinimų ir komentarų bei audito atlikimo metodinių rekomendacijų, siekiant didesnio jų aiškumo ir lengvesnio praktinio taikymo.
- Teikia išaiškinimus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus dėl audito veiklos.
- Vykdo kitas funkcijas, susijusias su Audito komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito komiteto nariais buvo:

- pirmininkė – Elena Jankevičienė;
- pirmininkės pavaduotoja – Inga Gudinaitė;
- nariai – Vidas Grigaliūnas, Vilmantas Karalius, Simonas Rimašauskas, Regina Mažeikienė, Rasa Selevičienė, Arvydas Ziziliauskas, Daiva Raudonienė

Audito komiteto veiklą ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė.

Apskaitos ir mokesčių komitetas pagal darbo reglamentą atlieka šias funkcijas:

- Analizuoja Lietuvos apskaitos ir mokesčių teisinį reglamentavimą.
- Teikia pasiūlymus dėl apskaitą ir mokesčius reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo.
- Teikia pastabas dėl apskaitą ir mokesčius reglamentuojančių teisės aktų projektų.

- Teikia pastabas valstybinėms institucijoms dėl teisės aktų išaiškinimų ir komentarų, siekiant didesnio jų aiškumo ir lengvesnio praktinio taikymo.
- Teikia pasiūlymus valstybinėms institucijoms dėl mokesčių mokėtojų aptarnavimo, švietimo, konsultavimo gerinimo.
- Teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų.
- Teikia išaiškinimus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus pagal savo kompetenciją.
- Vykdo kitas funkcijas, susijusias su Apskaitos ir mokesčių komiteto ir LAR tikslų įgyvendinimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu Apskaitos ir mokesčių komiteto nariais buvo:

- pirmininkė – Justė Tušaitė;
- pirmininkės pavaduotoja – Rimutė Grudulienė;
- nariai: Ona Bakšienė, Elena Čiupailienė, Jolanta Gitenytė, Remigijus Kešys, Vilija Banienė, Aistė Mikelionienė, Violeta Tumkienė.

Apskaitos ir mokesčių komiteto veiklą ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė.

Užduočių rengimo komisijos pagrindinė funkcija užtikrinti, kad būtų parengtos kvalifikuotos egzaminų užduotys, kurios atitinka patvirtintas egzaminų programas ir egzaminų užduočių rengimo reikalavimus, atrinkti ir patikrinti egzaminų užduotis prieš jas pateikiant Egzaminų komisijai.

2018 m. LAR prezidiumo sprendimu buvo sudaryta šios sudėties Užduočių rengimo komisija:

- pirmininkė Birutė Petrauskienė;
- nariai: Dalia Daujotaitė, Jolanta Gitenytė, Dalia Grinkutė, Ilona Ivanova, Algimanta Laskauskienė.

Ataskaitiniu laikotarpiu Egzaminų komisijos veiklą koordinavo LAR mokymų organizavimo specialistė Inga Norkevičienė.

4.3. LAR administracija

LAR administracija savo veiklą vykdo vadovaudamasi LAR statutu, LAR administracijos darbo reglamentu, darbuotojų pareiginiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

Pagrindinis LAR administracijos uždavinys įgyvendinant LAR tikslus ir uždavinius – organizuoti LAR einamąją veiklą. Įgyvendindama šiuos tikslus ir uždavinius LAR administracija atlieka šias funkcijas:

- stebi, analizuoja ir kitaip prižiūri, kaip audito įmonės, auditoriai, auditoriaus padėjėjai vykdydami savo veiklą, laikosi įstatymų ir kitų teisės aktų;
- rengia LAR prezidiumo posėdžiams svarstomų klausimų medžiagą;

- siūlo LAR prezidiumui klausimus svarstyti posėdžiuose;
- rengia visuotinių LAR narių susirinkimų ir konferencijų medžiagą;
- rengia LAR komitetų, komisijų, darbo grupių, LAR garbės teismo posėdžių medžiagą;
- vykdo visuotinio LAR narių susirinkimo, LAR prezidiumo, LAR garbės teismo, LAR narystės komisijos, Kokybės kontrolės komiteto ir kitų LAR komitetų sprendimus;
- rengia LAR biudžeto projektą ir kai visuotinis LAR narių susirinkimas patvirtina vykdo jį;
- užtikrina efektyvų LAR turto panaudojimą ir jo apsaugą;
- organizuoja ir koordinuoja egzaminus;
- organizuoja ir koordinuoja LAR narių kvalifikacijos kėlimo kursus (toliau – KKK);
- organizuoja ir koordinuoja auditoriaus padėjėjų mokymus;
- organizuoja visuotinius LAR narių susirinkimus;
- savo kompetencijos ribose palaiko ryšius su LR, kitų Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių bei užsienio valstybių kompetentingomis audito, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros, konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo institucijomis, kitomis LR institucijomis, su kuriomis LAR bendradarbiauja;
- užtikrina tinkamas sąlygas LAR prezidiumo, LAR garbės teismo, Egzaminų komisijos, Audito kokybės kontrolės komiteto, kitų LAR komitetų posėdžiams rengti ir juos protokoluoja;
- rengia LAR prezidiumo nutarimų projektus, organizuoja ir koordinuoja kitų teisės aktų projektų, susijusių su auditorių, auditoriaus padėjėjų, audito įmonių ir LAR veikla, rengimą;
- organizuoja tarptautinių audito standartų, tarptautinių užtikrinimo užduočių standartų, audito praktinių nurodymų, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso vertimą į lietuvių kalbą;
- tvarko auditorių kontrolierių darbo dokumentaciją;
- organizuoja LAR narių konsultacijas audito atlikimo ir kitais auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių veiklos klausimais;
- rengia atsakymų į paklausimus projektus ir tvarko LAR raštvedybą;
- teikia visą reikiamą informaciją LAR buhalterinę apskaitą tvarkančiai įmonei ir užtikrina tinkamą apskaitos organizavimą;
- tvarko auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių sąrašus;
- organizuoja informacijos parengimą, ją skelbia viešai arba, kai tai būtina, tik auditoriams;
- kontroliuoja LAR nario mokesčio ir kitų tikslinių įmokų mokėjimą;
- vykdo kitas LAR prezidiumo nustatytas funkcijas.

Šios didelės apimties darbą atlieka LAR darbuotojai: direktorius, audito kokybės kontrolės specialistas, audito metodologijos specialistas, mokymų organizavimo specialistas, administratorius. LAR veiklai vadovauja LAR direktorius.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR administracijos struktūra buvo tokia:

- mokymų organizavimo specialistės pareigas ėjo Inga Norkevičienė ir Aušra Kanclerienė;
- audito metodologijos specialistės pareigas (pusę etato) ėjo Aurelija Lauruševičiūtė;
- kokybės kontrolės specialistės pareigas iki 2018 m. vasario ėjo Eglė Bogužaitė-Miliauskienė, nuo 2018 m. vasario – Kristina Lauruševičiūtė. Taip pat kokybės kontrolės specialistės pareigas (pusę etato) ėjo Eglė Čiurlytė;
- administratorės pareigas ėjo Asta Kavaliauskienė;
- ES projekto vadovės pareigas (pusę etato) ėjo Aurelija Raščiuvienė.

1 lentelė. LAR administracijos darbuotojų pokytis ataskaitiniu laikotarpiu.

LAR darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje[2]	7
Per ataskaitinį laikotarpį sudarytos darbo sutartys[3]	1
Per ataskaitinį laikotarpį nutrauktos darbo sutartys[4]	1
Per ataskaitinį laikotarpį pakeistos darbo sutartys[5]	0
LAR darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje[6]	7

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR administracija:

- tikrino auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių sąrašuose skelbiamą informaciją;
- tikrino auditorių padėjėjų pateiktą informaciją apie jų praktikos atlikimą;
- rengė įvairius paklausimus valstybės ir privatiems subjektams;
- rengė atsakymus į gautus paklausimus;
- bendradarbiavo keičiantis informacija su įvairiomis ministerijomis, AVNT, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Vyriausiąja rinkimų komisija, LAR atstovais AVNT audito priežiūros komitete ir auditoriais kontrolieriais;

[2] Vienas darbuotojas yra tikslinėse atostogose.
[3] Nurodytas tik su naujais darbuotojais sudarytų darbo sutarčių skaičius.
[4] Nurodytas tik darbo sutarčių, kurios buvo nutrauktos ir su tais asmenimis nebuvo sudarytos kitos darbo sutartys, skaičius.
[5] Nurodytas darbo sutarčių dėl pareigų pakeitimo skaičius.
[6] Du darbuotojai yra tikslinėse atostogose.

- rengė teisės aktų ir kitų dokumentų projektus;
- atliko LAR priimamų sprendimų, dokumentų ir jų projektų teisinį įvertinimą;
- vykdė kitus LAR prezidiumo ir LAR direktoriaus pavedimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu auditorių sąrašas buvo atnaujintas 53 kartus, o audito įmonių – 51. Buvo parengta 14 LAR direktoriaus įsakymų dėl sprendimo įrašyti asmenis į auditorių padėjėjų sąrašą ir išbraukti iš jo, paskirti arba atleisti auditoriaus padėjėjų praktikos vadovus, sustabdyti arba atnaujinti auditoriaus padėjėjų praktikos laiko skaičiavimą, taip pat – parengti 3 LAR direktoriaus įsakymai dėl sprendimo įrašyti asmenis į buvusių LAR narių sąrašą.

Ataskaitiniu laikotarpiu audito įmonės teikė audito įmonės metines ataskaitas, kuriomis remiantis rengiama ir registruotiems LAR interneto puslapio vartotojams skelbiama 2017 m. audito rinkos apžvalga, apskaičiuoti audito įmonių atskaitymai LAR už Audito įstatymo nustatytų funkcijų vykdymą. Pagal 2017 m. įsigaliojusį naujos redakcijos Audito įstatymą pratęstas metinių ataskaitų pateikimo terminas iki 5 mėnesių pasibaigus audito įmonės finansiniams metams.

Siekiant efektyviau panaudoti LAR darbuotojų darbo laiką, atliekama periodinė LAR darbuotojų įvykdytų darbų analizė, ieškoma būdų veiklos efektyvumui didinti. Kol kas LAR administracijos darbe daug procedūrų atliekama rankiniu būdu, nėra bendros kompiuterizuotos informacijos valdymo sistemos, todėl tam tikri darbai yra atliekami ilgiau negu galėtų būti, mažėja vykdomos veiklos efektyvumas. Šiuo metu ieškoma būdų finansuoti LAR valdomų duomenų ir informacijos elektroninės sistemos sukūrimą. Bendradarbiaujant su LAR aptarnaujančia IT įmone, LAR administracija siekia iš dalies automatizuoti audito įmonių metinių ataskaitų pildymą ir pateikimą, kadangi perkeliant informaciją rankiniu būdu kyla žmogiškosios klaidos tikimybė. Be to, taip įmonės galėtų matyti kelių metų informaciją vienoje vietoje, dalis informacijos būtų fiksuota, keičiantis audito įmonių darbuotojams būtų paprasčiau kontroliuoti, kad pateikiama informacija yra suderinta su ankstesnių metų informacija.

LAR darbuotojai nuolat aktyviai dalyvauja audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų rengimo procese, atlieka TBF ir Europos buhalterių federacijos (toliau – *Accountancy Europe, AcE*) rengiamų dokumentų vertimus, administruoja auditorių, audito įmonių ir auditoriaus padėjėjų teikiamus duomenis, teikia informaciją LAR nariams, organizuoja LAR kolegialių organų posėdžius ir susitikimus, rengia atsakymus į valdžios ir valdymo institucijų bei LAR narių paklausimus.

2018 m. kovo 23 d. susitikimo su AVNT metu AVNT direktorius pateikė LAR pasiūlymą sukurti bendrą auditorių ir audito įmonių duomenų bazę, kurią finansuotų Tarnyba ir kuri būtų Tarnybos serveryje su išskirtine prieiga paskirtiesiems LAR darbuotojams prie tam tikrų duomenų, iš kurių būtų formuojami sąrašai, už kurių tvarkymą atsako LAR. Tobulinant LAR administracijos veiklą būtina įdiegti kompiuterizuotą LAR duomenų valdymo sistemą klientų aptarnavimo programinės priemonės pagrindu, tobulinti LAR interneto svetainę įdiegiant duomenų įvedimo galimybes ir t. t. Tačiau LAR administracijos veiklos kokybė priklauso ir nuo pačių LAR narių: ne visada laiku teikiama LAR narių informacija apie pasikeitusius duomenis (pašto, el. pašto adresai ir telefonai, kita informacija), todėl ne visada laiku informacija pasiekia LAR narius. LAR apskaitos tvarkymą apsunkina tai, kad mokėtojai dažnai nenurodo mokėjimo paskirties ir nedetalizuoja mokamų sumų (mokėdami už kelias paslaugas vienu metu). LAR administracija imasi visų galimų priemonių, kad komunikacija su LAR nariais būtų kuo efektyvesnė.

LAR administracija rengė susitikimus su „Versli Lietuva“ atstovais dėl elektroninių paslaugų, kurios pasiekiamos per www.epaslaugos.lt. Susitikimų metu aptartos minėtų paslaugų naudojamumo didinimo galimybės, problemos, su kuriomis susiduria LAR administracija ir galimai auditoriai.

5. LAR BIUDŽETO VYKDYMAS

LAR veikla vykdoma vadovaujantis LAR biudžetu, kurį tvirtina visuotinis LAR narių susirinkimas. LAR veiklos finansavimo šaltiniai yra:

- € LAR nario mokestis.
- € Audito įstatymu nustatyti atskaitymai nuo audito įmonių audito pajamų.
- € Pajamos iš LAR teikiamų paslaugų:
- ✓ LAR narių KKK.
- ✓ Auditorių padėjėjų mokymai.
- ✓ Egzaminai.
- ✓ Ūkinė komercinė veikla.
- € Parama.

LAR biudžetas sudaromas ir vykdomas vadovaujantis LAR biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, kurių 11 punkte nustatyta, kad sudarant LAR biudžetą, paskirsčius lėšas programoms, sudaromas rezervas, kuriuo prireikus gali disponuoti LAR prezidiumas, t. y. padidinti tam tikrų programų sąmatas ar finansuoti nenumatytus, tačiau būtinus darbus. LAR prezidiumo sprendimu nenumatytiems, tačiau būtiniems darbams finansuoti taip pat gali būti panaudojamos sutaupytos biudžeto išlaidos ir papildomai surinktos lėšos.

Lyginamoji faktinio ir planinio biudžeto analizė pateikta 2 lentelėje.

2 lentelė. LAR biudžeto vykdymas ataskaitiniu laikotarpiu.

Eil. Nr.	Biudžeto eilutės	Planas, eur	Faktas, eur	Įvykdymo procentas, proc.
	Pinigų likutis sąskaitoje laikotarpio pradžiai	**50 711**[7]	**50 711**	
	Gautinos sumos iš audito įmonių ir auditorių		33 542	
	Gauti išankstiniai apmokėjimai		7 225	
	Skolos tiekėjams		5600	
	ĮPLAUKOS			
1.	Nario mokestis	91 665	81 452	89
2.	Atskaitymai nuo audito įmonių audito pajamų	55 000	57 241	104
3.	LAR narių kvalifikacijos kėlimas	100 000	116 577	117
4.	Padėjėjų mokymai	11 000	15 374	140
5.	Kvalifikaciniai egzaminai	35 450	32 643	92
6.	Mokestis už pažymų išdavimą	900	294	33
7.	Ūkinė komercinė veikla	13 000	13 240	102
8.	Gauta parama, kitas tikslinis finansavimas	6 000	481	8
9.	**Laikotarpio įplaukos**	**313 015**	**317 302**	**101**
10.	**IŠMOKOS**			
11.	Patalpų nuoma ir eksploatacinės išlaidos	30 000	31 983	107
12.	Darbuotojų atlyginimai	89 900	72 493	81

[7] Pinigų likutis sąskaitose laikotarpio pradžioje ir pabaigoje nurodomas tik LAR lėšų, nepridedant LAR vykdytam projektui skirtų lėšų.

13.	Socialinis draudimas ir garantinis fondas	27 851	22 763	82
14.	Auditorių ir audito įmonių priežiūra	22 000	11 891	54
15.	Kvalifikacinių egzaminų organizavimas	22 000	26 866	122
16.	LAR narių kvalifikacijos kėlimo organizavimas	40 000	41 427	104
17.	Auditoriaus padėjėjų mokymų organizavimas	6 600	9 207	140
18.	Audito metodologijai ir TAS vertimui	2 000	60	3
19.	Apskaitos paslaugos	11 000	10 303	94
20.	Finansinių ataskaitų ir veiklos auditas	2 420	2 420	100
21.	Ryšių paslaugos	1 000	802	80
22.	Interneto, tinklapio ir kompiuterių aptarnavimas	4 500	5 378	120
23.	Kanceliarinės prekės ir popierius, kiti biuro reikmenys	1 000	498	50
24.	Turto įsigijimui	5 500	4 265	78
25.	Komandiruotės	6 000	11 136	186
26.	Konferencijos ir visuotiniai narių susirinkimai	10 000	7 165	72
27.	Teisinės paslaugos	8 000	4 088	51
28.	Nario mokestis tarptautinėms organizacijoms	18 000	11 183	62
29.	Leidybai	0	0	0
30.	Reprezentacijai	1 500	1 174	78
31.	Mokėtinas PVM	1 000	1 084	108
32.	Išlaidos ūkinei komercinei veiklai vykdyti	4 000	882	22
33.	Kitos	6 000	7 894	132
34.	**Laikotarpio išmokos**	**320 271**	**284 963**	**89**
	LIKUTIS laikotarpio pabaigoje	**244**	**87 943**	**-**
	Neapmokėtų sąskaitų laikotarpio pabaigoje	**5 600**		

Toliau pateikiami paaiškinimai dėl LAR biudžeto plano ir fakto neatitikimų ataskaitiniu laikotarpiu.

Įplaukų surinkimas.

Bendras įplaukų surinkimas ataskaitinių laikotarpiu atitiko parengtą planą, t. y. į biudžetą buvo surinkta 4 287 eurai daugiau nei planuota.

Didžiausias augimas – LAR organizuojamų kvalifikacijos kėlimo kursų srityje. Tokį rezultatą lėmė didelis LAR narių aktyvumas renkantis LAR organizuojamus kvalifikacijos kėlimo kursus ir sprendimas kursus organizuoti ne tik spalio – gruodžio mėnesiais. Nario mokesčio surinkta mažiau nei planuota (89 proc.), kadangi dalis LAR narių antrąją LAR nario mokesčio dalį sumokėjo prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią, 8 LAR nariams jų prašymu buvo panaikinta LAR narystė ir 7 sustabdyta.

Atsižvelgiant į turimą paramos gavėjo statusą, LAR gali gauti paramą. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo įdėta pastangų paramai gauti, bet įmonės ir fiziniai asmenys, į kuriuos buvo kreiptasi, nesuteikė paramos piniginėmis lėšomis, t. y. surinkta tik 481 euras.

Išlaidų straipsniai.

Ataskaitiniu laikotarpiu pavyko 11 proc. sutaupyti išlaidas. Dalis išlaidų straipsnių vykdyta laikantis nustatyto plano, tačiau išsiskyrė kelios išlaidų grupės, kurių iš anksto nepavyko tinkamai suplanuoti ir nukrypta nuo plano.

Laikytina, kad išlaidos reikšmingai viršijo nustatytą planą, jeigu viršijimas yra didesnis negu 5 proc. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo kelios eilutės, kurios dėl objektyvių priežasčių viršytos daugiau kaip 5 proc.:

- patalpų išlaikymo išlaidų padidėjimas įvyko dėl komunalinių, valymo paslaugų įkainių padidėjimo;
- kvalifikacinių auditoriaus egzaminų organizavimas – du praėjusios ataskaitinio laikotarpio auditoriaus kvalifikaciniai egzaminai persikėlė į ataskaitinį laikotarpį;
- auditoriaus padėjėjų mokymų organizavimas – praėjusio ataskaitinio laikotarpio kursų, pasiruošimui dviem egzaminams, išlaidos persikėlė į ataskaitinį laikotarpį;
- interneto, tinklapio ir kompiuterių aptarnavimas – naudojimui buvo paruošti 5 nauji LAR administracijos kompiuteriai, taip pat buvo atlikti pakeitimai dėl BDAR įgyvendinimo;
- komandiruočių išlaidos reikšmingai viršytos, nes LAR atstovų kelionės 2018 m. lapkritį į TBF Tarybos posėdį ir Pasaulio buhalterių kongresą (WCOA) turėjo būti apmokėtos ataskaitiniu laikotarpiu, taip pat išlaidos padidėjo dėl LAR atstovų dalyvavimo Anglijos ir Velso sertifikuotųjų buhalterių instituto audito kokybės užtikrinimo tinklo seminaruose;
- kitos išlaidos viršytos dėl paraiškos ES projektui parengimo, numatyta atgauti iš ES lėšų.

Be to, ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingai (daugiau nei 5 proc.) sutaupytos šios išlaidos:

- darbuotojų atlyginimai – nepavyko rasti audito metodologijos specialisto;
- auditorių ir audito įmonių priežiūra – pritaikius naują tvarką, sumažėjo peržiūrų skaičius, be to, LAR administracijos iniciatyva buvo organizuoti mokymai remiantis padaryta trejų metų analize ir kviečiant patirtimi dalintis AVNT;
- ryšių paslaugos, kanceliarinės išlaidos sutaupytos atsargiai planuojant būtinus pirkinius, daugiau klausimų sprendžiant el. paštu;
- audito metodologijai ir TAS vertimui skirtos išlaidos taip pat buvo reikšmingai sutaupytos, nes atsakomybė už TAS ir Etikos kodekso vertimus pagal Audito įstatymą perduota AVNT, be to, LAR nariams aktualūs leidiniai, kuriuos būtina versti, paskelbti po ataskaitinio laikotarpio;
- teisinės paslaugos sutaupytos, nes neįvyko numatyti tesimo procesai, galėję turėti reikšmingos į takos LAR biudžetui;
- narystės tarptautinėse profesinėse organizacijose mokestis sutapytas, nes 2017 m. gruodį LBAA patapus *Accountancy Europe* nare, LAR ir LBAA lygiomis dalimis dalinasi LAR nario mokestį.

6. FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Viena iš pagrindinių Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) vykdomų funkcijų – auditorių ir audito įmonių atlikto finansinių ataskaitų audito (toliau – auditas) kokybės užtikrinimas. Iki 2017 m. vasario 28 d. minėtą užtikrinimą reglamentavo Lietuvos Respublikos (toliau – LR) audito įstatymas. Įgyvendinant 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/56/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas

2005/909/EB, buvo priimtas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, kuris įsigaliojo nuo 2017 m. kovo 1 d. Vadovaujantis teisės aktais minėtą užtikrinimą įgyvendina LAR kartu su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – AVNT).

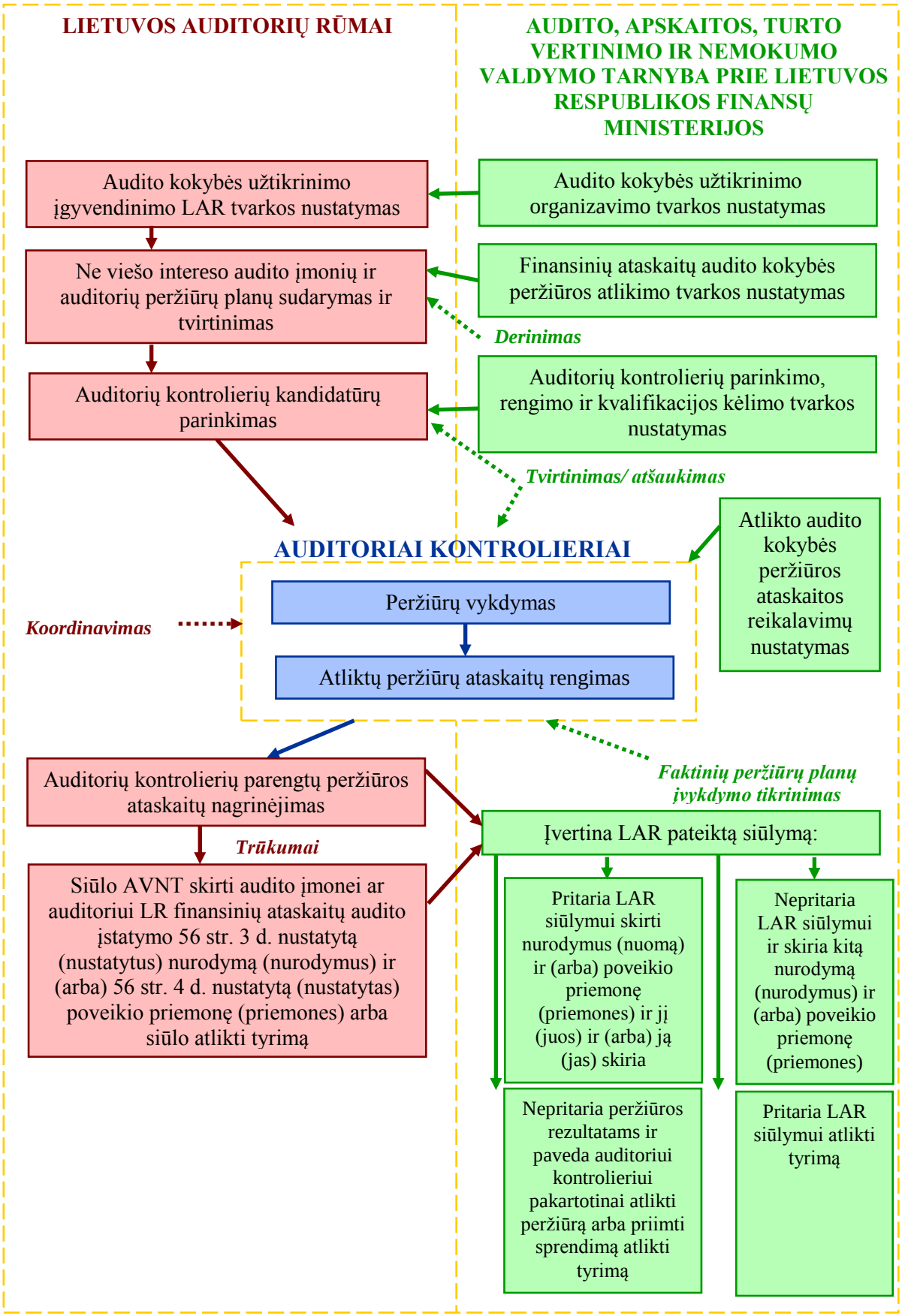
LAR funkcijas, susijusias su auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės užtikrinimu atlieka kolegialus LAR organas – Kokybės kontrolės komitetas. Siekdami užtikrinti auditorių ir audito įmonių finansinių ataskaitų audito (toliau – auditas) kokybę, LAR organizuoja audito kokybės peržiūras (toliau – peržiūra). Kokybės kontrolės komitetas sudarydamas 2017 metų peržiūrų planą, atsižvelgė, kad ne rečiau kaip kartą per 6 metus būtų patikrinti visi auditoriai ir audito įmonės, o kurių peržiūros ir (ar) tyrimo metu buvo nustatyta trūkumų – ne rečiau kaip kartą per 3 metus. 2017 metų peržiūros buvo atliekamos vadovaujantis Atlikto audito kokybės peržiūros metodikos nuostatomis. Vadovaujantis minėtos metodikos 9 punktu, auditorius kontrolierius 2017 metų peržiūrų metu tikrintinoms užduotims atsirinkti naudojo audito įmonės pateiktą atliktų auditų sąrašą, į kurį turėjo būti įtraukiami visi po paskutinės auditoriaus peržiūros atlikti auditai, o jeigu auditoriaus peržiūra nebuvo atlikta, tai į atliktų auditų sąrašą įtraukiami per paskutinius šešerius metus arba nuo auditoriaus vardo suteikimo dienos, jeigu laikotarpis nuo auditoriaus vardo suteikimo yra trumpesnis negu šešeri metai, atlikti auditai. Kadangi auditorius kontrolierius tikrintinoms užduotims turi teisę iš minėto sąrašo pasirinkti bet kuriuos atliktus auditus (t. y. ne tik einamųjų metų, kada yra atliekama peržiūra, bet ir iš ankstesnių laikotarpių), atitinkamai yra atsižvelgiama sudarant peržiūrų planą (t. y. į peržiūrų planą buvo įtraukti visi auditoriai atlikę auditus po paskutinės peržiūros ir netikrinti daugiau kaip 6 metus, arba, kurių peržiūros ir (ar) tyrimo metu buvo nustatyta trūkumų – daugiau kaip 3 metus).

AVNT audito kokybės užtikrinimą vykdo atlikdama tyrimus, o vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo, kuris įsigaliojo nuo 2017 m. kovo 1 d., nuostatomis ne tik tyrimus, bet ir audito kokybės tikrinimus bei pažeidimų tyrimus. *Tyrimas* – AVNT darbuotojo atliekamas auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės įvertinimas gavus informacijos dėl galimo netinkamo audito. *Audito kokybės tikrinimas* – AVNT darbuotojo, kuriam pavesta atlikti tikrinimus, atliekamas iš anksto suplanuotas viešojo intereso įmonių auditorių ir audito įmonių atlikto audito vertinimas, siekiant užtikrinti audito kokybę. *Pažeidimo tyrimas* – AVNT darbuotojo atliekamas auditorių ir audito įmonių, kitų fizinių ar juridinių asmenų veiklos atitikties Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo ir (arba) reglamento Nr. (ES) 537/2014 nuostatoms įvertinimas, gavus informacijos apie galimą minėto įstatymo ir (arba) reglamento (ES) Nr. 537/2014 nuostatų nesilaikymą.

Kai valstybės narės ar valstybės ne narės auditorius gauna pažymėjimą, ir (arba) valstybės narės audito įmonė gauna pažymėjimą, suteikiantį teisę atlikti auditą Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme nustatyta tvarka, jie yra įtraukiami į auditorių ir (arba) atitinkamai audito įmonių sąrašą, laikoma, kad tokie asmenys ir (arba) įmonė yra patvirtinti auditoriais ir (arba) atitinkamai pripažinta audito įmone ir gali atlikti auditą, ir jiems *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatos, reglamentuojančios auditorių bei audito įmonių veiklą. Taigi minėtų auditorių ir audito įmonių peržiūra atliekama Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nustatyta tvarka. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos minėtų įmonių nebuvo, todėl tokių įmonių atlikto audito kokybės peržiūros nebuvo atliekamos.

Atlikto audito kokybės užtikrinimo funkcijų pasiskirstymas tarp LAR ir AVNT, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatomis, pavaizduotas 5 paveiksle.

5 pav. LAR ir AVNT funkcijų pasiskirstymas, vykdant audito kokybės užtikrinimą, vadovaujantis Audito įstatymo, galiojusio nuo 2017 m. kovo 1 d., nuostatos

LAR, nuo 2017 m. kovo 1 d. vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatomis suderinę su AVNT tvirtina peržiūrų planus ir atsako už šių planų faktinį įvykdymą. Peržiūras atlieka auditoriai kontrolieriai, kuriuos tvirtina ir atšaukia AVNT, LAR teikimu. 2016–2018 m. auditorių ir audito įmonių peržiūrų atlikimui LAR prezidiumo teikimu AVNT patvirtino šiuos auditorius kontrolierius: Jolantą Janušauskienę, Birutę Petrauskienę, Nijolę Zibalienę, Virginiją Sabaliauskaitę ir Petrą Ramanauską.

2017 m. peržiūros atliekamos vadovaujantis AVNT patvirtinta Finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūros atlikimo tvarkos aprašu. Auditoriai kontrolieriai atlikdami 2017 metų peržiūras pagal Atlikto audito kokybės peržiūros metodikos reikalavimus turėjo siekti, kad peržiūrai parinktos užduotys atspindėtų aktualiausio laikotarpio auditoriaus darbą, skirtingas auditoriaus audituotas veiklos sritis ir kad peržiūra atskleistų galimus atlikto audito kokybės trūkumus. Auditus peržiūrai auditorius kontrolierius atrinko pasinaudodamas audito įmonės kokybės kontrolės sistemos vertinimu, rizika pagrįsta atranka ir profesiniu sprendimu. Atrenkant auditus peržiūrai pirmenybė buvo teikiama einamaisiais metais atliktam auditui. Atlikdamas kitą rizika pagrįstą auditų atranką, auditorius kontrolierius galėjo įvertinti šiuos veiksnius:

- konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito atlikimą;
- rizikingą ūkio šaką, kurioje veikia audituota įmonė ir sudėtinga audituotos įmonės veikla;
- ilgesnį nepertraukiamo auditavimo laikotarpį;
- atvejus, kai audito atlikimui skiriama mažai valandų;
- kitus veiksnius.

Vadovaudamasis Atlikto audito kokybės peržiūros metodika, auditorius kontrolierius, tikrino su užduotimis susijusius dokumentus, kad:

- nustatytų, kaip laikomasi 1-ojo TKKS nuostatų:
  - ar audito įmonėje yra rašytinė politika ir procedūros, kurių reikalaujama pagal 1-ąjį TKKS, ir jos atitinka šio standarto nuostatas;
  - ar audito įmonės nustatyta politika įgyvendinama, o procedūros veikia;
  - ar audito įmonėje atliekami atskiri veiksmai, kurių reikalaujama pagal 1-ąjį TKKS;
- nustatytų, kaip laikomasi TAS nuostatų;
- nustatytų, kaip laikomasi nepriklausomumo ir kitų profesinės etikos principų;
- įvertintų auditui panaudotų išteklių kokybę ir kiekybę, už auditą gautą atlyginimą;
- nustatytų, kaip laikomasi kitų su audito atlikimu susijusių teisės aktų nuostatų, taikomų finansų, kredito įstaigoms, įmonėms, kurių vertybiniais popieriais įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, draudimo ir perdraudimo įmonėms, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoms, bankams, kad nustatytų, kaip laikomasi metinio skaidrumo pranešimo turinio, audito ataskaitos reikalavimų ir kt.

6.1. Kokybės kontrolės komiteto veikla

Kokybės kontrolės komitetas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kuris galioja nuo 2017 m. kovo 1 d., LAR statutu, Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašu, LAR prezidiumo nutarimais, Kokybės kontrolės

komiteto darbo reglamentu ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo laikymosi užtikrinimo tvarkos aprašu.

Vadovaujantis Kokybės kontrolės komiteto darbo reglamento 10 p. galioja tik tie Kokybės kontrolės komiteto sprendimai, kuriuos patvirtina LAR prezidiumas.

2017 m. peržiūros buvo atliekamos vadovaujantis LR finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatomis, kurios numato, kad LAR nagrinėja peržiūrų ataskaitas ir prireikus siūlo AVNT skirti audito įmonei ar auditoriui LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 56 str. 3 d. nustatytą (nustatytus) nurodymą (nurodymus) ir (arba) 56 str. 4 d. nustatytą (nustatytas) poveikio priemonę (priemones) arba siūlo atlikti tyrimą. AVNT įvertinę peržiūros rezultatus priima LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 44 str. 5 d. numatytus sprendimus (6 pav.) ir jeigu auditoriai ir (arba) audito įmonės nevykdo skirtų nurodymų AVNT gali skirti šias poveikio priemones:

- pareikšti auditoriui arba audito įmonei įspėjimą;
- sustabdyti auditoriaus ir (arba) audito įmonės pažymėjimo galiojimą ne ilgesniam negu 3 metų laikotarpiui;
- sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą ir auditoriui pavesti perlaikyti vieną ar kelis kvalifikacinius egzaminus, per ne ilgesnį negu 3 metų laikotarpį nuo tokio nurodymo davimo dienos;
- panaikinti auditoriaus ir (arba) audito įmonės pažymėjimo galiojimą;
- skirti draudimą iki 3 metų audito įmonės darbuotojui arba viešojo intereso įmonės vadovui ar kolegialaus valdymo organo nariui eiti vadovaujamas pareigas audito įmonėse arba viešojo intereso įmonėse;
- priimti sprendimą skirti piniginę baudą.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 11 Kokybės kontrolės komiteto posėdžių, kurių metu buvo svarstoma dėl 2017 metų peržiūrų plano pakeitimo, 2017 metų auditorių ir audito įmonių peržiūrų ataskaitų, 2017 metų peržiūrų plano faktinio vykdymo, 2018 metų peržiūrų plano sudarymo, Kokybės kontrolės komiteto ir AVNT skirtų nurodymų auditoriams ir audito įmonėms vykdymo, 2017 metų auditorių kontrolierių pateiktų Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimų laikymosi kontrolės klausimynų.

Į 2017 metų peržiūrų planą buvo įtrauktos 34 audito įmonės ir 49 jose dirbantys auditoriai. Iš viso buvo atliktos 25 audito įmonių ir 35 auditorių peržiūros.

9 audito įmonių peržiūros nebuvo atliktos, dėl šių priežasčių:

- 1 audito įmonė buvo išbraukta iš audito įmonių sąrašo (2017 metų peržiūrų planas buvo pakeistas);
- 8 audito įmonės pateikė informaciją, kad audito neatliko (2017 metų peržiūrų planas buvo keistas);

14 auditorių peržiūros nebuvo atliktos dėl šių priežasčių:

- 1 auditorius išbrauktas iš 2017 metų peržiūrų plano, nes audito įmonė buvo išbraukta iš audito įmonių sąrašo (2017 metų peržiūrų planas buvo keistas);
- 1 auditorius pateikė dokumentus patvirtinančius apie vaiko priežiūros atostogas (2017 metų peržiūrų planas buvo keistas);
- 12 auditorių neatliko audito (2017 metų peržiūrų planas buvo keistas dėl 8 auditorių);

2017 m. peržiūrų planas keistas tris kartus, išbraukiant 9 audito įmones ir 10 auditorių, dėl aukščiau paminėtų priežasčių.

3 lentelėje pateikta informacija apie auditorių ir audito įmonių atliktas peržiūras 2009–2017 m.

3 lentelė. Informacija apie auditorių ir audito įmonių peržiūras

Laikotarpis	Audito įmonių, kurių peržiūra buvo atlikta, skaičius	Auditorių, kurių peržiūra buvo atlikta, skaičius	Auditavo viešojo intereso įmones		Ankstesniais laikotarpiais buvo nustatyta trūkumų	
			Audito įmonių skaičius	Auditorių skaičius	Audito įmonių skaičius	Auditorių skaičius
2018 m.[8]	43	50	-	-	8	14
2017 m.	25	35	-	-	10	13
2016 m.	45	70	6	12	6	7
2015 m.	23	59	7	43	10	13
2014 m.	31	39	2	3	2	2
2013 m.	31	44	6	9	6	7
2012 m.	42	68	8	15	5	11
2011 m.	21	24	2	2	1	1
2010 m.	45	65	6	13	12	14
2009 m.	30	54	10	15	15	16

2017 m. atliktų peržiūrų metu nustatyti trūkumai pateikti 4 ir 5 lentelėse bei 7 ir 8 paveiksluose.

4 lentelė. 2017 m. atliktų auditorių peržiūrų metu nustatyti trūkumai

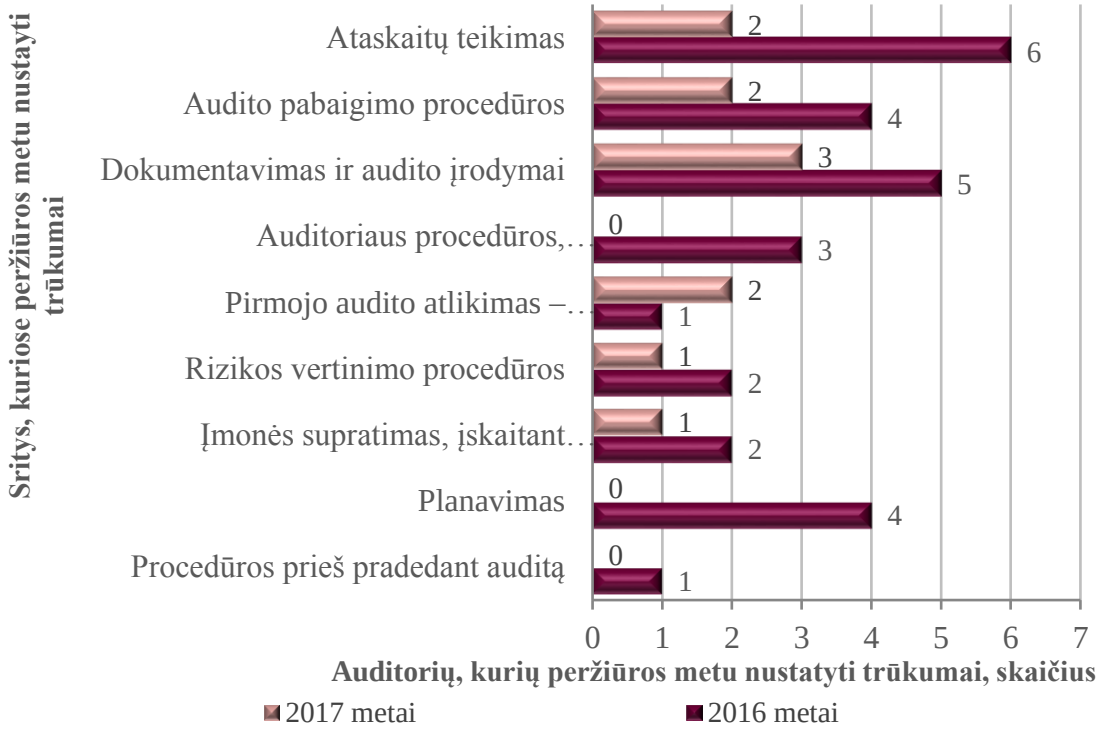
Sritys, kuriose peržiūrų metu nustatyta trūkumų:	Auditorių, kurių peržiūros metu nustatyta trūkumų, skaičius	
	Reikšmingi trūkumai	Trūkumai
Procedūros prieš pradedant auditą	1	
Įmonės supratimas, įskaitant vidaus kontrolę		1
Rizikos vertinimo procedūros		1
Pirmojo audito atlikimas – pradiniai likučiai (kai aktualus auditui)		2
Dokumentavimas ir audito įrodymai	1	3
Audito pabaigimo procedūros		2
Ataskaitų teikimas	1	2
Grupės finansinių ataskaitų auditas	1	
Iš viso auditorių, kuriems nustatyti trūkumai[9]:	**1**	**5**

[8] Informacija pateikiama apie 2018 m. planuojamas atlikti peržiūras.
[9] Pateikiamas auditorių, kurių peržiūrų metu buvo nustatyta trūkumų, skaičius, t. y. jeigu vieno auditoriaus keliose srityse buvo nustatyta trūkumų, rašoma – vienas auditorius.

5 lentelė. 2017 m. atliktų audito įmonių peržiūrų metu nustatyti trūkumai

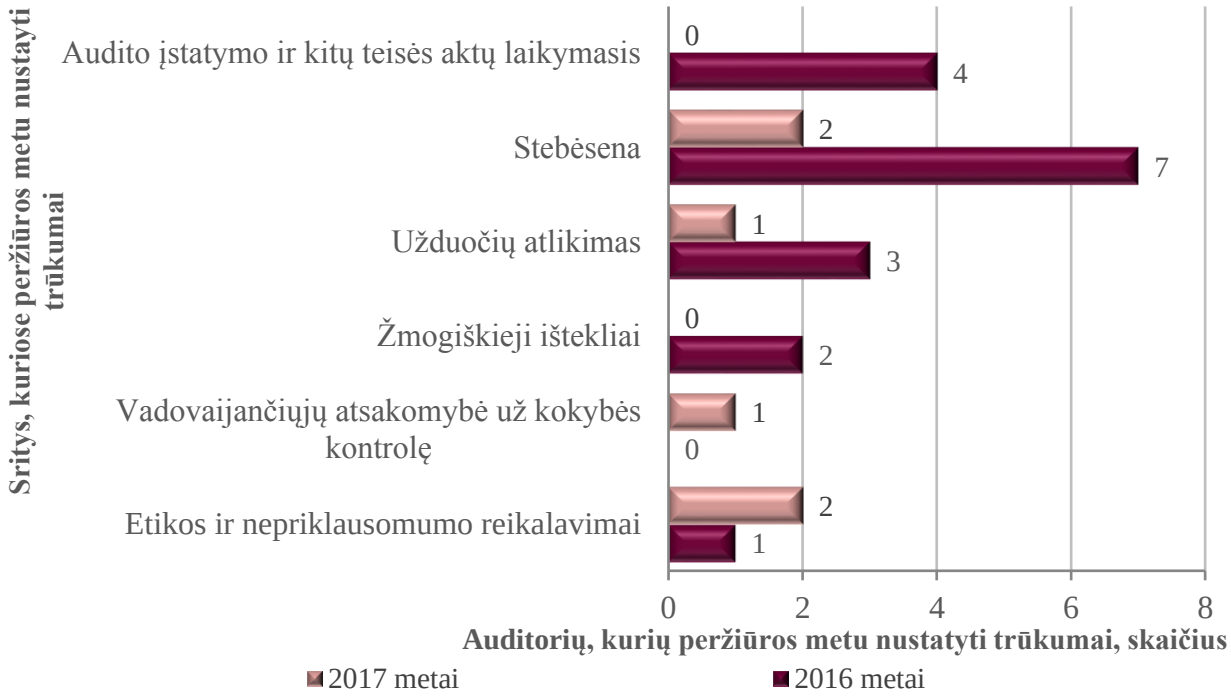
Sritys, kuriose peržiūrų metu nustatyta trūkumų:	Audito įmonių, kurių peržiūros metu buvo nustatyta trūkumų, skaičius	
	Reikšmingi trūkumai	Trūkumai
Vadovaujančiųjų atsakomybė už kokybės kontrolę	1	1
Etikos ir nepriklausomumo reikalavimai		2
Žmogiškieji ištekliai	1	
Užduočių atlikimas		1
Stebėsena		2
Audito įstatymo ir kitų teisės aktų laikymasis	1	
Iš viso audito įmonių, kurioms nustatyti trūkumai[10]:	**1**	**2**

6 pav. Sritys, kuriose auditorių 2016–2017 m. atliktų peržiūrų metu nustatyti trūkumai

[10] Pateikiamas audito įmonių, kurių peržiūrų metu buvo nustatyta trūkumų, skaičius, t. y. jeigu vienos audito įmonės keliose srityse buvo nustatyta trūkumų, rašoma – viena audito įmonė.

7 pav. Sritys, kuriose audito įmonių 2016–2017 m. atliktų peržiūrų metu nustatyti trūkumai

Palyginti su 2016 m., 2017 m. peržiūrų rezultatais didžiausi pokyčiai pastebimi ataskaitų teikimo, audito pabaigimo procedūrų, dokumentavimo ir audito įrodymų srityse, taip pat sumažėjo auditorių rizikos vertinimo ir įmonės supratimo, įskaitant kontrolę srityse nustatytų trūkumų skaičius. Planavimo ir auditoriaus procedūros, atliekamos atsižvelgiant į įvertintas rizikas srityse trūkumų 2017 m. nebuvo nustatyta.

Atlikus 2017 metų peržiūras Kokybės kontrolės komitetas:

- Patvirtino 21 audito įmonės ir jose dirbančių 27 auditorių peržiūrų ataskaitas, konstatuodamas, kad peržiūros metu trūkumų nenustatyta.
- Patvirtino 3 audito įmonių ir jose dirbančių 7 auditorių peržiūros ataskaitas, konstatuodamas, kad peržiūros metu nustatyti trūkumai:
  - 5 auditoriams po AVNT įvertinimo dėl LAR siūlomo sprendimo buvo skirti nurodymai papildomai kelti profesinę kvalifikaciją:
  - 2 audito įmonėms po AVNT įvertinimo dėl LAR siūlomo sprendimo buvo skirti nurodymai parengti trūkumų ištaisymo planą ir 1 audito įmonei pareikštas įspėjimas.
  - 1 auditoriaus peržiūros rezultatams AVNT nepritarė ir informavo apie priimta sprendimą inicijuoti tyrimą;
  - 1 audito įmonės ir joje dirbančio auditoriaus peržiūros ataskaitą buvo patvirtinta, konstatuojant, kad peržiūros metu nustatyti reikšmingi trūkumai, todėl buvo kreiptasi į AVNT dėl tyrimo inicijavimo. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos atsakymas iš AVNT nebuvo gautas

- Nevertino 1 audito įmonės peržiūros rezultatų, kadangi auditorius po paskutinės peržiūros, kuri buvo atlikta 2016 metais, neatliko auditų. Komitetas nusprendė įtraukti audito įmonę ir joje dirbantį auditorių į 2019 metų finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūrų planą.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito kokybės kontrolės komitetas taip pat:

- Baigė svarstyti 2016 m. atliktų peržiūrų rezultatus, t. y.:
  - 1 audito įmonei skyrė nurodymą iki 2017 m. gruodžio 31 d. peržiūrėti audito įmonėje patvirtintą Kokybės kontrolės vadovą, kad jis užtikrintų, jog audito įmonė yra įdiegusi stebėsenos procesą, skirtą suteikti pakankamą užtikrinimą, kad politika ir procedūros, susijusios su kokybės kontrolės sistema, yra tinkamos, pakankamos ir veikia efektyviai ir įdiegti politiką ir procedūras, skirtas suteikti pakankamą užtikrinimą, kad užduotys yra atliekamos pagal profesinius standartus ir taikomus teisinius bei priežiūros reikalavimus ir iki 2017 m. gruodžio 31 d. informuoti Kokybės kontrolės komitetą apie nurodymo vykdymą bei pateikti ataskaitą apie 2017 m. stebėsenos proceso įvykdymą;
  - 1 auditoriui skyrė papildomai kelti profesinę kvalifikaciją.
- Nagrinėjo, kaip buvo įvykdyti 2016 m. Kokybės kontrolės komiteto teikti nurodymai ir 7 auditorių bei 3 audito įmonių pripažino, kad nurodymai įvykdyti, o dėl 2 audito įmonių nusprendė, kaip skirti nurodymai buvo įvykdyti ir ar priemonės, kurių buvo imtasi yra veiksmingos, įvertinti artimiausių planuojamų peržiūrų metu.
- Teikė LAR prezidiumui Kokybės kontrolės komiteto metinį pranešimą už laikotarpį nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. rugpjūčio 31 d.
- Teikė LAR prezidiumui tvirtinti Kokybės kontrolės komiteto 2018 metų darbo planą.
- 1 kartą kreipėsi į auditorių kontrolierių, prašydamas patikslintų auditoriaus finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūros dokumentus taip, kad neliktų prieštaringos informacijos.
- Teikė atsakymą į auditoriaus kontrolieriaus paklausimą.
- Komitetas, siekdamas įsitikinti, kad audito įmonės neatliko auditų, kreipėsi į 7 audito įmones, prašydamas pateikti papildomus dokumentus.
- Nurodė 7 audito įmonėms pačioms su paskirtais auditoriais kontrolieriais susiderinti peržiūrų laiką.
- Nagrinėjo, kaip buvo įvykdyti 2017 m. Kokybės kontrolės komiteto teikti nurodymai ir 2 audito įmonėms pripažino, kad nurodymai įvykdyti.
- Teikė AVNT informaciją apie 2017 metų peržiūrų plano faktinį įvykdymą.
- Teikė AVNT derinimui 2018 metų peržiūrų planą ir suderinus su AVNT jį patvirtino.
- Įspėjo 1 audito įmonę ir 1 auditorių apie ketinimą sustabdyti auditoriaus ir atitinkamai audito įmonės pažymėjimų galiojimą, jeigu iki nurodytos datos nebus nesudarytos sąlygos atlikti peržiūrų.
- Atsižvelgdami į auditoriaus kontrolieriaus prašymą, skyrė vieną Kokybės kontrolės komiteto narį dalyvauti peržiūros atlikime.

Baigė nagrinėti LAR prezidiumo perduotą skundą dėl reguliuojamos veiklos ataskaitų atlikto audito kokybės ir pateikė LAR prezidiumui auditorių kontrolierių padarytas išvadas, jog atlikus atlikto audito kokybės patikrinimą, pažeidimų nenustatyta.

Ataskaitiniu laikotarpiu AVNT, įvertinusi LAR siūlomus sprendimus pritarė ne visiems LAR siūlomiems sprendimams. Informacija, kuriems LAR siūlomiems sprendimams AVNT nepritarė pateikta 6 lentelėje.

6 lentelė. LAR siūlyti sprendimai ir AVNT įvertinimai dėl LAR siūlomų sprendimų bei priimti galutiniai sprendimai

LAR teiktas siūlymas AVNT įvertinimui	AVNT įvertinimas ir galutinis LAR priimtas sprendimas
Nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2017 m. gruodžio 15 d. išklausyti 24 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandų.	AVNT nusprendė inicijuoti tyrimą.
Nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2018 m. gruodžio 15 d. išklausyti **40** auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandas.	Nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2018 m. gruodžio 15 d. išklausyti **16** auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandų.
Nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2018 m. gruodžio 15 d. išklausyti **8** auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandas.	Nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2018 m. gruodžio 15 d. išklausyti **4** auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandų.

Ataskaitiniu laikotarpiu AVNT informavo LAR apie atliktus 5 audito įmonių ir 7 auditorių tyrimus bei AVNT priimtus sprendimus po tyrimo:

1 audito įmonei paskirta poveikio priemonė – įspėjimas bei nurodyta pateiktas rekomendacijas dėl nustatytų trūkumų, susijusių su 1-ojo TKKS „Audito įmonių, atliekančių finansinių ataskaitų auditą ir peržiūrą bei vykdančių kitas užtikrinimo ir susijusių paslaugų užduotis, kokybės kontrolė“ 46 dalies nuostatų nesilaikymu, įgyvendinti nedelsiant, ne vėliau kaip iki 2018 m. gegužės 31 d., ir apie nurodymo įgyvendinimą informuoti Tarnybą raštu.

LAR nurodyta 1 auditoriui nuo 2018 m. kovo 16 d. sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą ir pavesta auditoriui perlaikyti kvalifikacinį auditoriaus audito egzaminą per 2 metų laikotarpį nuo Tarnybos direktoriaus įsakymo įsigaliojimo dienos.

1 audito įmonei, partneriui auditoriui ir auditoriui pateikta rekomendacija: ateityje atliekant banko auditą skirti didesnį dėmesį teisės aktų dėl kapitalo pakankamumo reikalavimo laikymosi vertinimui, užtikrinti profesinio skepticizmo laikymąsi, išsamiau dokumentuoti audito procedūras, jų metu surinktus audito įrodymus ir padarytas išvadas dėl kapitalo pakankamumo reikalavimo vykdymo. Audito įmonei pateiktas rekomendacijas įgyvendinti per pagrįstą trumpiausią laikotarpį siekiant užtikrinti atliekamo audito kokybę.

- 1 auditoriui paskirta poveikio priemonė – įspėjimas.
- 1 audito įmonei paskirta drausminė nuobauda – įspėjimas.
- 1 auditoriui paskirta drausminė nuobauda – panaikintas auditoriaus vardas.
- 1 audito įmonei pateikta rekomendacija: peržiūrėti Kokybės kontrolės vadovo H-7 „Užduoties dokumentų konfidencialumas, saugus laikymas, vientisumas, pasiekiamumas ir atkūrimas“ dalį užtikrinant užbaigtos audito dokumentų bylos vientisumą ir pasiekiamumą praktiniame taikyme, kaip to reikalauja 1-ojo TKKS 46 dalyje, kad „audito įmonė turi įdiegti politiką ir procedūras, skirtas užduoties dokumentų konfidencialumui, saugiam laikymui, vientisumui, pasiekiamumui ir atkūrimui užtikrinti“ ir apie rekomendacijos įgyvendinimą informuoti AVNT iki 2018 m. kovo 31 d.
- 1 auditoriui paskirta drausminė nuobauda – įspėjimas ir duotas nurodymas papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2017 m. gruodžio 31 d. išklausyti 8 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandas auditoriaus išvados tema ir 8 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandas 1-ojo TKKS tema.

7. KVALIFIKACINIAI AUDITORIAUS EGZAMINAI

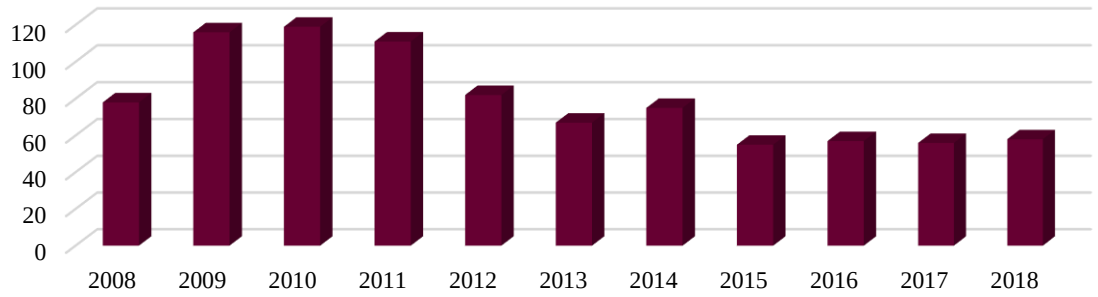
Vadovaujantis Audito įstatymu, LAR yra pavesta ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus rengti egzaminus. LAR kiekvienais metais vieną kartą metuose rengia šiuos penkis egzaminus: bendrąjį, teisės, mokesčių, apskaitos ir audito. Vadovaujantis Kvalifikacinių Lietuvos auditorių rūmų narių egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašu, asmenų, siekiančių gauti auditoriaus pažymėjimą, dokumentai dėl einamųjų metų egzaminų laikymo priimami kiekvienais metais nuo balandžio 1 d. iki balandžio 20 d.

2018 m. 58 kandidatai į auditorius pateikė prašymus laikyti šiuos egzaminus:

- bendrąjį egzaminą – 14 kandidatų į auditorius:
  - ✓ informacinių technologijų ir kompiuterinių sistemų egzaminą (I sritis) – 13 kandidatų į auditorius;
  - ✓ verslo, bendrosios ir finansų ekonomikos egzaminą (II sritis) – 13 kandidatų į auditorius;
  - ✓ matematikos ir statistikos egzaminą (III sritis) – 14 kandidatų į auditorius;
  - ✓ įmonių finansų valdymo pagrindinių principų egzaminą (IV sritis) – 13 kandidatų į auditorius;
- teisės egzaminą – 21 kandidatas į auditorius;
- mokesčių egzaminą – 33 kandidatai į auditorius;
- apskaitos egzaminą – 37 kandidatai į auditorius;
- audito egzaminą – 24 kandidatai į auditorius.

Įvertinęs asmenų pateiktus dokumentus, LAR direktorius priėmė sprendimą leisti 58 kandidatams į auditorius iš 58 kandidatų į auditorius 2018 m. laikyti egzaminus. 8 paveiksle pateikta, kaip nuo 2008 m. iki 2018 m. kito kandidatų į auditorius, kuriems leista laikyti egzaminus, skaičius.

8 pav. Kandidatų į auditorius skaičius, kuriems buvo leista laikyti egzaminus 2008–2018 metų laikotarpiu

2017 m. kandidatai į auditorius laikė šiuos egzaminus:

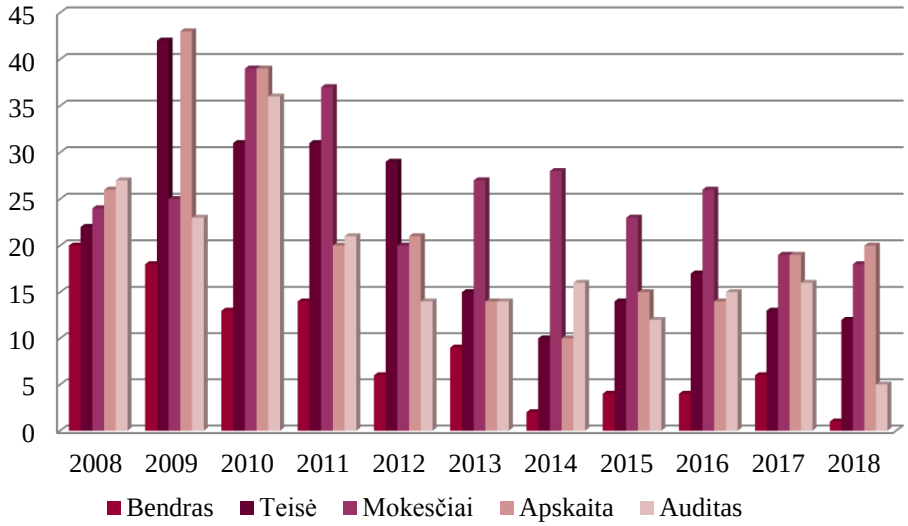
- 6 kandidatai į auditorius – bendrąjį egzaminą;
- 13 kandidatų į auditorius – teisės egzaminą;
- 19 kandidatų į auditorius – mokesčių egzaminą;
- 19 kandidatų į auditorius – apskaitos egzaminą;
- 16 kandidatų į auditorius – audito egzaminą.

2018 m. kandidatai į auditorius laikė šiuos egzaminus:

- 1 kandidatas į auditorius – bendrąjį egzaminą;
- 12 kandidatų į auditorius – teisės egzaminą;
- 18 kandidatų į auditorius – mokesčių egzaminą;
- 20 kandidatų į auditorius – apskaitos egzaminą;
- 5 kandidatai į auditorius – audito egzaminą.

9 paveiksle matyti, kaip kito kandidatų į auditorius, laikiusiųjų egzaminus, skaičius nuo 2008 m. iki 2018 m.

9 pav. Kandidatų į auditorius, laikiusiųjų egzaminus, skaičius 2008–2018 metų laikotarpiu

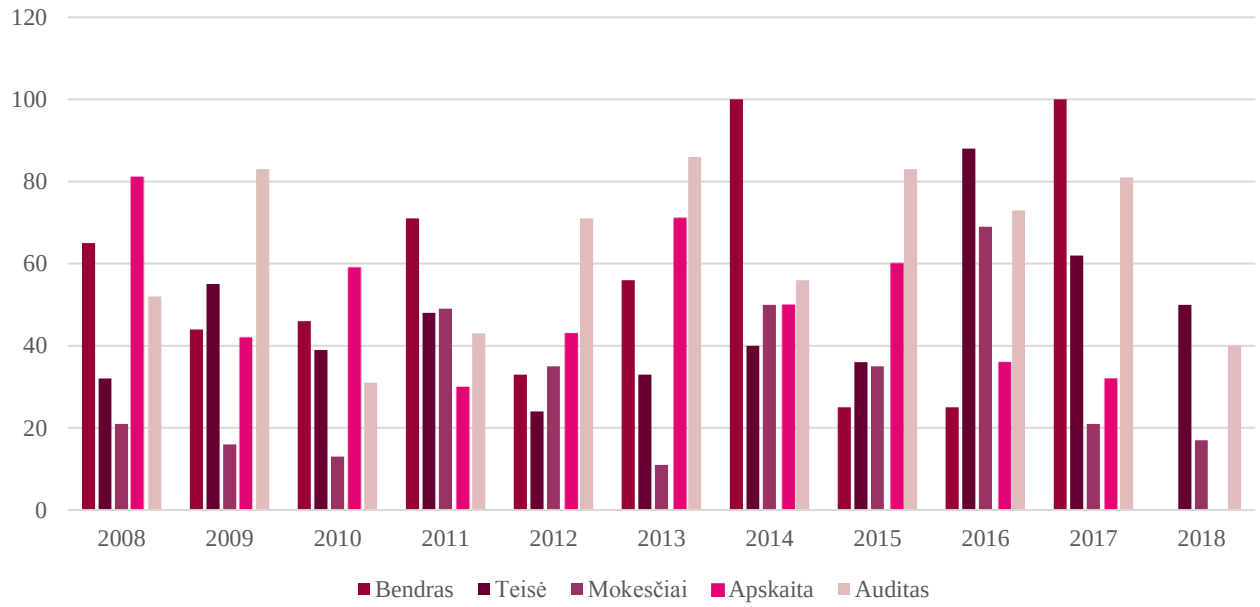

Egzaminą laikiusių asmenų darbai vertinami pagal Egzaminų komisijos patvirtintą užduočių vertinimo metodiką, kurioje nurodyta, kiek balų vertinama kiekviena užduotis. Egzaminų įvertinimus tvirtina Egzaminų komisija.

2018 m. bendrąjį egzaminą iš 1 laikiusiojo kandidato į auditorius išlaikė 0 (0 proc.). Teisės egzaminą – iš 12 išlaikė 6 (50 proc.), mokesčių egzaminą iš 18 laikiusių kandidatų į auditorius išlaikė 3 (17 proc.), apskaitos egzaminą – iš 20 išlaikė 0 (0 proc.), audito egzaminą (vyko 2018-09-10) iš 5 laikiusių kandidatų į auditorius išlaikė 2 (40 proc.).

10 paveiksle matyti, kaip kito egzaminų išlaikymo procentas nuo 2008 iki 2018 metų.

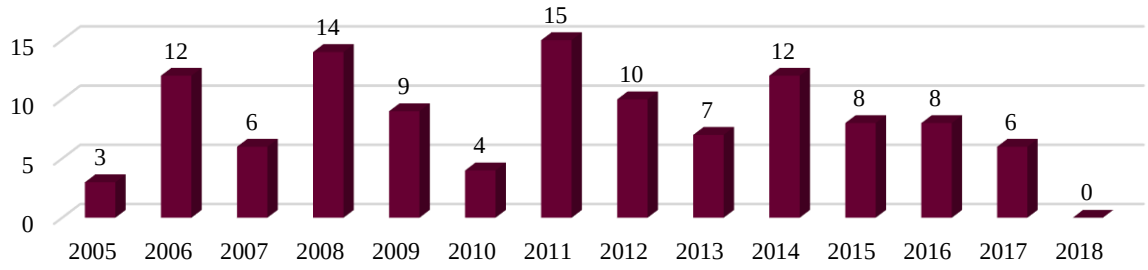
10 pav. Egzaminų išlaikymo procentas 2008–2018 metų laikotarpiu

2017 m. 6 kandidatams į auditorius, kurie egzaminus išlaikė 2017 m., suteiktas auditoriaus vardas. 2 kandidatai į auditorius 2018 m. išlaikė egzaminus iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. ir 1 kandidatas į auditorius 2018 m. išlaikė egzaminus po 2018 m. rugsėjo 1 d. Jiems auditoriaus vardas bus suteiktas, kai jie 2018 m. gruodžio 14 d. visuotinio LAR narių susirinkimo metu duos auditoriaus priesaiką, kurią priims LAR prezidentas.

11 paveiksle matyti, kaip kito egzaminus išlaikiusių asmenų, kuriems tais pačiais einamaisiais metais suteiktas auditoriaus vardas, skaičius nuo 2008 iki 2018 metų (2018 m. rugpjūčio 31 d. duomenys).

11 pav. Egzaminus išlaikiusių asmenų, kuriems suteiktas auditoriaus vardas, skaičiaus kitimas 2008 – 2018 metų (2018-08-31) laikotarpiu

7.1. Užduočių rengimo komisijos veikla

LAR nuolat daug dėmesio skiria kokybiškam egzaminų organizavimui. Viena iš opiausių problemų yra tinkamų egzaminų užduočių rengėjų paieška. Užduotis peržiūri Užduočių rengimo komisija ir Egzaminų komisija. Tam pačiam rengėjui teisė rengti egzaminų užduotis suteikiama ne ilgiau kaip 5 metus iš eilės.

Atrenkant egzaminų užduotis, iškyla tam tikrų problemų. Nors dėl egzaminų yra teikiami skundai (apeliacijos) AVNT, tačiau būtina pažymėti teigiamą tendenciją – jų skaičius kiekvienais metais mažėja, kaip ir patenkintų apeliacijų skaičius. Jau penkerius metus iš eilės dauguma Užduočių rengimo komisijos narių nesikeičia, darbas vyksta žymiai sklandžiau ir efektyviau, nereikia užduočių po kelis kartus teikti Egzaminų komisijai užduočių tvirtinimui, jos 2018 m. patvirtintos jau po pirmojo teikimo.

8. PROFESINĖ ETIKA IR AUDITO METODOLOGIJA

8.1. Etikos komiteto veikla

Vykdydamas savo funkcijas, Etikos komitetas remiasi Etikos komiteto darbo reglamentu, Audito įstatymu, LAR statutu, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, tarptautiniais audito standartais, LAR prezidiumo nutarimais ir kitais teisės aktais.

Vykdydamas savo funkcijas, Etikos komitetas įgyvendina šiuos pagrindinius tikslus:

- Tobulinti etiško elgesio audito srityje reglamentavimą.
- Bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis, siekiant teisės aktų vykdymo aiškumo.
- Šviesti visuomenę, aiškinant etiško elgesio audito srityje reglamentavimą.
- Skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, ugdant etišką elgesį audito srityje, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

2016 m. rugsėjo 26 d. LAR prezidiumo posėdyje buvo patvirtintas Etikos komiteto teiktas ataskaitinio laikotarpio Etikos komiteto darbo planas. Šiame plane buvo numatyti 2 pagrindiniai uždaviniai:

- Siekti, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų.
- Būti atskaitingais LAR prezidiumui ir visuotiniam LAR narių susirinkimui.

Pirmajam uždaviniui įgyvendinti Etikos komitetas naudoja šias priemones:

- Teikia informaciją LAR naujienose aktualiais auditoriaus profesinės etikos klausimais.
- Vertina gautą informaciją ir dokumentus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.
- Teikia išaiškinimus į paklausimus LAR prezidiumui, Auditorių garbės teismui ir kitiems LAR komitetams auditoriaus profesinės etikos klausimais.

LAR yra sukurta elektroninio pašto dėžutė etika@lar.lt, į kurią galima pateikti su etikos klausimais susijusius paklausimus, informaciją apie galimus audito įmonių ir (arba) auditorių profesinės etikos principų nesilaikymo atvejus.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 3 Etikos komiteto posėdžiai. Etikos komitetas per ataskaitinį laikotarpį nagrinėjo 5 atvejus, susijusius su auditorių profesine etika: dėl specialisto išvados, LR audito įstatymo 28 straipsnio 1 dalies reikalavimo nevykdymo, dėl LAR narių, užsiregistravusių Visuotiniame LAR narių susirinkime, tačiau nedalyvavusių klausimų svarstyme ir balsavime, dėl auditoriaus pasisakymo apie kito auditoriaus darbą, dėl auditoriaus, kuris veikė kaip teismo ekspertas veiksmų. Išsami informacija apie Etikos komitete nagrinėtus klausimus pateikta 2 priede.

Etikos komitetas parengė Etikos komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. (1 priedas). Pagrindiniu Etikos komiteto uždaviniu išlieka siekis, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų ir nuostatų.

8.2. Audito komiteto veikla

Audito komitetas savo veikloje vadovaujasi Audito įstatymu, LAR statutu, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, TAS, LAR prezidiumo nutarimais, kitais teisės aktais ir Audito komiteto darbo reglamentu.

Vykdant Audito komiteto funkcijas, pagrindiniai tikslai yra:

- Tobulinti audito teisinę bazę.
- Bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis siekiant teisės aktų vykdymo aiškumo.
- Šviesti visuomenę aiškinant audito veiklos reglamentavimą.
- Skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, tobulinant audito veiklos sistemą, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 5 Audito komiteto posėdžiai. Audito komiteto posėdžiuose svarstyti šie ***svarbiausi klausimai***: dėl VKEKK parengtų reguliuojamos veiklos tvarkų aprašų, dėl finansinių ataskaitų audito auditoriaus išvados papildymo, dėl Reikalavimų finansinių ataskaitų audito ataskaitai atliekant ne viešojo intereso įmonių auditą, dėl auditoriaus išvados apie filmo gamybos išlaidų atitiktį Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo 172 straipsnyje nustatytiems reikalavimams projekto, dėl pranešimo apie sutartas procedūras, dėl finansinių ataskaitų audito ataskaitos adresato, dėl kredito unijų audito, dėl auditoriaus pasisakymo apie kito auditoriaus darbą. Išsami informacija apie Audito komitete nagrinėtus klausimus pateikta 4 priede.

Taip pat Audito komiteto nariai LAR atstovavo šiuose renginiuose ir susitikimuose:

- Seimo Audito komitete – dėl LR finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo, kurį inicijavo VKEKK;
- LAR prezidiumo ir Audito komiteto narių susitikimas dėl tolesnės strategijos susijusios su LR finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo, kurį inicijavo VKEKK;
- Teisingumo ministerijoje dėl privačių teismo ekspertų kvalifikacijos patikrinimo;
- Lietuvos kino centre susitikime su *Philippe Kern, KEA*[11] steigėju ir generaliniu direktoriumi;
- susitikime su VKEKK atstovais dėl Audito komiteto pastabų dėl VKEKK parengtos techninės užduoties sutartoms procedūroms;
- pasitarime Finansų ministerijoje su VKEKK ir Teisingumo ministerija dėl VKEKK tikslinamų reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito;
- pasitarime Ryšių reguliavimo tarnyboje dėl įstatymo keitimo.

[11] Lietuvos kino centras užsakė Lietuvoje veikiančios pelno mokesčio lengvatos filmų gamybai ekonominio poveikio tyrimą, kurį atlieka Briuselyje veikianti įmonė *KEA European Affairs*. Lietuvoje viešintis jos vadovas ir įkūrėjas Philippe Kern pageidavo susitikti bei pasikalbėti su visomis suinteresuotomis šalimis – prodiuseriais, investuotojais, institucijų darbuotojais, kurie dalyvavo rengiant teisės aktų projektus ar yra susiję su mokestinės lengvatos filmų gamybai schemos įgyvendinimu. Taip pat P. Kern pageidavo susitikti ir su auditoriais, kurie atlieka filmų gamybos išlaidų atitikties LR pelno mokesčio įstatymo 17(2) straipsnyje nustatytiems reikalavimams auditą.

Pagrindiniu Audito komiteto veiklos tikslu išlieka audito atlikimo ir kitų auditoriaus teikiamų užtikrinimo paslaugų metodologijos tobulinimas, tinkamo TAS taikymo siekimas, teikiant praktinę pagalbą auditoriams.

Audito komitetas parengė komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. (3 priedas). Bus siekiama audito teisinės bazės (įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų) tobulinimo, šiam uždaviniui įgyvendinti pagal poreikį bus naudojamos tokios priemonės: dalyvavimas svarstant Audito įstatymo nuostatas ir susijusius įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, teikiami pasiūlymai dėl kitų įstatymų ir susijusių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų tobulinimo.

9. KITŲ LAR ORGANŲ VEIKLA

9.1. Narystės komisijos veikla

Per ataskaitinį laikotarpį nuo 2017 m. gruodžio 29 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. įvyko 3 Komisijos posėdžiai.

Komisija priėmė sprendimus dėl auditoriaus pažymėjimo išdavimo ir panaikinimo, dėl auditorių pažymėjimų ir narystės LAR sustabdymo, taip pat nagrinėjo kitus klausimus dėl auditoriaus LAR nario mokesčio skaičiavimo stabdant ir (arba) panaikinant jo LAR narystę ir auditoriaus pažymėjimo galiojimą bei Kokybės kontrolės komiteto perduotą nagrinėti klausimą dėl narystės panaikinimo nesudarant sąlygų atlikti kokybės peržiūros. Išsami informacija apie Narystės komisijos posėdžiuose nagrinėtus klausimus pateikta 5 priede.

9.2. LAR garbės teismo veikla

Auditorių garbės teismas savo veikloje vadovaujasi LR Konstitucija, Audito įstatymu, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, tarptautiniais užtikrinimo užduočių, tarptautiniais peržiūros užduočių, tarptautiniais susijusių paslaugų standartais, susijusiais praktiniais nurodymais, tarptautiniais audito standartais, kitais teisės aktais ir Auditorių garbės teismo nuostatais. Auditorių garbės teismas nagrinėja siūlymus iškelti auditoriui drausmės bylą, priėmęs sprendimą kelti auditoriui drausmės bylą, nagrinėja šią drausmės bylą ir priima Audito įstatymo 59 str. nurodytus sprendimus, taip pat atsako į LAR paklausimus. Auditorių garbės teismas savo veiklą vykdė iki 2017 m. kovo 1 d. įsigaliojusio LR finansinių ataskaitų audito įstatymo.

Atsižvelgiant į Audito įstatymo pakeitimus, 2017 m. gruodžio 15 d. vykusiame Visuotiniame LAR narių susirinkime buvo pakeisti LAR garbės teismo įstatai ir vienų metų kadencijai išrinkti trys papildomi nariai: Alma Gasiulė, Vaclovas Pogoželskis ir Gediminas Vaskėla. Iki ataskaitinio laikotarpio pradžios neįvyko nė vienas LAR garbės teismo posėdis.

9.3. Apskaitos ir mokesčių komiteto veikla

Vykdydamas savo funkcijas, Apskaitos ir mokesčių komitetas vadovaujasi Apskaitos ir mokesčių komiteto darbo reglamentu, Audito įstatymu, LAR statutu, LAR prezidiumo nutarimais, LR teisės aktais, reglamentuojančiais apskaitą ir mokesčius, ir kitais teisės aktais. Apskaitos ir mokesčių komiteto tikslas – nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl apskaitos ir mokesčių reglamentavimo.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 3 Apskaitos ir mokesčių komiteto posėdžiai.

Apskaitos ir mokesčių komitetas nagrinėjo šiuos pagrindinius klausimus: dėl buhalterio profesionalo statuso, dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ patvirtinimo“ projekto, dėl teisinio reguliavimo stebėsenos. Išsami informacija apie Apskaitos ir mokesčių komitete nagrinėtus klausimus pateikta 7 priede.

Įgyvendindami Apskaitos ir mokesčių komiteto tikslus, 2016–2017 m. Apskaitos ir mokesčių komiteto nariai dalyvavo šiuose renginiuose:

- 2017 m. rugsėjo 5 d. – AVNT organizuotame susitikime su EFRAG ir IASB atstovais;
- 2017 m. spalio 4 d. – LAR organizuotoje diskusijoje su FNTT;
- 2017 m. spalio 13 d. – VMI konferencijoje „Projektų „Elektroninių sąskaitų faktūrų posistemio (i.SAF) sukūrimas“ ir „Elektroninių važtaraščių posistemio (i.VAZ) sukūrimas“ rezultatai“ – Komiteto pirmininkė skaitė pranešimą „VMI ir LAR bendradarbiavimo gairės“;
- 2017 m. spalio 6 d. – FNTT seminare „Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija: AKTUALIJOS IR NAUJOVĖS NE FINANSŲ SEKTORIUI“;
- 2018 m. sausio 31 d. – VMI konferencijoje „Iššūkiai užtikrinant duomenų apsaugą ir kibernetinį saugumą“;
- 2018 m. kovo 7 d. – VMI pasitarime dėl i-SAF kryžminio patikrinimo klausimų aptarimas;
- 2018 m. kovo 14 d. – Lietuvos kino centre susitikime su Philippe Kern, KEA steigėju ir generaliniu direktoriumi;
- 2018 m. balandžio 9 d. – LR finansų ministerijos organizuotas susitikimas dėl finansinių ataskaitų kokybės gerinimo atsižvelgiant į AVNT tyrimą;
- 2018 m. balandžio 11 d. – LR Seimo audito komiteto posėdyje dėl finansinių ataskaitų kokybės gerinimo atsižvelgiant į AVNT tyrimą.

Taip pat Komiteto nariai dalyvauja VMI suburtoje i-SAF-T darbo grupėje.

Apskaitos ir mokesčių komitetas parengė komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. (6 priedas). Apskaitos ir mokesčių komiteto uždaviniu išliks dalyvavimas apskaitą reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese.

9.4. LAR darbo grupių veikla

2018 m. vasario 14 d. LAR prezidiumas patvirtino Asmens duomenų tvarkymo tvarkų parengimo darbo grupę, kuri atsižvelgdama į įsigaliojusį Bendrąjį duomenų apsaugos įstatymą parengė Atmintinę auditoriams dėl minėto reglamento įgyvendinimo ir pateikė pasiūlymus Audito komitetui dėl Pavyzdinės sutarties dėl finansinių ataskaitų audito paslaugų.

2017 m. gruodžio 7 d. LAR prezidiumo posėdyje buvo patvirtinta Pavyzdinės vidaus tvarkos audito įmonėms įgyvendinant Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nuostatas rengimo darbo grupė, kuri atsakinga už metodinės pagalbos LAR nariams pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos klausimais rengimą.

10. AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS IR AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ MOKYMAS

10.1. Auditorių kvalifikacijos kėlimas

Pagal Audito įstatymo 36 str. 2 d. 2 p. auditorius privalo nuolat kelti profesinę kvalifikaciją auditorių kvalifikacijos kėlimo kursuose (toliau – KKK), t. y. per kiekvienus vienus paskui kitą einančius 3 metus išklausyti ne mažiau kaip 120 valandų kursų arba išeiti lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą. Įgyvendindami Audito įstatymo reikalavimus, LAR kiekvienais metais organizuoja KKK.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR narių kvalifikacijos kėlimas buvo vykdomas vadovaujantis Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo, patvirtinto LAR prezidiumo 2013 m. sausio 21 d. ir galiojusio iki 2018 m. vasario 26 d., ir nuo šios datos galiojančio Lietuvos auditorių rūmų narių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo, patvirtinto LAR prezidiumo 2018 m. vasario 26 d. nutarimu, nuostatomis (toliau – Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas).

LAR 2017 m. pasiūlė KKK organizuoti 59 mokymus. Iš pasiūlytų 59 mokymų buvo suorganizuoti 56 mokymai.

LAR 2017 m. surengė 56 (2016 m. – 47, 2015 m. – 52) KKK mokymus, iš kurių 33 (2016 m. – 26, 2015 m. – 41) skirtinga tema, kurių bendra trukmė – 392 val., (2016 m. – 436, 2015 m. – 430) iš jų:

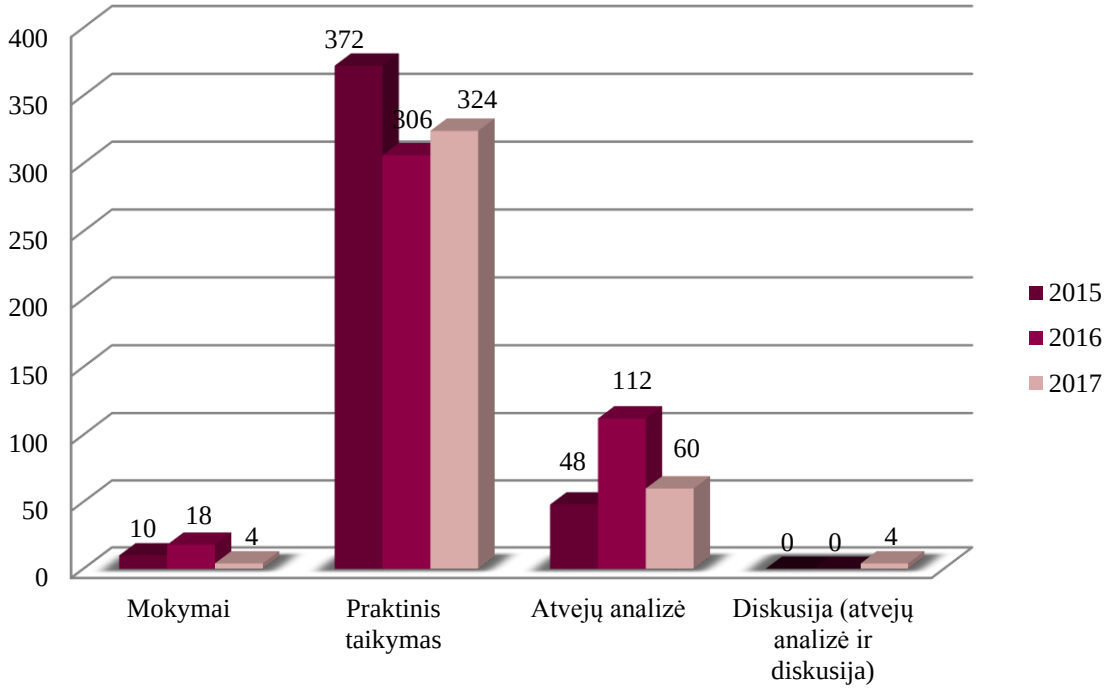
- privalomosios dalies – 30/184 val. (2016 m. – 30/290 val., 2015 m. – 28/244 val.)
- pasirenkamosios dalies – 26/208 val. (2016 m. – 17/146 val., 2015 m. – 24/186 val.)

Ataskaitiniu laikotarpiu KKK buvo organizuojami Palangoje, Kaune ir Vilniuje.

2007 m. LAR įdiegė skirtingų mokymosi metodų taikymą. Atsižvelgiant į tai, 2017 m. KKK buvo organizuoti pagal tokius metodus (žr. 12 pav.):

- mokymai – 4 val.;
- praktinis taikymas – 324 val.;
- atvejų analizė – 60 val.;
- atvejų analizė ir diskusija – 4 val..

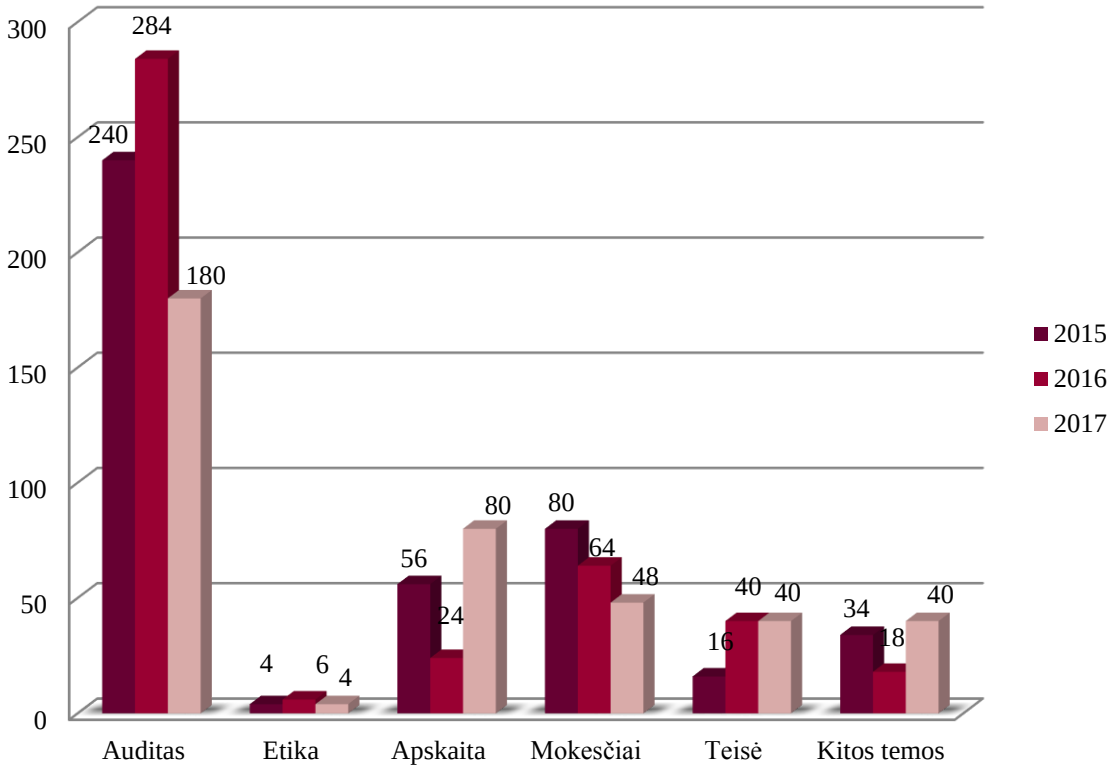
12 pav. 2015–2017 metų KKK pasiskirstymas pagal mokymosi metodą (valandomis)

2017 m. LAR organizuoti KKK pagal temas pasiskirstė taip (žr. 13 pav.):

- auditas – 180 val.;
- etika – 4 val.;
- apskaita – 80 val.;
- mokesčiai – 48 val.;
- teisė – 40 val.;
- kitos temos – 40 val.

13 pav. 2015–2017 metų KKK pasiskirstymas pagal temas (valandomis).

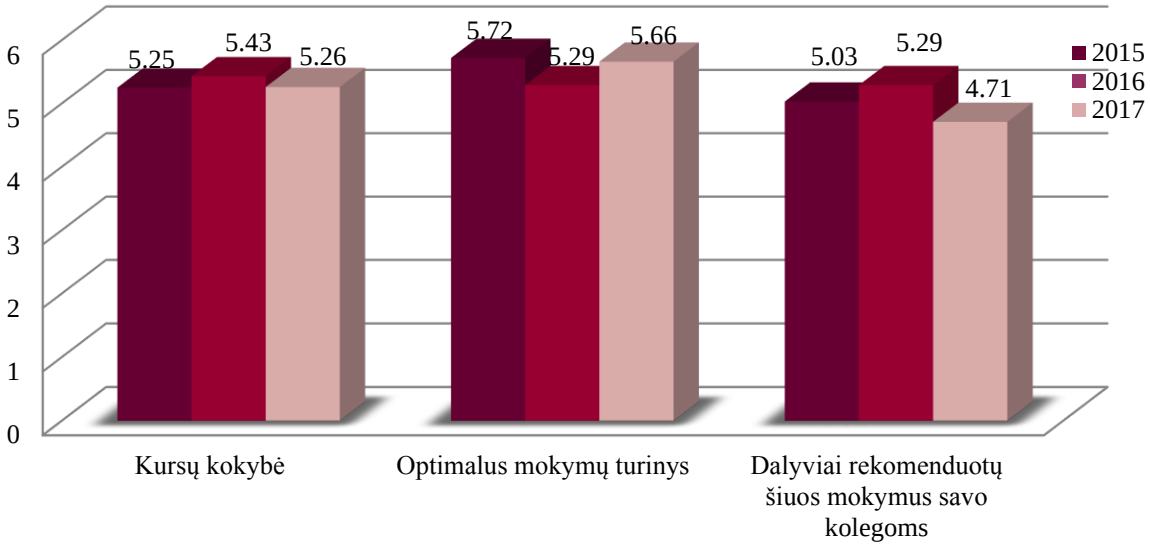

LAR organizuojamų KKK metu gautos 1 054 nevardinės anketos (tai sudaro 74 proc. visų dalyvių skaičiaus) (2016 m. 821 vnt. arba 81 proc., 2015 m. 711 vnt. arba 79 proc.). Remiantis dalyvių pateiktomis anketomis, KKK organizavimo kokybė buvo įvertinta 5,26 balo (2016 m. – 5,43 balo, 2015 m. – 5,25 balo), mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 6, taip pat:

- 94,33 proc. (5,66 balo) mokymų turinį įvertino kaip „optimalų“ (2016 m. – atitinkamai 88,21 arba 5,29 balo, 2015 m. – atitinkamai 95,37 proc. arba 5,72 balo);
- 78,42 proc. (4,71 balo) dalyvių rekomenduotų šiuos mokymus savo kolegoms (2016 m. atitinkamai 88,13 proc. arba 5,29 balo, 2015 m. – atitinkamai 85,91 proc. arba 5,03 balo).

Iš pateiktų 1 054 (100 proc.) užpildytų anketų gauti 147 (14 proc.) atsiliepimai ir siūlymai dėl 2017 ir 2018 m. KKK organizavimo.

14 pav. 2015-2017 m. KKK dalyvių išreikšta nuomonė dėl KKK kokybės įvertinimo (balais)

Ataskaitiniu laikotarpiu KKK iš viso dėstė 25 (2016 m. – 18, 2015 m. – 16) lektorių, iš jų

- 10 auditorių (iš kurių 3 dėstantys aukštosiose mokyklose);
- 3 dėstytojai iš aukštųjų mokyklų;
- 2 iš LR finansų ministerijos;
- 2 iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR finansų ministerijos;
- 2 iš LR specialiųjų tyrimų tarnybos;
- 3 teisininkai;
- 3 – kiti.

2017 m. KKK anketose dalyviai 5,3 (2016 m. – 5,6; 2015 m. – 5,4) balo (min. 1 / maks. 6) įvertino lektorių sugebėjimą suprantamai išdėstyti kursų medžiagą, išklausyti ir atsakyti į iškilusius klausimus kursų medžiagos parengimo kokybę, kaip kursai atitinka mokymų pobūdį, ar lektorius atviras diskusijoms, dalyvių mintims ir požiūriams.

Susisteminus 2017 m. gautus atsiliepimus dėl KKK lektorių ir jų dėstytų temų vertinimo (bendras privalomų ir pasirenkamų temų dėstymas išvedus vidurkį), daugiausiai balų surinko (iš 6 galimų):

- Vaida Kačergienė – 5,90;
- Neringa Samuilovienė – 5,88;
- Rimantas Stanevičius – 5,80.

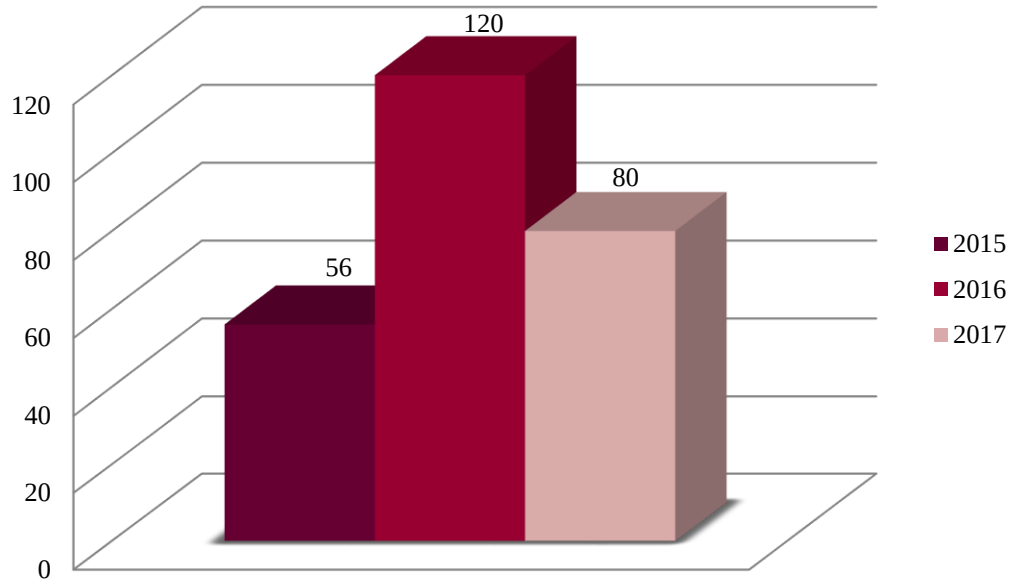
Susisteminus 2017 m. gautus atsiliepimus dėl KKK pagal temos aktualumą bei dėstytoją, geriausiai buvo įvertintos šios 3 temos ir jų dėstytojai:

- 5,50 balo – Neringa Samuilovienė, tema „Geroji patirtis, skaičiuojant PVM ir akcizus“ / Praktinis taikymas, kursai vyko Palangoje;
- 5,43 balo – Alina Gaudutytė, tema „Pelno mokesčio ir Gyventojų pajamų mokesčio taikymo ypatumai, praktiniai sprendimai ir naujovės“ / Praktinis taikymas, kursai vyko Vilniuje;
- 5,35 balo – Neringa Samuilovienė, tema „Geroji patirtis, skaičiuojant PVM ir akcizus“ / Praktinis taikymas, kursai vyko Kaune.

10.2. Kvalifikacijos kėlimo kursų užskaitymas

Vadovaujantis Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, per ataskaitinį laikotarpį 6 asmenims, kuriems auditoriaus vardas LAR buvo suteiktas 2017 m., kvalifikacijos kėlimas 2017 m. nėra privalomas tomis LAR patvirtintomis Kvalifikacijos kėlimo programų temomis, iš kurių jie 2017 m. laikė ir išlaikė egzaminus auditoriaus vardui gauti. Šiems auditoriams buvo užskaityta 80 valandų KKK (žr. 14 pav.), iš jų – 16 val. iš I (privalomosios) dalies, 64 val. iš II (pasirenkamosios) dalies.

15 pav. Asmenims, kuriems auditoriaus vardas LAR buvo suteiktas 2017 m., KKK tais metais užskaityta (val.). Palyginimas su 2016 m. ir 2015 m.

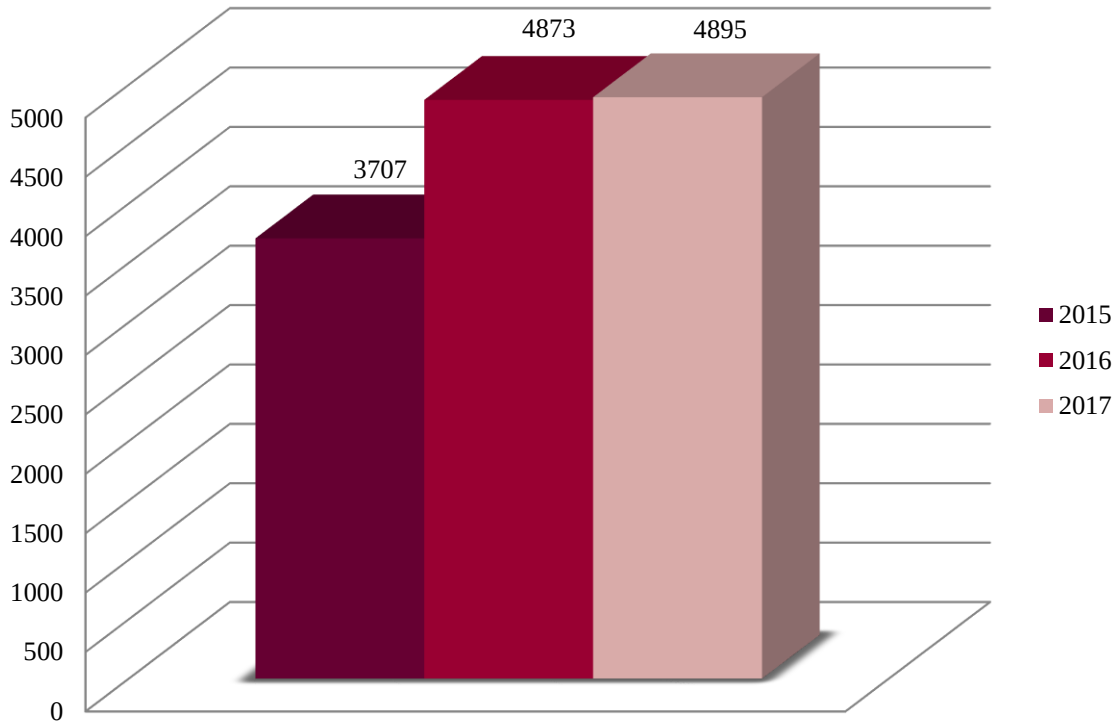
10.3. Ne LAR organizuojami kursai

Atsižvelgiant į Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo reikalavimus, auditoriai teikė prašymus dėl 2017 m. profesinės kvalifikacijos kėlimo ne LAR organizuojamuose kursuose ir dėl lygiaverčio kurso įskaitymų į auditorių kursų valandų skaičių.

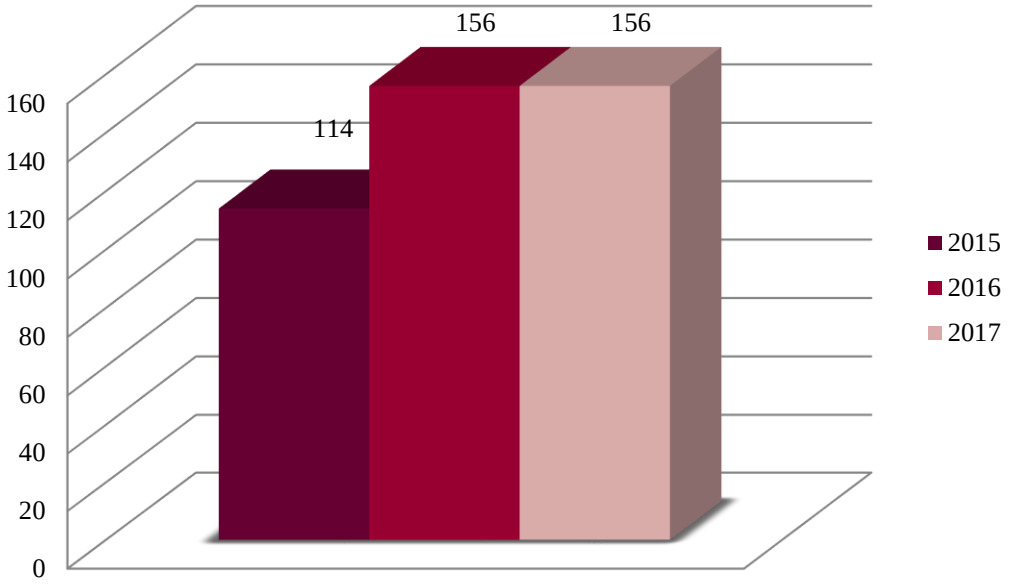
Vadovaujantis Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, LAR direktoriaus įsakymu 156 auditoriams už 2017 m. buvo įskaitytos iš viso 4 895 val., iš jų 2 254 val. iš I (privalomosios) dalies ir 2 641 val. iš II (pasirenkamosios) dalies, auditorių išklausytos valandos ne LAR organizuojamuose kursuose.

2017 m. auditorių, kėlusių profesinę kvalifikaciją ne LAR organizuojamuose kursuose ir kuriems šie kursai buvo įskaityti į auditorių kursų valandas, palyginimas su 2016 m. ir 2015 m. atsispindi 16 ir 17 paveiksluose.

16 pav. 2015–2017 m. į auditorių kursų valandas įskaitytų ne LAR organizuojamų kursų valandų skaičius

17 pav. 2015–2017 m. į auditorių kursų valandas įskaitytų ne LAR organizuojamų kursų skaičius

10.4. Lygiavertis kursas

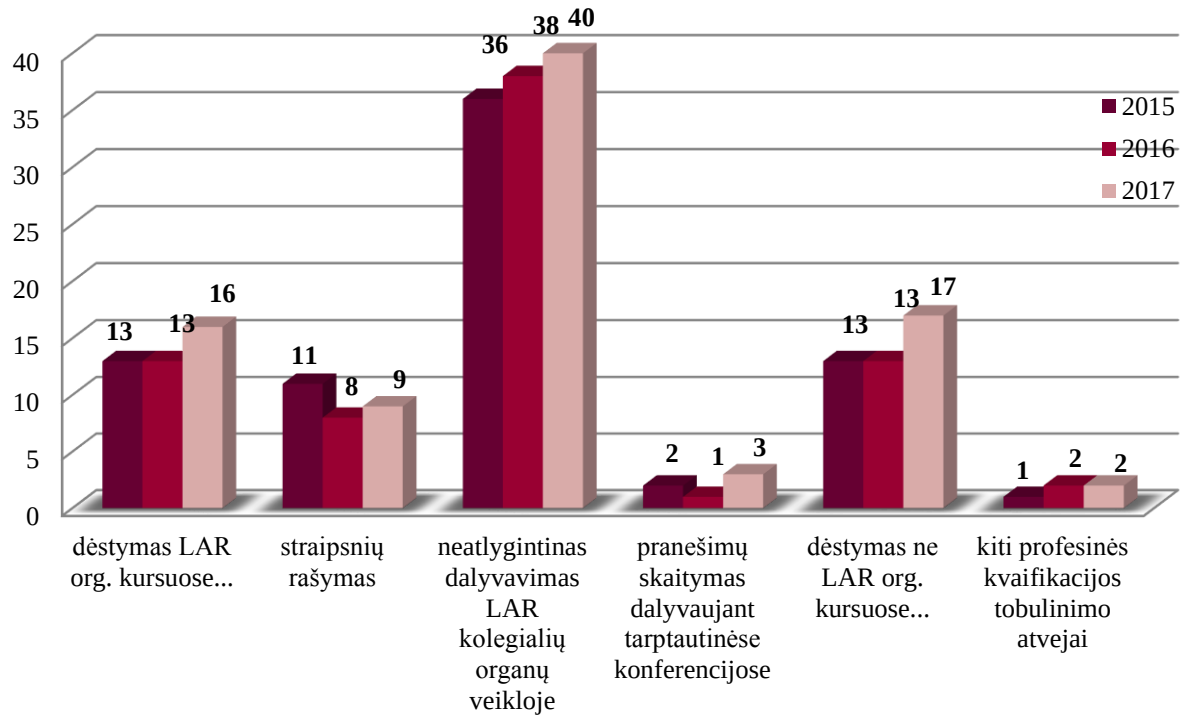
Vadovaujantis Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, LAR direktorius už 2017 m. įsakymu 87 auditoriams lygiavertį kursą įskaitė kaip kvalifikacijos kėlimą: iš viso 1 811val., iš jų 1 143 val. iš I (privalomosios) dalies ir 668 val. iš II (pasirenkamosios) dalies.

Lygiavertis kursas buvo įskaitytas:

- 16 auditorių, 2017 m. dėsčiusių LAR organizuojamuose KKK, auditorių kontrolierių rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursuose, padėjėjų mokymuose (iš viso įskaityta – 904 val., iš jų 624 val. iš I (privalomosios) dalies ir 280 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 9 auditoriams, parašiusiems straipsnius (iš viso įskaityta – 280 val., iš jų 138 val. iš I (privalomosios) dalies ir 142 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 40 auditorių, neatlygintinai dalyvavusių LAR kolegialių organų veikloje (iš viso įskaityta – 429 val., iš jų 284 val. iš I (privalomosios) dalies ir 145 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 3 auditoriams, skaičiusiems pranešimus tarptautinėse konferencijose (iš viso įskaityta – 20 val., iš jų 13 val. iš I (privalomosios) dalies ir 7 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 17 auditorių už dėstymą 2017 m. ne LAR organizuojamuose auditorių kursuose, suaugusiųjų mokymuose aukštosiose universitetinėse mokymo įstaigose, mokymuose ar seminaruose (iš viso įskaityta – 167 val., iš jų 73 val. I (privalomosios) dalies ir 104 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 2 auditoriams kėlusiems kvalifikaciją kitokiais profesinės kvalifikacijos tobulinimo atvejais (iš viso įskaityta – 11 val. iš jų 11 val. iš I (privalomosios) dalies).

2017 m. auditorių lygiaverčių kursų įskaitymo palyginimas su 2016 ir 2015 metais atsispindi 18 paveiksle ir 5 lentelėje:

18 pav. 2015–2017 m. auditorių, kuriems į auditorių kursų valandas buvo įskaitytas lygiavertis kursas, skaičius

5 lentelė. 2017 m. auditorių išeitų lygiaverčių kursų įskaitymo palyginimas su 2016 ir 2015 m.

Lygiavertis kursas	2017				2016				2015			
	auditorių skaičius, kuriems įskaitytos val.	MK ir LAR direktoriaus įsakymu įskaityta valandų			auditorių skaičius, kuriems MK įskaitė	MK įskaityta valandų			auditorių skaičius, kuriems MK įskaitė	MK įskaityta valandų		
		iš viso	I dalis	II dalis		iš viso	I dalis	II dalis		iš viso	I dalis	II dalis
Dėstymas LAR organizuojamuose kursuose, mokymuose, seminaruose	16	904	624	280	13	744	536	208	13	808	480	328
Straipsnių rašymas	9	280	138	142	8	249	171	78	11	374	146	228
Neatlygintinas dalyvavimas LAR kolegialių organų veikloje	40	429	284	145	38	423	213	210	36	488	242	246
Pranešimų skaitymas dalyvaujant tarptautinėse konferencijose	3	20	13	7	1	4	4	0	2	3	3	0
Dėstymas ne LAR organizuojamuose auditorių kursuose...	17	167	73	94	13	180	76	104	13	198	79	119
Kėlė kitokiais profesinės kvalifikacijos tobulinimo atvejais	2	11	11	0	2	103	10	93	1	7	7	0
Iš viso	**87**	**1811**	**1143**	**668**	**75**	**1703**	**1010**	**693**	**76**	**1878**	**957**	**921**

Vadovaujantis Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, 2017 m. LAR direktoriaus įsakymu dėl įvairių pirmiau paminėtų priežasčių auditoriams buvo įskaityta 6 786 valandų į KKK valandas (žr. 6 lentelę).

6 lentelė. LAR direktoriaus ir Mokymo komiteto (MK) auditoriams įskaitytos išklausytos valandos į KKK valandas

Ne LAR kursų pavadinimas	**LAR direktoriaus įskaitytos valandos 2017 m.**	**MK įskaitytos valandos 2016 m.**	**KKK valandos išklausytos ES projekto mokymuose arba MK įskaitytos valandos 2015 m.**
Auditoriai, kuriems buvo suteiktas auditoriaus vardas	80 val. (16 / 64)	120 val. (8 / 112)	56 val. (8 / 48)
ES projekto mokymai	-----	-----	5 624 val. (3 112 / 2 512)
Ne LAR kursai	4 895 val. (2 254 / 2 641)	4 873 val. (2 632 / 2 241)	3 707 val. (1 598 / 2 109)
Lygiavertis kursas	1 811 val. (1 143 / 668)	1 703 val. (1 010 / 693)	1 878 val. (957 / 921)
	6 786 val. (3 413 / 3 373)	**6 696 val. (3 650 / 3 046)**	**11 265 val. (5 675 / 5 590)**

10.5. 2017 m. kvalifikacijos kėlimo valandos

2017 m. gruodžio 31 d. auditorių sąraše buvo 355 auditoriai, iš jų 2017 m. kvalifikaciją skirtingais būdais kėlė 336 auditoriai ir 19 auditorių nekėlė kvalifikacijos.

10.6. 2015–2017 trimečio kvalifikacijos kėlimo valandų skaičiavimas

Auditoriai per 2015–2017 m. trimetį privalėjo išklausyti ne mažiau kaip 120 valandų auditorių kursų, iš kurių ne mažiau kaip 48 valandas audito ir (ar) profesinės etikos temomis (I (privalomoji) dalis).

Toliau pateikiama informacija pagrįsta 2018 m. rugpjūčio 31 d. duomenimis.

Iš 355 auditorių 285 auditoriai per 2015–2017 m. trimetį išklausė ne mažiau kaip 120 valandų kursų ir (ar) išėjo lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Auditorių per 2015–2017 m. trimetį išklausytos kvalifikacijos kėlimo valandos arba išeitas lygiavertis profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursas

Atitinka arba neatitinka Audito įstatymo 36 str. 2 d. 2 p.	Atitinka arba neatitinka Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo 7 punkto reikalavimo (48 val.)	Auditorių skaičius
120 val. TAIP		**285**
120 val. TAIP	48 val. TAIP	**274**
120 val. TAIP	48 val. NE	**11**

Iš 355 auditorių 70 auditorių per 2015–2017 m. trimetį išklausė mažiau nei 120 valandų kursų ir (ar) išėjo lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą (žr. 8 lentelę).

8 lentelė. Auditoriai per 2015–2017 m. trimetį neišklausę kvalifikacijos kėlimo valandų arba neišėję lygiaverčio profesinės kvalifikacijos tobulinimo kurso

Atitinka arba neatitinka Audito įstatymo 36 str. 2 d. 2 p.	Auditorių skaičius
120 val. NE	**70**
120 val. NE <= 8 val.	**19**
120 val. NE > 8 val.	**51**
120 val. NE > 8 val.	**19 (iš 51)**

120 val. NE > 8 val. Pateisinamos priežastys: auditoriams išlaikiusiems egzaminus KKK privaloma nuo 2015 m., 2016 m. auditorės, kurios yra nėštumo ir gimdymo atostogose ar vaikų priežiūros atostogose iki 3 m.; auditoriai, atleisti nuo KKK	**32 (iš 51)**

Atsižvelgiant į tai, kad pakankamai reikšminga auditorių dalis nepakankamai kėlė profesinę kvalifikaciją, nuspręsta kreiptis į Etikos komitetą, kad šis įvertintų, ar auditoriai, kurie išklausė nepakankamą skaičių kvalifikacijos kėlimo valandų, nepažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.

10.7. Auditorių kontrolierių rengimas ir kvalifikacijos kėlimas

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR organizavo auditorių kontrolierių rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursus, kurie buvo organizuojami vadovaujantis 2017 m. kovo 6 d. AVNT patvirtintu Auditorių kontrolierių parinkimo, rengimo ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu. Kontrolierių kvalifikaciją ir tinkamą parengimą atlikti atlikto finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūras organizuoja LAR. Kontrolieriai, prieš pradėdami atlikti atlikto finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūras, turi būti išklausę ne mažiau kaip 20 akademinių valandų kursų.

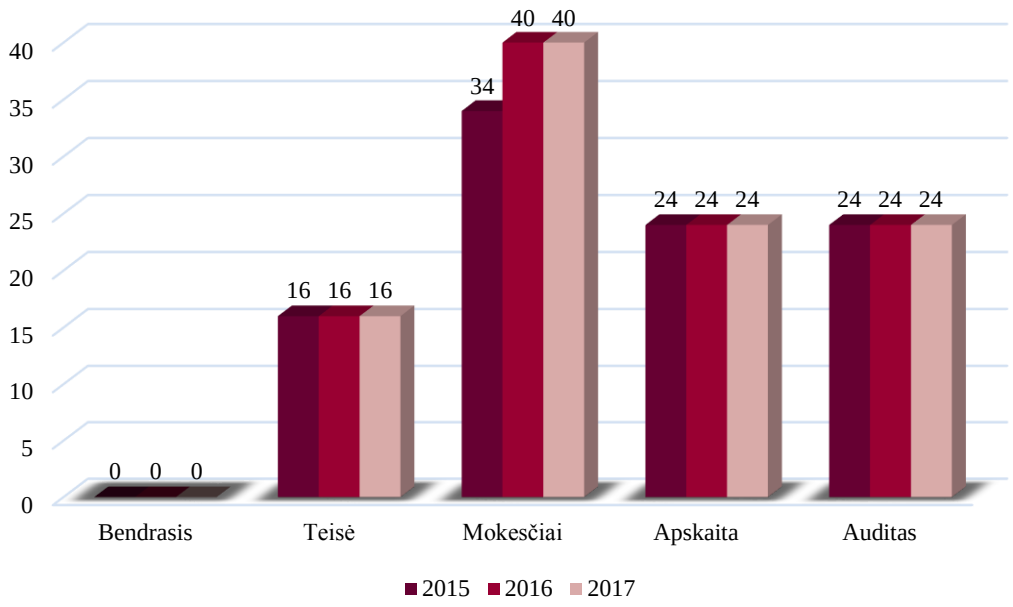
2018 m. rugpjūtį įvyko 20 ak. val. trukmės auditorių kontrolierių kvalifikacijos kėlimo kursai. Likusi kursų dalis (4 ak. val.) įvyko po šio ataskaitinio laikotarpio t. y. 2018 m. rugsėjo mėn. Auditorių kontrolierių kvalifikacijos kėlimo kursuose dalyvavo 5 auditoriai kontrolieriai, atstovas iš AVNT, Kokybės kontrolės komiteto pirmininkė, LAR direktorė ir audito kokybės kontrolės specialistė.

10.8. Auditoriaus padėjėjų mokymas

2017 m. iš viso buvo suorganizuoti 5 auditoriaus padėjėjų mokymai, iš kurių įvyko visi 5 auditoriaus padėjėjų mokymai 5 temomis ir jų bendra trukmė buvo 104 valandos. Auditoriaus padėjėjų mokymuose dėstė 3 auditoriai ir 2 universiteto dėstytojai – vienas iš jų teisininkas.

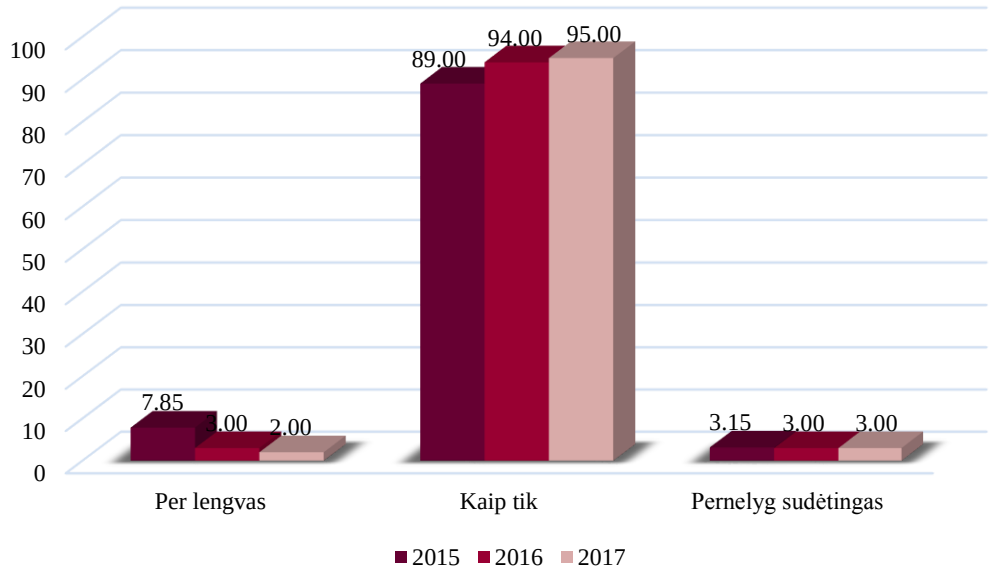
19 paveiksle matyti 2015–2017 m. auditoriaus padėjėjų mokymų pasiskirstymas pagal temas.

19 pav. 2015–2017 m. auditoriaus padėjėjų mokymų valandų pasiskirstymas pagal temas.

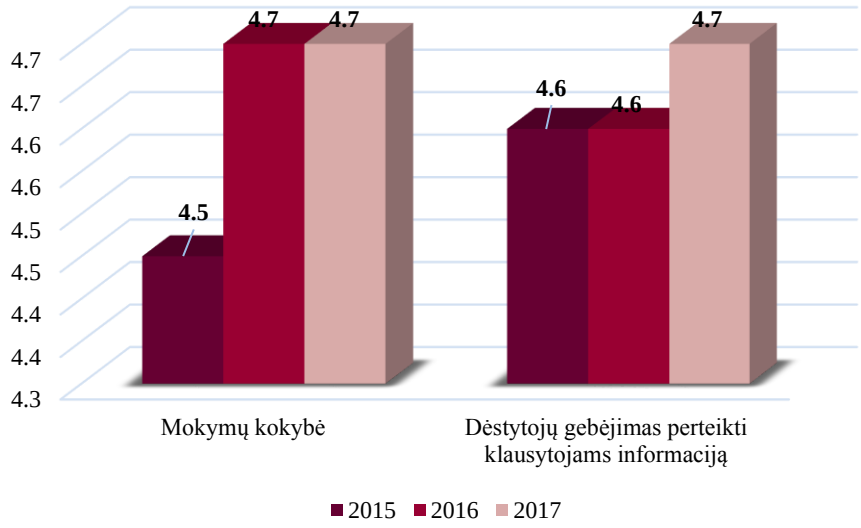
LAR organizuojamuose auditoriaus padėjėjų mokymuose dalyvavo 64 dalyviai, 61 mokymo dalyvis (tai sudaro 95 proc. visų dalyvių skaičiaus) išreiškė savo nuomonę dėl auditoriaus padėjėjų mokymo kokybės ir dėstytojų gebėjimo perteikti klausytojams informaciją. Apklausos dalyviai mokymų kokybę įvertino 4,7 balo (mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 5), 95 proc. mokymų turinį įvertino „kaip tik“ ir 90 proc. dalyvių rekomenduotų šiuos mokymus savo kolegoms. Dėstytojų gebėjimas perteikti klausytojams informaciją įvertintas 4,7 balo (mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 5). 20 paveiksle matyti, kaip kito mokymų turinio įvertinimas (procentais) 2017 metais, palyginti su 2016 ir 2015 metais.

20 pav. 2015–2017 m. auditoriaus padėjėjų mokymų turinio įvertinimo (proc.) palyginimas

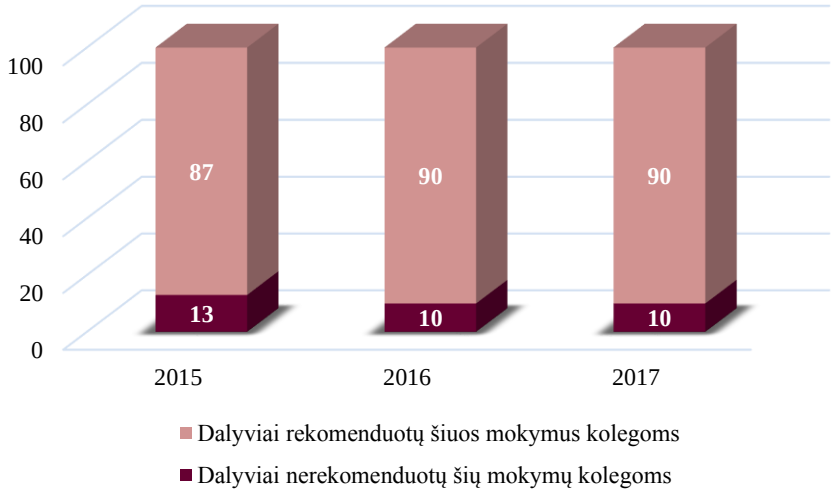
Mokymų kokybės ir dėstytojų gebėjimų perteikti klausytojams informaciją pokytis balais (mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 5) matyti 21 paveiksle.

21 pav. 2015–2017 m. mokymų kokybės ir dėstytojų gebėjimo perteikti klausytojams informaciją (balais nuo mažiausio 1 iki didžiausio 5) palyginimas

Kaip kito ir kiek dalyvių rekomenduotų šiuos mokymus savo kolegoms procentais, matyti 22 paveiksle.

22 pav. 2015–2017 m. mokymų dalyvių, išsakytos nuomonės (proc.) dėl mokymų rekomendavimo kolegoms

2017 m. rugsėjo 21 d. LAR prezidiumas patvirtino naują Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašo redakciją, pagal kurią, kaip ir anksčiau, auditoriaus padėjėjas, iki jam bus suteiktas auditoriaus vardas, per kiekvienus auditoriaus padėjėjo praktikos metus turi išklausyti ne mažiau kaip 40 mokymo valandų šiose srityse: auditas, profesinė etika, apskaita, mokesčiai, teisė, informacinės technologijos, ekonomika, matematika, statistika, finansų ir veiklos valdymas. Auditoriaus padėjėjas, vadovaudamasis Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka, turi pateikti LAR pažymą apie praktikos atlikimą, kurioje turi būti nurodyta informacija apie auditoriaus padėjėjo išklausytas mokymų valandas proporcingai išbūtam auditoriaus padėjėjų sąraše laikui arba laikui, kurį auditoriaus padėjėjas praktiškai atliko auditoriaus padėjėjo praktiką, skaičiuojant mėnesių tikslumu. LAR direktorius priima sprendimą patvirtinti arba nepatvirtinti pažymą apie auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimą.

11.TEISMINIAI GINČAI

LAR dalyvauja teisminiuose ginčuose:

- atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą;
- trečiuoju asmeniu dėl AVNT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą ir atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą dėl AVNT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą;
- atsakovu dėl Auditorių garbės teismo priimto sprendimo skirti auditoriui nuobaudą – įspėjimą;
- atsakovu dėl LAR prezidiumo sprendimo sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą, nes auditorius nesudarė sąlygų AVNT atlikti tyrimo;
- dvejose bylose trečiuoju suinteresuotu asmeniu dėl AVNT priimtų sprendimų skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą;
- atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą dėl AVNT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą;
- atsakovu dėl AVNT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą ir atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą dėl AVNT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR buvo susiję su šiais tesimo procesais:

- Auditoriaus A vadovaujama UAB X kreipėsi į teismą su prašymu priteisti nuostolius, patirtus dėl įmonės pažymėjimo panaikinimo, kuriuos ieškovas apskaičiavo atsižvelgdamas į 2010–2015 m. uždirbtas pajamas iš audito veiklos. Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimą, jog žalą, atsiradusią dėl valstybės valdžios institucijų neteisėtų aktų, privalo atlyginti valstybė iš valstybės biudžeto, nepaisydama konkretaus valstybės tarnautojo ar kito valstybės valdžios institucijos darbuotojo kaltės. Taip pat informuojama, kad atsakovė administracinėje byloje pagal pareiškėjo skundą dėl reikalavimo atlyginti žalą įtrauktina Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos auditorių rūmų. LAR pašalinti iš proceso šalių, t. y. į procesą išstoja valstybė ir žala bus atlyginama iš valstybės biudžeto, jei pareiškimas bus patenkintas. Pirmosios instancijos teismas atmetė įmonės UAB X skundą, teismas dėl apeliacijos iki ataskaitinių metų pabaigos neįvyko.

- UAB Y kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu panaikinti 2016 m. LAR prezidiumo nutarimus, susijusius su UAB Y skundu, kuris buvo pateiktas LAR su prašymu pradėti auditoriaus ir audito įmonės atlikto audito tyrimą. LAR prezidiumas buvo informuotas, kad UAB Y ne tik pateikė prašymą panaikinti minėtus nutarimus, bet ir pareikalavo įpareigoti LAR prezidiumą pakartotinai išspręsti UAB X 2016 m. skundą. LAR teisininkai pateikė atsiliepimą į UAB Y teismui pateiktą skundą. AVNT buvo įtraukta į procesą kaip trečioji šalis. Vilniaus apygardos administracinį teismo sprendimu, bylą nuspręsta nagrinėti žodinio proceso tvarka teismui pateikiant visus susijusius dokumentus ir LAR etikos komiteto posėdžio įrašą. 2017 m. rugpjūčio 22 d. įvyko Vilniaus apygardos administracinis teismo posėdis, kuriame teismas nusprendė atmesti pareiškėjos UAB Y skundą. Ataskaitiniu laikotarpiu UAB Y pateikė skundą dėl priimto Vilniaus apygardos administracinis teismo sprendimo, taip pat paprašė prijungti papildomus įrodymus. Galutinis sprendimas dėl apeliacijos iki ataskaitinių metų pabaigos nebuvo priimtas.
- 2017 m. rugsėjo 7 d. Vilniaus apygardos teismas iškėlė bankroto bylą audito įmonei UAB Z gavus VMI pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo (teismo nutartis pridedama). Atsižvelgdamas į tai, kad UAB Z yra paskirtas bankroto administratorius, UAB Z buvo išbraukta iš audito įmonių sąrašo.
- Vilniaus apygardos administraciniame teisme nagrinėtas auditoriaus B skundas dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – AVNT) direktoriaus įsakymo „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo“ panaikinimo. LAR yra įtrauktas trečiuoju asmeniu. Teismas atmetė auditoriaus B skundą ir paliko galioti AVNT direktoriaus įsakymą. Auditorius B išbrauktas iš auditorių sąrašo.
- Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė nutartį dėl buvusio auditoriaus C bylos nagrinėjimo atnaujinimo atsižvelgdamas į bylos sudėtingumą ir specifiką, tačiau papildomai išnagrinėjęs visą medžiagą ir pateiktus atsiliepimus, teismas paliko galioti anksčiau priimtą teismo sprendimą.

12. AUDITO VEIKLOS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Pagrindinis LAR, audito įmonių ir auditorių veiklą reglamentuojantis teisės aktas yra Audito įstatymas, į kurį perkelta ES teisės aktas – Direktyva Nr. 2014/56/ES (toliau – Audito direktyva) ir Reglamentas Nr. 537/2014. ES teisės aktų tikslas: pirma optimizuoti visoje ES audito kokybę ir šitaip pagerinti pasitikėjimą šia ataskaita kartu gerinant padėtį finansinėse rinkose, antra, sukurti vienodas audito sektoriaus pradines sąlygas vidaus rinkoje. Audito veiklai taip pat taikomos ir kitų įstatymų nuostatos bei nemažai poįstatyminių aktų.

Siekiant tobulinti esamą teisinį reglamentavimą ir siekti efektyviau įgyvendinti LAR strateginius tikslus, LAR veikė šios darbo grupės dėl teisės aktų, dokumentų projektų rengimo:

- LAR veiklos tobulinimo darbo grupė;
- Buhalterinės apskaitos įstatymo pakeitimo įgyvendinimo darbo grupė;
- Asmens duomenų tvarkymo tvarkų parengimo darbo grupė;
- Pavyzdinės vidaus tvarkos audito įmonėms įgyvendinant Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nuostatas rengimo darbo grupė.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR teikė šiuos siūlymus dėl teisės aktų tobulinimo:

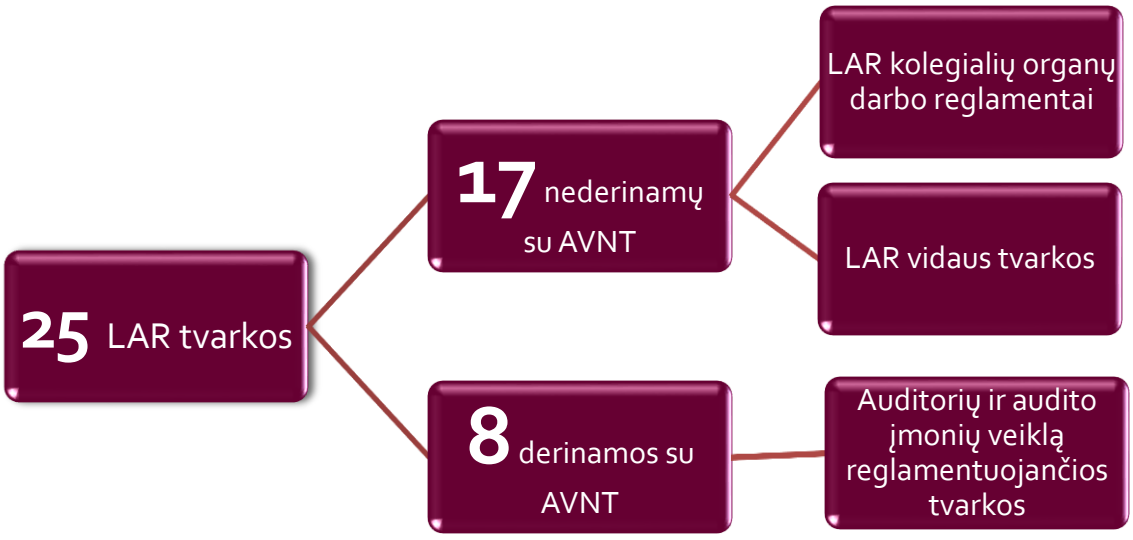
- aktyviai dalyvauta teikiant pastabas dėl Audito įstatymo projekto;
- Audito komitetas teikė pastabas dėl vandens, gamtinių dujų, elektros ir šilumos sektorių įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašų projektų;

- Apskaitos ir mokesčių komitetas teikė pastabas dėl:
  - ✓ LR buhalterinės apskaitos įstatymo pakeitimo projekto;
  - ✓ verslo apskaitos standartų pakeitimų;
- bendradarbiaujant su Lietuvos kino centru, patikslinti audito dokumentai, kurie buvo pakoreguoti pagal galiojančias Filmų parengiamųjų ir gamybos darbų projektų valstybinio finansavimo taisykles;
- bendradarbiaujant su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba parengta patikslinti reikalavimai audito ataskaitai ir Nepriklausomumo nuo audituojamos įmonės, konfidencialumo ir profesinės paslapties principo laikymosi tvarkos aprašas;
- bendradarbiaujant su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, buvo pateikti pastebėjimai dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projekto;
- bendradarbiaujant su Ryšių reguliavimo tarnyba buvo teikiamos pastabos dėl Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo;
- bendradarbiaujant su Seimo Audito komitetu buvo teikiamos pastabos dėl Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo projekto;
- bendradarbiaujant su Lietuvos teismo ekspertizės centru pateiktos pastabos dėl teismo ekspertizės rūšių sąrašo ir teismo ekspertizės rūšių sąraše nurodytų ekspertizės rūšių sprendžiamų uždavinių.

Per ataskaitinį laikotarpį LAR prezidiumas patvirtino šiuos reglamentus (ar jų pakeitimus):

- LAR prezidiumo darbo reglamentas
- Kokybės kontrolės komiteto darbo reglamentas
- LAR garbės teismo nuostatai
- Apskaitos ir mokesčių komiteto darbo reglamentas
- Audito kokybės kontrolės komiteto darbo reglamentas
- Audito komiteto darbo reglamentas
- Etikos komiteto darbo reglamentas
- Užduočių rengimo komisijos darbo reglamentas
- Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų komisijos darbo reglamentas
- Narystės komisijos darbo reglamentas
- Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo Lietuvos auditorių rūmuose tvarkos aprašas
- Nepriklausomumo, konfidencialumo ir profesinės paslapties laikymosi tvarkos aprašas
- Auditoriaus pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir galiojimo panaikinimo, informacijos, reikalingos auditorių sąrašui parengti, atnaujinti ir skelbti, pateikimo tvarkos aprašas
- Lietuvos auditorių rūmų narių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas

- Asocijuotojo nario pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir galiojimo panaikinimo, informacijos, reikalingos asocijuotųjų narių sąrašui parengti, atnaujinti ir skelbti, pateikimo tvarkos aprašas
- Audito įmonės įrašymo į audito įmonių sąrašą tvarkos aprašas
- Audito įmonės metinės ataskaitos formos pildymo ir pateikimo Lietuvos auditorių rūmams tvarkos aprašas
- Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašas
- Kvalifikacinių LAR narių egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašas
- Skundų nagrinėjimo tvarkos aprašas
- LAR administracijos darbo reglamentas
- LAR biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės
- Reikalavimai finansinių ataskaitų audito ataskaitai
- Pareigų ir atsakomybės pasidalijimo atliekant jungtinį finansinių ataskaitų auditą (jungtinio audito) tvarkos aprašas
- Visuotinio LAR narių susirinkimo organizavimo, vedimo ir dalyvavimo Visuotiniame LAR narių susirinkime tvarka

13. VISUOTINIAI LAR NARIŲ SUSIRINKIMAI IR KITI RENGINIAI

2017 m. spalio 12 d. LAR prezidiumas priėmė nutarimą, kurį vykdant 2017 m. gruodžio 15 d. buvo sušauktas ir įvyko visuotinis LAR narių susirinkimas. Be kitų klausimų paprastai nagrinėjamų eiliniuose visuotiniuose LAR narių susirinkimuose, šiame susirinkime buvo išrinktas 1 LAR prezidiumo narys likusiai kadencijai, 3 LAR garbės teismo nariai likusiai kadencijai, naujas LAR organas – LAR narystės komisija. Taip pat, padidinti auditorių kontrolierių įkainiai, patikslinti LAR prezidiumo darbo reglamentas ir LAR garbės teismo nuostatai, pritarta jungimuisi prie Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto iniciatyva suformuoto kokybės užtikrinimo tinklo.

2018 m. birželio 1 d. įvyko kasmetinė LAR vasaros konferencija, kurios tema šiais metais buvo pasirinkta „Audito priežiūros efektyvumas“. Konferencijoje buvo pristatytos tokios temos:

- „Užtikrinimo paslaugų perspektyvos Lietuvoje“, Daiva Raudonienė, LR Seimo kanclerė;
- „Audito metu kylantys iššūkiai“, Audrius Linartas, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie LR finansų ministerijos direktorius;
- „SKAT išorinės peržiūros sistema“, Audronė Vaitkevičiūtė, LR Valstybės kontrolės Audito plėtros departamento, Audito kokybės užtikrinimo skyriaus vedėja;
- „Priežiūros inspektavimas Europoje (audito tinklo patirtis)“, Simonas Rimašauskas, UAB „DELOITTE LIETUVA“ Audito ir užtikrinimo paslaugų direktorius, auditorius;
- „Atlikto audito kokybės peržiūros metodikos pakeitimas“, Vaida Kačergienė, UAB „AV Auditas“ direktorė, auditorė;
- „Arbitražas ir jo privalumai auditorių veikloje“, Tomas Balčiūnas, asocijuotasis Ellex Valiūnas teisininkas.

LAR vasaros konferencija buvo transliuojama tiesiogiai suteikiant galimybę auditorių bendruomenei dalyvauti aktualių profesijai klausimų nagrinėjime.

14. BENDRADARBIAVIMAS IR TARPTAUTINIS ATSTOVAVIMAS

LAR ir toliau bendradarbiauja su AVNT ir bendromis jėgomis siekia pagerinti audito atlikimo kokybę.

Per ataskaitinį laikotarpį vyko darbiniai susitikimai su įvairių valstybės institucijų ir organizacijų atstovais:

- Apskaitos ir mokesčių komiteto nariai aktyviai dalyvavo Valstybinės mokesčių inspekcijos organizuotuose pristatymuose;
- 2017 m. spalio 6 d. LAR atstovai dalyvavo FNTT seminare „Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija: AKTUALIJOS IR NAUJOVĖS NE FINANSŲ SEKTORIUI“
- 2017 m. spalio 4 d. LAR organizavo auditorių diskusiją su FNTT atstovais;
- 2017 m. lapkričio 26 d. LAR direktorė dalyvavo susitikime su Vilniaus universiteto magistro programos vertinimo ekspertais;
- 2017 m. gruodžio 18 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė susitiko su Vyriausios rinkimų komisijos atstovais auditoriaus išvados, kuri suformuojama naudojantis Vyriausios rinkimų komisijos informacine sistema, turinio keitimo;
- Audito komiteto nariai aktyviai rengė ir dalyvavo VKEKK rengiamuose susitikimuose dėl reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito metodikos gairių;
- 2018 m. vasario 12 d. LAR atstovai dalyvavo Teisingumo ministerijos organizuotame susitikime dėl privačių teismo ekspertų kvalifikacijos patikrinimo;
- 2017–2018 m. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas, LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė ir LAR kolegialių organų atstovai dalyvavo LR Seimo Audito komiteto posėdžiuose, kuriame buvo svarstomi klausimai dėl LR finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo, LR buhalterinės apskaitos įstatymo pakeitimo, ir finansinių ataskaitų kokybės gerinimo atsižvelgiant į AVNT tyrimą;
- 2018 m. balandžio 9 d. Apskaitos ir mokesčių komiteto pirmininkė Justė Tušaitė ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo LR finansų ministerijos organizuotame susitikime dėl finansinių ataskaitų kokybės gerinimo atsižvelgiant į AVNT tyrimą;
- LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė LAR atstovavo Valstybės kontrolės Bendradarbiavimo komitete;
- LAR prezidentas Saulius Lapšinskas LAR atstovavo darbo grupėje pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti;
- bendradarbiaujant su AVNT buvo organizuotas susitikimas su Lietuvos banko Priežiūros tarnybos, Bankų asociacijos ir Lietuvos bankų atstovais dėl bankų sudaromų audito įmonių sąrašų;
- 2018 m. vasario 8 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Vilniaus Universiteto organizuotoje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje;
- 2018 m. gegužės 7 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo MONEYVAL mokymuose.
- 2018 m. gegužės 14 d. , EYB rizikos valdymo skyriaus vadovė ir LAR lektorė Jurgita Jurkuvienė, auditorė Virginija Sirevičienė, auditorė Birutė Petrauskienė ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo susitikime su MONEYVAL ekspertais.

LAR prezidiumo paskirti atstovai dalyvavo tarptautiniuose renginiuose ir atstovavo LAR tarptautinėse organizacijose (8 priedas):

- 2017 m. rugsėjo 22–23 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR prezidiumo narė Ingrida Pūrienė dalyvavo Azerbaidžano auditorių rūmų konferencijoje;
- 2017 m. rugsėjo 27–28 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Frankfurte, Vokietijoje;
- 2017 m. lapkričio 3 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo 5-ajame Rumunijos auditorių rūmų kongrese;
- 2017 m. lapkričio 14 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto audito kokybės užtikrinimo tinklo susitikime Briuselyje, Belgijoje;
- 2017 m. lapkričio 15–16 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo IFAC tarybos susirinkime;
- 2017 m. gruodžio 13 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame Accountancy Europe narių susirinkime Briuselyje, Belgijoje;
- 2016 m. kovo 27 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo *Accountancy Europe* narių asamblėjos Briuselyje, Belgijoje;
- 2018 m. balandžio 18 d. Kokybės kontrolės komiteto narys prof. hab. dr. Vaclovas Lakis ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto organizuojamame 2018 metų buhalterinės apskaitos strateginiame forume Belgrade, Serbijoje;
- 2018 m. birželio 21 d. dalyvavo strateginiame Accountancy Europe narių susirinkime Briuselyje, Belgijoje.

Taip pat LAR organizavo LAR narių kelionę į Kutaisį, Gruziją 2018 m. liepos 4–8 d., kurios metu LAR nariai taip pat susitiko su Gruzijos auditorių rūmų nariais.

15. ES STRŪKTŪRINIŲ FONDŲ PROJEKTAS

2016 m. gruodžio 1 d. Lietuvos auditorių rūmai pateikė paraišką finansavimui projekto „Audito ir apskaitos sektoriaus įmonių darbuotojų specialiųjų kompetencijų ugdymas“ įgyvendinimui gauti pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 09.4.3-ESFA-K-814 „Kompetencijos LT“.

2017 m. gegužės 17 d. Lietuvos auditorių rūmai pasirašė iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo Nr. 09.4.3-ESFA-K-814 projekto „Audito ir apskaitos sektoriaus įmonių darbuotojų specialiųjų kompetencijų ugdymas“ sutartį. Pagal šią sutartį projektas bus įgyvendinamas iki 2019 m. rugpjūčio mėn.

Projekto tikslas: užtikrinti nuolatinį audito ir apskaitos sektoriaus įmonių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą suteikiant aukščiausios kokybės specialiuosius mokymus. Projektu siekiama kelti audito ir apskaitos įmonių darbuotojų konkurencingumą, užtikrinant aukštą darbuotojų gebėjimų lygį, galimybes prisitaikyti prie kintančių rinkos poreikių ir sumažinant netolygumus rinkoje.

Projekto vertė: 491 535,27 Eur, iš jų 357 480,19 Eur sudarys ES struktūrinių fondų parama, likusią dalį skirs projekto partneriai.

Projekto partneriai: 51 audito ir apskaitos sektoriaus įmonės. Visos dalyvaujančios įmonės yra labai mažos arba mažos įmonės.

Planuojami rezultatai: apmokyti 300 labai mažų ir mažų audito ir apskaitos sektoriaus įmonių darbuotojai.

Projekto dalyviai turės galimybę kelti kompetenciją dalyvaudami mokymo programose šiose srityse:

- Audito (mokymo programos pritaikytos labai mažų ir mažų audito įmonių specifikai; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai).
- Apskaitos (mokymo programos pritaikytos labai mažų ir mažų audito ir apskaitos įmonių specifikai; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai, buhalteriai, finansininkai).
- Mokesčių (mokymo programos pritaikytos labai mažų ir mažų audito ir apskaitos įmonių specifikai; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai, buhalteriai, finansininkai, mokesčių specialistai).
- Teisės (mokymo programos pritaikytos labai mažų ir mažų audito ir apskaitos įmonių specifikai; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai, buhalteriai, finansininkai).
- Informacinių technologijų (mokymo programos pritaikytos labai mažų ir mažų audito ir apskaitos įmonių specifikai; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai, buhalteriai, finansininkai).
- Užsienio kalbų (audito, apskaitos, mokesčių, teisės specialiai pritaikytos anglų, rusų kalbų mokymo programos; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai, buhalteriai, finansininkai, kiti darbuotojai).
- Išmaniosios mokesčių administravimo sistemos ir e-audito praktinės patirties mokymai užsienio šalies pavyzdžiu (mokymo programa pritaikyta perimti gerąją patirtį ir

praktinius patarimus iš Portugalijos įmonių, kurios išmaniosios mokesčių administravimo sistemos pagrindu buvo kurta Lietuvos iMAS sistema; tikslinė grupė – auditoriai, auditorių padėjėjai).

Projekto koordinavimą vykdo LAR administracija bei projekto partnerių įmonių darbuotojai. Projekto priežiūros funkciją atlieka LAR ir projekto partnerių suformuota projekto valdymo grupė, sudaryta iš 7 projekto partnerių atstovų, siekiant užtikrinti sėkmingą projekto valdymą, stebint ir prižiūrint projekto eigą, įvertinant projekto rezultatus ir skatinant jų sklaidą.

Per ataskaitinį laikotarpį LAR įvykdė projekte numatytų mokymo paslaugų pirkimus (atviro konkurso būdu):

- Specialiųjų mokymų audito ir apskaitos sektoriaus įmonių darbuotojams organizavimo paslaugų pirkimas (Nr. 342556). Įsigytos specializuotų profesinių mokymų audito, apskaitos, mokesčių, teisės ir informacinių technologijų srityse. Paslaugų sutartis pasirašyta 2017 m. rugsėjo 18 d. Paslaugų teikėjas UAB „TMD partneriai“, veikiantis kartu su jungtinės veiklos partneriu UAB „Cesim“. Preliminari sutarties vertė: 22 6440,00 Eur.
- Specializuotų užsienio kalbų mokymų organizavimo paslaugų pirkimas (Nr. 342892). Įsigytos verslo anglų kalbos ir verslo rusų kalbos mokymo paslaugos. Paslaugų sutartis pasirašyta 2017 m. spalio 13 d. Paslaugų teikėjas VšĮ „Užsienio kalbų mokymo centras“. Preliminari sutarties vertė: 48 576,00 Eur.
- Išmaniosios mokesčių administravimo sistemos ir e-audito praktinės patirties Portugalijos pavyzdžiu mokymų organizavimo paslaugų pirkimas (Nr. 357303). Paslaugų sutartis pasirašyta 2018 m. sausio 17 d. Paslaugų teikėjas TaxCube, UAB. Preliminari sutarties vertė: 33 975,00 Eur.

- Per ataskaitinį laikotarpį pasiekti projekto rezultatai:
- Mokymuose sudalyvavo 232 unikalių dalyvių (rezultatas pasiektas 77 proc.).
- Mokymuose sudalyvavo dalyviai iš 48 įmonių (rezultatas pasiektas 94 proc.).
- Įvykdyta 410 žmogaus mokymo dienų specialiųjų profesinių mokymų audito, apskaitos, mokesčių, teisės ir informacinių technologijų srityse (rezultatas pasiektas 27,70 proc.)
- Įvykdyta 1 983 žmogaus mokymo valandų užsienio kalbų mokymo srityse (rezultatas pasiektas 18,87 proc.)

Per ataskaitinį laikotarpį Agentūrai deklaruotų ir pripažintų tinkamomis projekto išlaidų suma sudaro 89 807,92 Eur (18,27 proc. projekto biudžeto).

16. PAGRINDINIAI LAR IŠŠŪKIAI

LAR kovoja su kylančiomis problemomis siekiant efektyviau ir geriau tarnauti LAR nariams, didinti audito ir kitų teikiamo profesinių paslaugų kokybę, stiprinant Lietuvos auditorių vardą ir siekiant įgyvendinti LAR misiją – **koordinuoti auditorių veiklą, užtikrinti nepriklausomo audito ir susijusių profesinių paslaugų kokybę ir stiprinti Lietuvos auditorių vaidmenį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.**

LAR veikla orientuota į šiuos strateginius tikslus:

- kryptingas auditoriaus profesijos vystymas atsižvelgiant į visuomenės ir ekonomikos poreikius;
- auditorių teikiamų profesinių paslaugų kokybės užtikrinimas;
- auditorių atstovavimas Lietuvoje ir tarptautiniu lygiu;
- auditorių savivaldos funkcijų vystymas;
- LAR veiklos automatizavimas, auditoriams naudingų darbo priemonių kūrimas.

LAR strateginis veiklos planas pateiktas 9 priede.

LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė

Lietuvos auditorių rūmų
metinė veiklos ataskaita
1 priedas

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ
ETIKOS KOMITETO DARBO PLANAS
LAIKOTARPIUI 2018 M. RUGSĖJO 1 D. IKI 2019 M. RUGPJŪČIO 31 D.

Nr.	Uždaviniai	Priemonės	Įgyvendinimo terminas
1	Siekti, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi Tarptautinės buhalterių federacijos Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų.	1.1. Teikti informaciją Lietuvos auditorių rūmų (LAR) naujienose aktualiais auditoriaus profesinės etikos klausimais.	Pagal poreikį
		1.2. Vertinti gautą informaciją bei dokumentus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TBF BPEK.	Nuolat
		1.3. Teikti išaiškinimus į paklausimus LAR prezidiumui, LAR garbės teismui ir kitiems LAR komitetams, audito įmonėms ir atskiriems auditoriams auditoriaus profesinės etikos klausimais.	Pagal poreikį
2.	Atskaitingumas LAR prezidiumui ir visuotiniam LAR narių susirinkimu.	2.1. Parengti LAR etikos komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d.	2019 m. rugsėjis
		2.2. Peržiūrėti Etikos komiteto darbo reglamentą.	Pagal poreikį
		2.3. Parengti ir teikti Etikos komiteto veiklos ataskaitą už laikotarpį nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.	2019 m. rugsėjis
		2.4. Aptarti Etikos komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu.	2018 m. spalis
		2.5. Atsiskaityti LAR nariams visuotiniame LAR narių susirinkime apie atliktus darbus per laikotarpį nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.	2018 m. gruodis

Lietuvos auditorių rūmų
metinė veiklos ataskaita
2 priedas

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ
ETIKOS KOMITETO
VEIKLOS ATASKAITA

(už laikotarpį nuo 2017-09-01 iki 2018-08-31)

1. BENDROJI DALIS

Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) Etikos komitetas (toliau – Komitetas) per ataskaitinį laikotarpį buvo tokios sudėties:

- pirmininkė – Dalia Vinauskienė;
- pirmininkės pavaduotoja – Asta Štreimikienė;
- nariai – Ona Dadonienė, Laima Gerikienė, Rita Matulienė, Rita Jodelienė, Arnoldas Masalskis.

Komitetas, vykdydamas savo funkcijas, ***vadovaujasi*** Komiteto darbo reglamentu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, LAR statutu, LAR veiklos reglamentu, Tarptautinės buhalterių federacijos (toliau – TBF) Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, tarptautiniais audito standartais, LAR prezidiumo nutarimais bei kitais teisės aktais.

Komiteto darbo reglamente (2017 m. lapkričio 10 d. redakcija) numatytos šios ***Komiteto funkcijos***:

1) vadovaudamasis etinėmis nuostatomis, padeda LAR prezidiumui, kitiems LAR komitetams, auditoriams ugdyti demokratiškumą, derinti įvairius požiūrius, siekti moralinės santarvės ir žmogiškų tarpusavio santykių;

2) nagrinėja LAR prezidiumo ir kitų LAR komitetų pateiktą informaciją apie TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pažeidimus;

3) koordinuoja TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso, jo pakeitimų ir komentarų vertimą, juos vertina, rengia rekomendacijas ir teikia konsultacijas;

4) atsako į auditorių, LAR prezidiumo, Auditorių garbės teismo ir kitų LAR komitetų, audito įmonių ir atskirų auditorių paklausimus dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso taikymo auditorių profesinėje veikloje;

5) teikia siūlymus LAR prezidiumui, Auditorių garbės teismui, kitiems LAR komitetams, auditoriams dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų įgyvendinimo;

6) vykdo kitas funkcijas, susijusias su TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso vertinimu ir laikymosi priežiūra, bei su komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Vykdant šias Komiteto funkcijas, ***pagrindiniai tikslai*** yra:

1) tobulinti etiško elgesio audito srityje reglamentavimą;

2) bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis, siekiant teisės aktų vykdymo aiškumo;

3) šviesti visuomenę, aiškinant etiško elgesio audito srityje reglamentavimą;

4) skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, ugdant etišką elgesį audito srityje, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

2. KOMITETO VEIKLA

2017 m. lapkričio 10 d. LAR prezidiumo posėdyje buvo patvirtintas Komiteto teiktas ataskaitinio laikotarpio Komiteto darbo planas. Šiame plane buvo numatyti 2 pagrindiniai ***uždaviniai***:

1) siekti, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų.

2) atskaitingumas LAR prezidiumui ir visuotiniam LAR narių susirinkimui.

Pirmajam uždaviniui įgyvendinti Komitetas naudoja šias ***priemones***:

1) koordinuoja TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pakeitimų ir komentarų vertimą ir juos vertina, rengia rekomendacijas ir teikia konsultacijas.

2) teikia informaciją LAR naujienose aktualiais auditoriaus profesinės etikos klausimais.

3) vertina gautą informaciją bei dokumentus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.

4) teikia išaiškinimus į paklausimus LAR prezidiumui, LAR garbės teismui ir kitiems LAR komitetams auditoriaus profesinės etikos klausimais.

LAR yra sukurta elektroninio pašto dėžutė etika@lar.lt, į kurią galima pateikti visus paklausimus, susijusiu su etikos klausimais, pateikti informaciją apie galimus audito įmonių ir (ar) auditorių profesinės etikos principų nesilaikymo atvejus. Komitetas kviečia – esant abejonėms dėl tarpusavio ar santykiuose su klientais susidarančių aplinkybių, kurios galėtų ateityje suformuoti etinį konfliktą, kreiptis dėl pasitarimo su kolegomis ir tai padės nepatekti į keblias situacijas.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 3 Komiteto posėdžiai. Komitetas per ataskaitinį laikotarpį nagrinėjo ***5 atvejus, susijusius su auditoriaus profesine etika***:

1) Skundas dėl pateiktos specialisto išvados.

LAR prezidiumas pavedė komitetui išnagrinėt užsienio bendrovės skundą dėl auditoriaus, įrašyto į LAR sąrašus, pateiktos specialisto išvados. Skundą pateikusi bendrovė buvo įsitikinusi, kad skunde minimas auditorius, pateikdamas specialisto išvadą, pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksą (toliau – Kodeksas) ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymą, kadangi išvada yra neobjektyvi, joje pateikti faktai neatitinka tikrovės. Be to, pateiktoje išvadoje atsakoma į klausimus, kurie suformuluoti taip, kad auditorius vertintų baudžiamojoje byloje pateiktų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie LR VRM specialistų išvadų teisėtumą. Be to, pareiškėjas paprašė atlikti patikrinimą dėl skunde minimo auditoriaus ir audito įmonės pateiktų specialisto išvadų atitikties

profesinės etikos principams ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymui bei informuoti pareiškėją apie priimtus sprendimus.

Išnagrinėjęs skunde nurodyto auditoriaus pateiktą informaciją ir paaiškinimus, Komitetas padarė išvadą, kad auditorius pateikė pagrįstus paaiškinimus dėl veiksmų auditorius ėmėsi grėsmės nepriklausomumui išvengti.

Dėl auditorių, kurie neįvykdė LR audito įstatymo 28 straipsnio 1 dalies reikalavimo ir kurių trūkstamų valandų skaičius yra lygus arba mažesnis nei 8 valandos.

Atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 10 d. LAR prezidiumo posėdyje Nr. 21 priimtus nutarimus Komitetas apsvarstė 20 auditorių dėl LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 28 str. 1 d. reikalavimo neįvykdymo.

Svarstomi auditoriai buvo informuoti, kad iki 2017 m. gruodžio 22 d. jie privalo pateikti pasiaiškinimus Komitetui dėl LR finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimų nevykdymo.

Daliai auditorių, pateikus argumentuotus paaiškinimus ir pritaikius LAR prezidiumo nustatytą 8 val. tolerancijos koeficientą ir perskaičiavus išklausytas valandas, buvo nuspręsta teikti rekomendaciją LAR prezidiumui įspėti auditorius, kad per kitą trimetį privalo išklausyti 120 val.

Daliai auditorių buvo rekomenduojama neišklausytas valandas perkelti į 2014–2016 m. trimetį su sąlyga, kad praėjusį trimetį neišklausytos ir perkeltos valandos nebus įskaitytos į šio periodo trimetį.

8 auditoriai nepateikė paaiškinimų arba pateikė nepagrįstus paaiškinimus dėl per 2014–2016 m. neišklausytų reikalaujamų 120 val. ir neįvykdė LR audito įstatymo 28 str. 1 d. reikalavimo bei pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1–150.2 ir 130.1–130.6 dalyse apibrėžtus profesionalaus elgesio bei profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo principus, todėl Etikos komitetas pateikė rekomendaciją LAR prezidiumui perduoti šiuos auditorius Auditorių garbės teismui.

Atsižvelgdamas į pasikartojančius Etikos kodekso pažeidimus ir atsisakymą pateikti paaiškinimus, Komitetas vieną auditorių rekomendavo perduoti Narystės komisijai dėl narystės LAR panaikinimo.

2) Dėl LAR narių, užsiregistravusių Visuotiniame LAR narių susirinkime, tačiau nedalyvavusių klausimų svarstyme ir balsavime.

Komitetas svarstė klausimą dėl LAR narių dalyvavimo Visuotiniame LAR narių susirinkime. 2017 m. gruodžio 15 d. Visuotiniame LAR narių susirinkime (toliau – Susirinkimas) užsiregistravo 215 LAR narių, turinčių teisę balsuoti, tačiau kai kurių Susirinkimo klausimų svarstyme dalyvavo ir balsavo kiek daugiau nei pusė užsiregistravusių LAR narių, pvz., dėl 16 klausimo, kuris sukėlė daugiausiai diskusijų, balsavo tik 111 LAR narių ir daugumai kilo abejonės, ar toks sprendimo projektas laikomas priimtu. Atsižvelgdamas į tai LAR prezidiumas įpareigojo Komitetą:

- apsvarstyti ir įvertinti, ar tikrieji LAR nariai pasišalindami iš visuotinių LAR narių susirinkimų nepažeidžia TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų;

- pasiūlyti, kokių veiksmų problemos prevencijai būtų galima imtis ateityje;
- parengti bei LAR interneto svetainėje registruotiems vartotojams išplatinti Komiteto pranešimą dėl tikrųjų LAR narių pareigos dalyvauti visuotiniuose LAR narių susirinkimuose.

Įvertinęs visas aplinkybes Komitetas nusprendė atsakyti Prezidiumui, ar tikrieji LAR nariai pasišalindami iš visuotinių LAR narių susirinkimų nepažeidžia TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų, kad remiantis LAR statuto 24.5. d., kurioje nustatyta LAR narių pareiga dalyvauti visuotiniuose LAR narių susirinkimuose, ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 13 str. 4 d., pagal kurią auditorius prisiekia laikytis Auditorių rūmų statuto, nariai, kurie užsiregistravo ir vėliau pasišalino iš visuotinio LAR narių susirinkimo, pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimus. Taip pat Komitetas pateikė LAR prezidiumui rekomendacijas:

- įvesti papildomą kontrolę – LAR narių parašai turi būti renkami registracijos metu, dalinant balsavimo biuletenius ir prieš paskutinio klausimo svarstymą;
- parengti tvarką, reglamentuojančią Visuotinio LAR narių susirinkimo organizavimą, parengimo;
- keisti dabartinius auditoriaus pažymėjimus į pažymėjimus su lustu (mikroschema).

3) Dėl auditoriaus pasisakymo apie kito auditoriaus darbą.

Komitetas svarstė klausimą dėl auditoriaus kreipimosi į LAR prezidiumą, kuriame skundą pateikęs auditorius informuoja apie kito auditoriaus, kuris audituojamoje įmonėje eina valdybos nario pareigas, neigiamus pasisakymus dėl auditoriaus atlikto darbo ir pareikštos išvados.

Atsižvelgdamas į tai, auditorius paprašė ištirti, ar neigiamai pasisakęs auditorius savo veiksmais nediskredituoja auditoriaus vardo, nerodo nepagarbos profesijai bei nesiekia pakenkti kito asmens reputacijai. Skundą pateikęs auditorius paprašė Komiteto ištirti, ar tokio auditoriaus veiksmai atitinka Etikos kodekso reikalavimus, bei pateikti savo nuomonę, ar tai yra pakankamas pagrindas kreiptis į LAR garbės teismą su prašymu auditoriui kelti bylą dėl Etikos kodekso reikalavimų nesilaikymo.

Įvertinęs gautą informaciją, Komitetas nutarė:

- į LAR prezidiumo klausimą, ar auditorius, pasisakydamas dėl nepriklausomo auditoriaus išvados ir audito ataskaitos pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksą, atsakyti, kad, Komiteto nuomone, auditorius pažeidė TBF buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1 dalies a punkto nuostatą dėl profesionalaus elgesio, 230 skyriaus nuostatas dėl profesinės kompetencijos ir 110 dalies nuostatas dėl sąžiningumo;
- į LAR prezidiumo klausimą, ar yra pakankamas pagrindas kreiptis į LAR garbės teismą su prašymu auditoriui kelti bylą dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų nesilaikymo, atsakyti, kad, Komiteto nuomone, sprendimą dėl bylos iškėlimo Prezidiumas turėtų priimti atsižvelgdamas į Etikos komiteto ir Audito komiteto pateiktas išvadas dėl auditoriaus pasisakymų dėl nepriklausomo auditoriaus išvados ir audito ataskaitos.

4) Dėl advokatų kontoros pakartotinio kreipimosi.

Paaiškėjus naujoms aplinkybėms, Komitetas pakartotinai nagrinėjo klausimą dėl auditoriaus, kuris veikė kaip teismo ekspertas veiksmų – auditorius, iš pradžių veikęs kaip teismo paskirtas teismo ekspertas, vėliau buvo pasamdytas valstybinės institucijos, atsakovės teisme, kaip ekspertas suteikti paslaugas, susijusias su ta pačia byla, kurioje veikė kaip teismo ekspertas.

Atsižvelgdamas į tai, kad klausimui išnagrinėti ir nuomonei LAR prezidiumui pateikti, Komitetui būtina gauti daugiau klausimą pagrindžiančių dokumentų ir paaiškinimų, Komitetas nusprendė pakviesti auditorių atvykti į Komiteto posėdį ir pateikti paaiškinimus bei atitinkamų dokumentų kopijas.

Be atvejų, susijusių su profesine etika, Komitetas svarstė ir kitus klausimus:

1) Dėl Etikos komiteto darbo reglamento.

Komitetas pakoregavo Etikos komiteto darbo reglamentą atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 16 d. Visuotinio LAR narių susirinkimo patvirtintą LAR statutą ir LAR veiklos reglamentą.

2) Dėl TBF leidinių vertimo.

Komiteto nariai buvo informuoti apie Tarptautinės buhalterių federacijos 2016 ir 2017 m. išleistus kelis auditorių bendruomenei aktualius leidinius etikos klausimais, kuriuos būtų galima išversti į lietuvių kalbą:

- Ilgalaikiai audito įmonės darbuotojų santykiai su audito klientu (angl. *Long Association of Personnel with an Audit Client*);
- TBESV atsakymai į klausimus „Atsakas į įstatymų ir teisės aktų nesilaikymą. Praktikuojantys buhalteriai profesionalai“ (angl. *Responding to non Compliance with Laws and Regulations. Profesionall Accountants in Practice*);
- TBESV atsakymai į klausimus „Atsakas į įstatymų ir teisės aktų nesilaikymą. Samdomi buhalteriai profesionalai“ (angl. *Responding to non Compliance with Laws and Regulations. Profesionall Accountants in Practice).*

  Etikos komiteto narių prašoma įvertinti, ar būtų tikslinga inicijuoti siūlomų leidinių vertimą.

Komitetas pritarė, kad vertimas būtinas, tačiau prieš tai būtina įvertinti, kiek kainuos visų dokumentų vertimas ir ar yra LAR biudžete pakankamai lėšų.

3) Dėl Komiteto sąmatos patvirtinimo.

Komitetas buvo informuotas, kad remiantis 2017 m. rugsėjo 14 d. LAR prezidiumo posėdyje patvirtintų patikslintų LAR biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 4 punktu, LAR komitetai turi sudaryti savo numatomų vykdyti programų sąrašą, preliminarų lėšų poreikį jų vykdymui ir pateikti LAR administracijai. Įvertinęs užsibrėžtus tikslus, Komitetas pažymėjo, kad nėra numatęs tokių programų, kurioms reikėtų esminių lėšų.

4) Dėl Etikos komiteto pranešimų.

Atsižvelgdamas į tai, kad kasmet ne tik didėja auditorių, kurie nesilaiko LR finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimo kasmet kelti kvalifikaciją, kad auditoriai klaidingai vertina Kokybės kontrolės komiteto ir Įstaigos skirtas nuobaudas papildomai išklausyti kvalifikacijos kėlimo

kursus ir laiku nepateikia informaciją apie ne LAR išklausytas kvalifikacijos kėlimo valandas, Komitetas parengė išsamų pranešimą auditoriams pateikdamas atitinkamus konkrečius pavyzdžius.

Taip pat, atsižvelgdamas į LAR prezidiumo nurodymą, Komitetas parengė ir LAR interneto svetainėje registruotiems vartotojams išplatino Komiteto pranešimą dėl tikrųjų LAR narių pareigos dalyvauti visuotiniuose LAR narių susirinkimuose.

3. KOMITETO VEIKLOS GAIRĖS

Komitetas parengė Komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018-09-01 iki 2019-08-31. Pagrindiniu Komiteto uždaviniu išlieka siekis, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų ir nuostatų. Šis uždavinys bus įgyvendinamas:

1) Koordinuojant TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pakeitimų ir komentarų vertimą ir juos vertinant, teikiant konsultacijas.
2) Teikiant informaciją LAR naujienose aktualiais auditoriaus profesinės etikos klausimais.
3) Vertinant gautą informaciją bei dokumentus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.
4) Teikiant išaiškinimus į paklausimus LAR prezidiumui, LAR garbės teismui ir kitiems LAR komitetams, audito įmonėms ir atskiriems auditoriams auditoriaus profesinės etikos klausimais.

Komitetas dirba ir yra atskaitingas visiems LAR nariams, todėl yra suplanuota:

1) Parengti Komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d.
2) Peržiūrėti komiteto darbo reglamentą.
3) Aptarti komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu.
4) Atsiskaityti LAR nariams visuotiniame LAR narių susirinkime apie atliktus darbus per laikotarpį nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

Komiteto pirmininkė Dalia Vinauskienė

Lietuvos auditorių rūmų
metinė veiklos ataskaita
4 priedas

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ AUDITO KOMITETO DARBO PLANAS
Laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.

Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas
1. Audito teisinės bazės (įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų) tobulinimas.	1.1. Dalyvauti svarstant LR finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatas ir su juo susijusius įgyvendinamuosius teisės aktus.	2018 m. spalis
	1.2. Teikti pasiūlymus dėl kitų įstatymų ir su jais susijusių įgyvendinamųjų teisės aktų tobulinimo.	Gavus kvietimą teikti pastabas iki nurodytos datos
2. Audito atlikimo metodologijos tobulinimas	2.1. Teikti LAR audito komiteto nuomonę į paklausimus dėl tarptautinių audito standartų (toliau – TAS) taikymo.	Gavus paklausimą, per 30 k. d.
	2.2. Teikti pastabas dėl Tarptautinės buhalterių federacijos leidinių vertimo.	Administracijai pateikus vertimą
	2.3. Teikti pasiūlymus LAR dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų.	2019 m. kovas
	2.4. Atnaujinti Audito komiteto pranešimus, atsižvelgiant į TAS ir kitų reglamentų pasikeitimus.	2019 m. sausis
	2.5. Rengti Audito komiteto pranešimus, atsižvelgiant į TAS ir kitų reglamentų pasikeitimus, auditorių paklausimus.	2019 m. rugpjūtis
	2.6. Tikslinti auditoriaus išvados pavyzdžius pagal TAS ir teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias auditoriaus išvadą.	Pasikeitus TAS ir teisės aktų nuostatoms
3. Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų metodologijos tobulinimas	3.1. Teikti LAR audito komiteto nuomonę į paklausimus dėl tarptautinių užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų taikymo.	Gavus paklausimą, per 30 k. d.
	3.2. Atnaujinti Audito komiteto pranešimus, atsižvelgiant į peržiūros, užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų standartų ir kitų reglamentų pasikeitimus	2019 m. sausis
	3.3. Rengti Audito komiteto pranešimus, atsižvelgiant į peržiūros, užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų standartų ir kitų reglamentų pasikeitimus, auditorių paklausimus.	Pasikeitus peržiūros, užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų standartų ir kitų reglamentų nuostatoms / Gavus paklausimą, per 30 k. d.

4. Atskaitingumas LAR prezidiumui	4.1. Peržiūrėti ir papildyti Komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.	2019 m. rugpjūtis
	4.2. Parengti Komiteto metų darbo planą laikotarpiui nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d.	2019 m. rugpjūtis
	4.3. Peržiūrėti Komiteto darbo reglamentą	2019 m. sausis
	4.4. Aptarti Komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu	2018 m. spalis
	4.5. Parengti ir pateikti prezidiumui ataskaitą apie nuveiktą darbą per ataskaitinį laikotarpį nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.	2018 m. rugsėjis

Lietuvos auditorių rūmų
metinė veiklos ataskaita
4 priedas

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ
AUDITO KOMITETO VEIKLOS ATASKAITA

(už laikotarpį nuo 2017-09-01 iki 2018-08-31)

1. BENDROJI DALIS

Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) audito komitetas (toliau – Audito komitetas) per ataskaitinį laikotarpį buvo tokios sudėties:

- pirmininkė – Elena Jankevičienė;
- pirmininkės pavaduotoja – Inga Gudinaitė, pirmininko pavaduotojas – Arvydas Ziziliauskas;
- nariai:
    - Vidas Grigaliūnas, Vilmantas Karalius, Simonas Rimašauskas, Regina Mažeikienė, Rasa Selevičienė, Daiva Raudonienė.

Audito komitetas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos (toliau – LR) finansinių ataskaitų audito įstatymu, Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) statutu, LAR veiklos reglamentu, Tarptautinės buhalterių federacijos (toliau – TBF) Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, tarptautiniais audito standartais (toliau – TAS), LAR prezidiumo nutarimais, kitais teisės aktais ir Audito komiteto darbo reglamentu.

Audito komiteto darbo reglamente numatytos šios Audito komiteto funkcijos:

1) analizuoja Lietuvos audito veiklos reglamentavimą;

2) teikia pasiūlymus dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo;

3) teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų;

4) peržiūri ir teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo išaiškinimų ir audito atlikimo metodinių rekomendacijų;

5) peržiūri ir teikia pastabas dėl tarptautinių audito standartų ir kitų profesinių standartų vertimų;

6) teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų;

7) valstybinėms institucijoms teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo išaiškinimų ir komentarų bei audito atlikimo metodinių rekomendacijų, siekiant didesnio jų aiškumo ir lengvesnio praktinio taikymo;

8) teikia išaiškinimus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus dėl audito veiklos;

9) vykdo kitas funkcijas, susijusias su komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Vykdant Audito komiteto funkcijas, pagrindiniai tikslai yra:

1) siekti tobulinti audito veiklos reglamentavimą;

2) bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis siekiant teisės aktų vykdymo aiškumo;

3) šviesti visuomenę aiškinant audito veiklos reglamentavimą;

4) skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, tobulinant audito veiklos sistemą, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

2. AUDITO KOMITETO VEIKLA

Per laikotarpį nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. įvyko 5 Audito komiteto posėdžiai.

Komiteto posėdžiuose svarstyti šie ***klausimai***:

1) Dėl VKEKK parengtų reguliuojamos veiklos tvarkų aprašų.

2017 m. rugsėjo 22 d. įvyko VKEKK atstovų ir Audito komiteto susitikimas, kuriame buvo aptartos Audito komiteto pastabos dėl reguliuojamos veiklos tvarkos aprašų projektų. Aptarę detaliau pateiktas pastabas, VKEKK ir Audito komiteto atstovai nusprendė, kad artimiausiu metu būtina susitikti ir aptarti VKEKK parengtą preliminarią sutartų procedūrų techninę užduotį.

VKEKK techninės užduoties neatnaujino iki sutarto termino ir nurodė, kad tą planuoja padaryti vėliau, kai bus patvirtintas naujas LR energetikos įstatymas ir patikslinti su juo susiję teisės aktai.

2) Dėl finansinių ataskaitų audito auditoriaus išvados papildymo.

Atsižvelgdamas į išsakytas pastabas dėl auditoriaus išvados pavyzdžių turinio koregavimo Komitetas nusprendė Audito komiteto parengtus auditoriaus išvadų pavyzdžius persiųsti AVNT įvertinti ir suderinti. Atsižvelgdamas į gautas AVNT pastabas, Audito komitetas pakoregavo skyriaus „Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų“ paskutiniąją pastraipą ir paskelbė LAR svetainėje.

3) Dėl Reikalavimų finansinių ataskaitų audito ataskaitai atliekant ne viešojo intereso įmonių auditą.

Atsižvelgdamas į tam tikrus sunkumus, kurie kilo rengiant finansinių ataskaitų audito ataskaitą atliekant ne viešojo intereso įmonių auditą, Komitetas nusprendė, kad ne viešojo intereso įmonių audito atveju auditoriai galėtų remtis vadovaujantis ankstesne, iki 2017 m. gegužės 25 d. galiojusia, Reikalavimų finansinių ataskaitų audito ataskaitos redakcija. Taip pat Komitetas nusprendė kreiptis į LR finansų ministeriją ir AVNT dėl išaiškinimo. Minėtos institucijos išreiškė nuomonę, kad galėtų būti nustatyti skirtingi reikalavimai atsižvelgiant į tam tikrų įmonių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus audito ataskaitoms, rengiamoms ne viešojo intereso įmonių finansinių ataskaitų audito atveju ir viešojo intereso įmonių finansinių ataskaitų audito atveju. Taip pat AVNT pažymėjo, kad būtina parengti naujus reikalavimus atsižvelgiant į pasikeitusius teisės aktus, ankstesnė versija tiesiogiai negali būti taikoma.

Komitetas parengė patikslintą Reikalavimų finansinių ataskaitų audito ataskaitai, taikomai atliekant ne viešojo intereso įmonių auditą, projektą, kurį ketinama teikti LAR prezidiumui tvirtinti 2018 m. rugsėjį.

4) Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. O3-761 „Dėl Viešai skelbiamos informacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo.

Komitetas nagrinėjo gautą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – VKEKK) raštą dėl Viešais skelbiamos informacijos tvarkos aprašo projekto. Komiteto nariai atkreipė dėmesį, kad pateikto projekto netikslinga komentuoti, kadangi tai nepriskirtina Komiteto kompetencijai, tačiau atsakymą būtina pateikti nurodant, kad paskelbus šį teisės aktą VKEKK svetainėje, LAR informuos apie tai auditorių bendruomenę.

5) Dėl auditorės Danutės Tamulevičiūtės parengtų auditoriaus išvados kino projektams.

Komitetas išnagrinėjo auditorės Danutės Tamulevičiūtės parengtą auditoriaus išvados apie filmo gamybos išlaidų atitiktį Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo 172 straipsnyje nustatytiems reikalavimams projektą, kuriam pritarė ir įpareigojo LAR administraciją paskelbti LAR svetainėje.

Pranešimas „Pavyzdinė Išvada apie filmo gamybos išlaidų atitiktį Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo 172 straipsnyje nustatytiems reikalavimams“ paskelbtas LAR svetainėje 2018 m. sausio 26 d. Audito komiteto pranešimų skiltyje.

6) Dėl Prezidiumo nutarimo dėl pranešimo apie sutartas procedūras.

Komitetas svarstė Prezidiumo nutarimą Nr. 23.3.2. „Įpareigoti LAR audito komitetą parengti auditoriams pranešimą, kaip pasirinkti kuriuo standartu vadovautis, atliekant kliento užduotyje nurodytas procedūras, ir paskelbti jį LAR interneto svetainėje.“ Atsižvelgdamas į tokį nutarimą, Komitetas apjungė anksčiau parengtus pranešimus dėl 3000-ojo TUUS ir 4400-ojo TSPS ir papildė, kad prieš prisiimant užduotį būtina įvertinti savo kompetenciją ir nustatyti, pagal kokį standartą tą užduotį būtina atlikti. Taip pat ir sutartyje būtina nurodyti, pagal kokį standartą bus atliekama užduotis ir kokia ataskaita bus pateikiama. Taip pat Komitetas nusprendė priminti, kad užtikrinimo paslaugą galima teikti tik pagal atitinkamą standartą, t. y. jeigu teikiamos ne konsultacinės paslaugos, bet tam tikros formos užtikinimas, tuomet būtina taikyti ir atitinkamą audito standartą. Taip pat Komiteto nariai pasiūlė pateikti nuorodą į TBF leidinį dėl tinkamos paslaugos pasirinkimą *Choosing the Right Service: Comparing Audit, Review, Compilation, and Agreed-Upon Procedure Services* (LAR išverstą į lietuvių kalbą), kuriame akcentuojame kai kurie dažniausiai iškylantys atvejai.

Audito komiteto pranešimas „Dėl kitų nei auditas užtikrinimo paslaugų teikimo“ paskelbtas LAR svetainėje 2018 m. vasario 6 d. Audito komiteto pranešimų skiltyje.

7) Dėl finansinių ataskaitų audito ataskaitos adresato.

Komitetas nagrinėjo paklausimą dėl finansinių ataskaitų audito ataskaitos adresato – kam turi būti adresuota audito ataskaita, ar atliekant banko auditą, audito ataskaitos adresatas skiriasi nuo audito ataskaitos, teikiamos atliekant ne banko auditą, adresato ir kokiais įstatymais būtina remtis?

Atsižvelgdamas į išsakytas Komiteto pastabas, Komitetas atsakė į paklausimą, kad 2007 m. kovo 7 d. Komiteto pranešimas „Dėl Audito ataskaitos adresato“ Audito komiteto sprendimu laikytinas nebegaliojančiu, o nuorodos dėl audito ataskaitos adresato pateiktos 2017 m. gegužės 25 d. Prezidiumo patvirtintų Reikalavimų audito ataskaitai 5 punkte. Atitinkamai LAR administracija parengė ir paskelbė naujieną LAR svetainėje visai auditorių bendruomenei.

8) Dėl Etikos komiteto paklausimo.

Komiteto nariai nagrinėjo Etikos komiteto paklausimą dėl specialisto išvados, kad Audito komitetas pateiktų išaiškinimą, pagal kokius TBF standartus, turėtų būti teikiama specialisto išvada. Audito komitetas pateikė nuorodą į 2014 m. liepos 24 d. Audito komiteto pranešimą dėl specialisto išvados rengimo (pridedama), kuriame nurodė, kad šiuo metu nėra profesinio standarto, reglamentuojančio tokio pobūdžio užduoties atlikimą, be to, kadangi kiekviena užduotis yra labai unikali, specialisto išvados pobūdis taip pat gali skirtis.

9) Dėl auditoriaus paklausimo.

Komitetas nagrinėjo auditoriaus paklausimą, ar jo audituojama kredito unija, atliekant jos auditą už 2018 m., bus laikytina viešojo intereso įmone? Komitetas pastebėjo, kad, jo nuomone, kad atliekant auditą už 2018 m. įmonė būtų laikoma viešojo intereso įmone, tačiau oficialiam išaiškinimui gauti buvo nuspręsta persiųsti klausimą Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai, kurios atsakymas buvo paskelbtas LAR svetainėje.

10) Dėl audito įmonės skundo.

Remdamasis LAR prezidiumo nutarimu, Komitetas nagrinėjo auditoriaus X pateiktą skundą, kuriame nurodė, kad LAR narys auditorius Y, būdamas vienos iš Lietuvoje veikiančių įmonių nepriklausomu nariu, neigiamai pasisakė dėl auditoriaus atlikto darbo ir pareikštos išvados. Atsižvelgdamas į tai auditorius X prašo, kad Audito komitetas, paaiškintų, ar auditoriaus Y pateikti teiginiai dėl auditoriaus išvados, audito ataskaitos ir kitų profesinių dalykų yra priimtini teisiniu požiūriu, ar jų pateikimas su audito profesija nesusijusiems asmenims nėra klaidinantis ir formuojantis informacijos vartotojų netinkamą sampratą apie auditą.

Įvertinęs gautą informaciją, Komitetas nusprendė atsakyti Prezidiumui dėl to, ar auditoriaus Y pateikti teiginiai dėl auditoriaus išvados, audito ataskaitos ir kitų profesinių dalykų yra priimtini audito metodologijos metodiniu požiūriu, ar jų pateikimas su audito profesija nesusijusiems asmenims nėra klaidinantis ir formuojantis informacijos vartotojų netinkamą sampratą apie auditą, kad, Audito komiteto nuomone:

- pagal 710-ąjį TAS auditorius turi teisę (bet ne prievolę) nurodyti „Kitų dalykų“ pastraipoje, kad lyginamoji informacija buvo audituota kitų auditorių, jeigu teisės aktai to nedraudžia ir auditorius nusprendžia duoti nuorodą į buvusio auditoriaus išvadą;

- audito ataskaita audituojamai įmonei pagal LR finansinių ataskaitų audito įstatymą nėra privaloma, todėl audito ataskaitoje aptariamus dalykus bei atitinkamos pateikiamos informacijos detalumą auditorius nustato savo nuožiūra, vadovaudamasis profesiniu sprendimu ir atsižvelgdamas į susitarimą su užsakovu ir taikytinus įstatymų reikalavimus;

- audito metodologijos požiūriu nesusipažinus su 2014 m. patvirtintos apskaitos politikos turiniu negalima vienareikšmiškai padaryti išvados, ar ji yra tinkama / netinkama rengiant 2017 m. finansines ataskaitas;

- vertindamas neteisingą pajamų ir sąnaudų grupavimą Pelno (nuostolių) ataskaitoje, auditorius tinkamai atliko savo pareigas pagal TAS 570 ir, audito metodologiniu požiūriu, auditorius galėjo nuspręsti neteikti papildomų detalių pastabų dėl veiklos tęstinumo savo audito ataskaitoje (ir (arba) nemodifikuoti savo audito išvados), jeigu tinkamai atlikęs audito procedūras pagal 570-ąjį TAS nenustatė aplinkybių, kurios gali kelti reikšmingų abejonių dėl veiklos tęstinumo;

- auditorius vadovavosi TAS reikalavimais dėl reikšmingumo nustatymo ir formuluodamas išvadą vertino galimos klaidos reikšmingumą ir nustatė, kad ji nėra reikšminga, kas yra tinkama audito metodologijos požiūriu.

Taip pat Audito komiteto nariai LAR atstovavo šiuose susitikimuose audito reglamentavimo klusimais:

- Seimo Audito komitete – dėl LR finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo, kurį inicijavo VKEKK;

- LAR prezidiumo ir Audito komiteto narių susitikimas dėl tolesnės strategijos susijusios su LR finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo, kurį inicijavo VKEKK;

- Teisingumo ministerijoje dėl privačių teismo ekspertų kvalifikacijos patikrinimo;

- Lietuvos kino centre susitikime su *Philippe Kern, KEA*[1] steigėju ir generaliniu direktoriumi;

- susitikime su VKEKK atstovais dėl Audito komiteto pastabų dėl VKEKK parengtos techninės užduoties sutartoms procedūroms;

- pasitarime Finansų ministerijoje su VKEKK ir Teisingumo ministerija dėl VKEKK tikslinamų reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito;

- pasitarime Ryšių reguliavimo tarnyboje dėl įstatymo keitimo.

3. KOMITETO VEIKLOS GAIRĖS

Pagrindiniu Audito komiteto veiklos tikslu išlieka audito atlikimo ir kitų auditoriaus teikiamų užtikrinimo paslaugų metodologijos tobulinimas, tinkamo TAS taikymo siekimas, teikiant praktinę pagalbą auditoriams.

Audito komitetas parengė komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. Bus siekiama audito teisinės bazės (įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų) tobulinimo, šiam uždaviniui įgyvendinti pagal poreikį bus naudojamos tokios priemonės: dalyvaujama svarstant LR finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatas ir su juo susijusius įgyvendinamuosius teisės aktus, teikiami pasiūlymai dėl kitų įstatymų ir su jais susijusių įgyvendinamųjų teisės aktų tobulinimo.

Audito komitetas ateinančiu ataskaitiniu laikotarpiu planuoja toliau tobulinti audito atlikimo metodologiją. Pagal poreikį bus teikiama Komiteto nuomonė į paklausimus dėl TAS taikymo, bus teikiamos pastabos dėl TBF leidinių vertimų. 2019 m. kovo mėn. suplanuota teikti pasiūlymus LAR administracijai ir LAR dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų. Pagal poreikį ir atsižvelgiant į paklausimus bus atnaujinami ir rengiami Audito komiteto pranešimai.

[1] Lietuvos kino centras užsakė Lietuvoje veikiančios pelno mokesčio lengvatos filmų gamybai ekonominio poveikio tyrimą, kurį atlieka Briuselyje veikianti įmonė *KEA European Affairs*. Lietuvoje viešintis jos vadovas ir įkūrėjas Philippe Kern pageidavo susitikti bei pasikalbėti su visomis suinteresuotomis šalimis – prodiuseriais, investuotojais, institucijų darbuotojais, kurie dalyvavo rengiant teisės aktų projektus ar yra susiję su mokestinės lengvatos filmų gamybai schemos įgyvendinimu. Taip pat P. Kern pageidavo susitikti ir su auditoriais, kurie atlieka filmų gamybos išlaidų atitikties LR pelno mokesčio įstatymo 17(2) straipsnyje nustatytiems reikalavimams auditą.

Audito komitetas yra užsibrėžęs ir toliau tobulinti užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų metodologiją. Pagal poreikį bus teikiama Komiteto nuomonė į paklausimus dėl tarptautinių užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų taikymo, atsižvelgiant į paklausimus ir reglamentavimo pasikeitimus, planuojama atnaujinti ir rengti Audito komiteto pranešimus dėl tarptautinių užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų taikymo.

Audito komitetas dirba visiems LAR nariams ir yra atskaitingas LAR prezidiumui, todėl yra suplanuotos atskaitingumo LAR prezidiumui priemonės: pagal poreikį peržiūrėti ir papildyti Audito komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d., ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parengti Audito komiteto metų darbo planą laikotarpiui nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d., pagal poreikį peržiūrėti Audito komiteto darbo reglamentą, aptarti Audito komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu bei parengti ir pateikti LAR prezidiumui ataskaitą apie nuveiktą darbą per ataskaitinį laikotarpį nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.

Audito komiteto pirmininkė Elena Jankevičienė

Lietuvos auditorių rūmų
metinė veiklos ataskaita
5 priedas

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ
NARYSTĖS KOMISIJOS
VEIKLOS ATASKAITA

(už laikotarpį nuo 2017-12-29 iki 2018-08-31)

1. BENDROJI DALIS

Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) Narystės komisija (toliau – Komisija) per ataskaitinį laikotarpį buvo tokios sudėties:

- pirmininkas – Domantas Dabulis (patvirtintas LAR prezidiumo 2018 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 1.4-11.3.4.1);
- pirmininko pavaduotoja – Jovita Siniauskienė (patvirtinta Komisijos 2018 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 1.4-8.1.1.2);
- nariai – Mindaugas Dailyda, Vita Jakutienė, Jurgita Zanevskaja.

Komisija, vykdydama savo funkcijas, ***vadovaujasi*** Komisijos darbo reglamentu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, LAR statutu, LAR veiklos reglamentu, Auditoriaus pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir galiojimo panaikinimo, informacijos, reikalingos auditorių sąrašui parengti, atnaujinti ir skelbti, pateikimo tvarkos aprašu, LAR prezidiumo nutarimais bei kitais teisės aktais.

Komisijos darbo reglamente numatytos šios ***Komisijos funkcijos***:

1) savo kompetencijos ribose priima sprendimus dėl asmens įtraukimo į tikrųjų / asocijuotųjų LAR narių sąrašą, narystės sustabdymo, atnaujinimo ar panaikinimo Auditoriaus pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir galiojimo panaikinimo, informacijos, reikalingos auditorių sąrašui parengti, atnaujinti ir skelbti, pateikimo tvarkos aprašo ir Asocijuotojo nario pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir galiojimo panaikinimo, informacijos, reikalingos asocijuotųjų narių sąrašui parengti, atnaujinti ir skelbti, pateikimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka;

2) nagrinėja tikrųjų LAR narių pasiaiškinimus dėl nedalyvavimo Visuotiniuose LAR narių susirinkimuose ir teikia pasiūlymus Visuotiniam LAR narių susirinkimui dėl narystės panaikinimo;

3) analizuoja LAR administracijos pateiktą informaciją apie skolingus LAR narius LAR veiklos reglamento 35 punkto nustatyta tvarka;

4) koordinuoja ir kontroliuoja narystės reikalus LAR;

5) analizuoja pastabas bei pasiūlymus dėl Komisijos veiklos ir priima reikiamus sprendimus;

6) teikia pasiūlymus dėl narystės reikalus reglamentuojančių ar susijusių teisės aktų tobulinimo;

7) teikia išaiškinimus ar atsakymus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus dėl narystės;

8) vykdo kitas funkcijas, susijusias su Komisijos ir LAR tikslų siekimu.

2. KOMISIJOS VEIKLA

Komisijos ataskaitinis veiklos laikotarpis pradėtas skaičiuoti nuo 2017 m. gruodžio 15 d. visuotinio LAR narių susirinkimo (toliau – susirinkimas) protokolo įsigaliojimo dienos – 2017 m. gruodžio 29 d. Susirinkimo metu buvo patvirtinta pirmoji Komisijos sudėtis. Per ataskaitinį laikotarpį nuo 2017 m. gruodžio 29 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. įvyko 3 Komisijos posėdžiai.

Komisija priėmė sprendimus dėl auditoriaus pažymėjimo išdavimo ir panaikinimo, dėl auditorių pažymėjimų ir narystės LAR sustabdymo:

- 1 asmeniui išduotas auditoriaus pažymėjimas, vadovaujantis LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalimis;
- 6 asmenų auditoriaus pažymėjimo galiojimas panaikintas jų pačių prašymu, vadovaujantis LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 5 punktu;
- 5 auditorių auditoriaus pažymėjimo galiojimas sustabdytas jų pačių prašymu, vadovaujantis LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 3 punktu;
- 5 auditorių narystė LAR sustabdyta jų pačių prašymu, vadovaujantis LAR statuto 41.2 punktu.

Taip pat, Komisijos posėdžiuose svarstyti šie ***klausimai***:

1) **Dėl auditoriaus LAR nario mokesčio skaičiavimo stabdant ir (arba) panaikinant jo LAR narystę ir auditoriaus pažymėjimo galiojimą.**

Atsižvelgiant į tai, kad pirmosios kadencijos Komisija dar neturėjo praktikos dėl auditoriaus LAR nario mokesčio skaičiavimo stabdant ir (arba) panaikinant jo LAR narystę ir auditoriaus pažymėjimo galiojimą, Komisijos nariai nusprendė papildomai įtraukti šį klausimą į pirmojo posėdžio darbotvarkę. Komisija nusprendė rekomenduoti LAR prezidiumui įpareigoti LAR administraciją siekiantiems susistabdyti LAR narystę ir (arba) išsibraukti iš auditorių sąrašo taikyti tokią LAR nario mokesčio skaičiavimo praktiką: skaičiuoti LAR nario mokestį iki datos, kuri auditoriaus prašymo teikimo atveju yra vėlesnė – prašymo susistabdyti ir (arba) panaikinti LAR narystę ir auditoriaus pažymėjimo galiojimą gavimo LAR dienos arba auditoriaus nurodomos pageidaujamos sprendimo įvykdymo dienos.

Komisijos pirmininkas Domantas Dabulis pristatė siūlymą LAR prezidiumo posėdžiui, tačiau rekomendacija buvo atmesta, argumentuojant, kad LAR narys turėtų mokėti LAR mokestį iki sprendimo, susijusio su prašymu, įsigaliojimo datos, atsižvelgiant į rizikas dėl galimo vertimosi auditoriaus veikla po prašymo pateikimo LAR, taip pat, naudojimosi LAR nario teisėmis, pavyzdžiui, dalyvaujant ir balsuojant visuotiniame LAR narių susirinkime. Tačiau, LAR prezidiumas pritarė Komisijos iniciatyvai patvirtinti vieną nedviprasmišką politiką, kaip turėtų būti skaičiuojamas LAR nario mokestis stabdant ir (arba) panaikinant jo LAR narystę ir auditoriaus pažymėjimo galiojimą, ir priėmė nutarimą Nr. 1.4-11.3.9.2, įsigaliojusį 2018 m. kovo 26 d., įpareigoti LAR administraciją LAR nariams, siekiantiems susistabdyti LAR narystę ir (arba) išsibraukti iš auditorių sąrašo, taikyti LAR nario mokesčio skaičiavimo principą dienų tikslumu iki Narystės komisijos sprendimo įsigaliojimo datos.

2) Dėl Kokybės kontrolės komiteto siūlymo.

Kokybės kontrolės komitetas 2018 m. sausio 23 d. vykusiame posėdyje nutarė teikti Komisijai siūlymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir atsižvelgiant į tai, kad 1 auditorius iki 2017 m. gruodžio 15 d. nesudarė sąlygų atlikti finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūros:

- sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą;
- nurodyti auditoriui iki 2018 m. kovo 30 d. sudaryti sąlygas atlikti finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūrą;
- įspėti auditorių, kad iki 2018 m. kovo 30 d. nesudarius sąlygų atlikti finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūros, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punktu auditoriaus pažymėjimo galiojimas bus naikinamas.

Tačiau, Komisijos posėdžio Nr. 1 metu paaiškėjo naujų aplinkybių, dėl kurių klausimas dėl Kokybės kontrolės komiteto siūlymo nebebuvo svarstomas Komisijos posėdyje ir grįžo Kokybės kontrolės komiteto svarstymams.

3. KOMISIJOS VEIKLOS GAIRĖS

Komisijos darbo planas ir krūvis paremti gaunamais prašymais, susijusiais su naryste LAR, taip pat, atskirais LAR narių paklausimais, kitų LAR organų deleguotais klausimais. Komisija dirba ir yra atskaitinga visiems LAR nariams, todėl yra suplanuota:

1) Pagal poreikį peržiūrėti Komisijos darbo reglamentą.

2) Aptarti Komisijos darbo kryptis su LAR prezidiumu.

3) Atsiskaityti LAR nariams visuotiniame LAR narių susirinkime apie atliktus darbus per laikotarpį nuo 2017 m. gruodžio 29 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

Narystės komisijos pirmininkas Domantas Dabulis

**LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ
APSKAITOS IR MOKESČIŲ KOMITETO METŲ DARBO PLANAS
UŽ LAIKOTARPĮ NUO 2018 RUGSĖJO 1 D. IKI 2019 RUGPJŪČIO 31 D.**

Nr.	Uždaviniai	Priemonės	Įgyvendinimas
1.	**Viešųjų ryšių plėtra, LAR garsinimas**	1.1. Konferencijų, diskusijų mokesčių ir apskaitos klausimais organizavimas, dalyvavimas jose, ryšių su spaudos atstovais nustatymas, palaikymas, straipsnių parengimas, pateikimas spaudos atstovams.	Nuolat
2.	**Dalyvavimas apskaitą reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese**	2.1. Bendradarbiavimas su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir paskirtais LAR atstovais dėl verslo apskaitos standartų ir jų metodinių rekomendacijų tobulinimo.	Nuolat
		2.2. Bendradarbiavimas su LR finansų ministerija dėl buhalterinės apskaitos sistemos tobulinimo.	Nuolat
		2.3. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis dėl teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą, tobulinimo.	Nuolat
		2.4. Siūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą, pakeitimų teikimas.	Pagal poreikį
3.	**Dalyvavimas mokesčius reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese**	3.1. Bendradarbiavimas su Valstybine mokesčių inspekcija (toliau – VMI) dėl mokesčių įstatymų komentarų rengimo, tobulinimo srityje.	Nuolat
		3.2. Siūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių mokesčius, pakeitimų teikimas.	Pagal poreikį
4.	**Mokesčių ir apskaitos probleminių sričių nustatymas**	4.1. Ryšių su verslo asocijuotomis struktūromis nustatymas ir palaikymas.	Nuolat
		4.2. Aktyvus dalyvavimas i.MAS plėtros procese, įskaitant i.SAF ir SAF-T failų duomenų pritaikymą audito procese.	Pagal poreikį
5.	**Pasidalinimas darbo patirtimi, atskaitingumas LAR nariams ir LAR prezidiumui**	5.1. LAR prezidiumo pavesti darbai.	Pagal poreikį
		5.2. Gaunamų klausimų, pasiūlymų, pastabų analizė, apibendrinimas.	Pagal poreikį
		5.3. Kitų LAR komitetų pateiktos medžiagos nagrinėjimas, analizė, nuomonės pateikimas.	Pagal poreikį
		5.4. Ataskaitos apie komiteto atliktą darbą per ataskaitinį laikotarpį nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. parengimas, pristatymas LAR prezidiumui.	2018 m. rugsėjis
		5.5. Darbų plano už laikotarpį nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. parengimas, pristatymas LAR prezidiumui.	2018 m. rugsėjis

Lietuvos auditorių rūmų

metinė veiklos ataskaita

7 priedas

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ

APSKAITOS IR MOKESČIŲ KOMITETO

VEIKLOS ATASKAITA

(už laikotarpį nuo 2017-09-01 iki 2018-08-31)

1. BENDROJI DALIS

Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) Apskaitos ir mokesčių komiteto (toliau – Komiteto) sudėtis buvo tokia:

- pirmininkė – Justė Tušaitė;
- pirmininkės pavaduotoja – Rimutė Grudulienė;
    - nariai iki 2017 m. gruodžio 15 d. – Ona Bakšienė, Elena Čiupailienė, Jolanta Gitenytė, Remigijus Kešys, Vilija Banienė, Aistė Mikelionienė, Violeta Tumkienė;
    - nariai nuo 2017 m. gruodžio 15 d. – Ona Bakšienė, Elena Čiupailienė, Jolanta Gitenytė, Remigijus Kešys, Aistė Mikelionienė, Violeta Tumkienė.

Vykdydamas savo funkcijas, Komitetas ***vadovaujasi*** Komiteto darbo reglamentu, Lietuvos Respublikos audito įstatymu, LAR statutu, LAR veiklos reglamentu, LAR prezidiumo nutarimais bei kitais teisės aktais. ***Komiteto tikslas*** – nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl apskaitos ir mokesčių reglamentavimo.

Komitetas pagal darbo reglamentą atlieka šias ***Komiteto funkcijas***:

1) analizuoja Lietuvos apskaitos ir mokesčių teisinį reglamentavimą;

2) teikia pasiūlymus dėl apskaitą ir mokesčius reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo;

3) teikia pastabas dėl apskaitą ir mokesčius reglamentuojančių teisės aktų projektų;

4) teikia pastabas valstybinėms institucijoms dėl teisės aktų išaiškinimų ir komentarų, siekiant didesnio jų aiškumo ir lengvesnio praktinio taikymo;

5) teikia pasiūlymus valstybinėms institucijoms dėl mokesčių mokėtojų aptarnavimo, švietimo, konsultavimo gerinimo;

6) teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų;

7) teikia išaiškinimus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus pagal savo kompetenciją;

8) vykdo kitas funkcijas, susijusias su Komiteto ir LAR tikslų įgyvendinimu.

Vykdant naujas Komiteto funkcijas, ***pagrindiniai tikslai*** yra:

1) teikti pasiūlymus dėl apskaitos ir mokesčių teisinio reglamentavimo;

2) bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis siekiant teisės aktų ir jų įgyvendinimo aiškumo;

3) šviesti visuomenę aiškinant apskaitos ir mokesčių teisinį reglamentavimą;

4) skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, tobulinant apskaitos ir mokesčių sistemą, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

2. KOMITETO VEIKLA

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko ***3*** Komiteto ***posėdžiai***.

Komitetas nagrinėjo šiuos su ***apskaita ir mokesčiais susijusius*** klausimus:

1) Dėl buhalterio profesionalo teisinio statuso.

Komitetas nagrinėjo LR Seimo Audito komiteto raštą, kuriame buvo prašoma pateikti nuomonę dėl buhalterio profesionalo teisinio statuso turinio, t. y. kuo buhalteris profesionalas galėtų būt išskirtinis lyginant su kitais buhalteriais, kokias funkcijas pastarasis galėtų vykdyti, kokios būtų jo pareigos, teisės bei atsakomybė. Komitetas išsakė nuomonę, kad:

- buhalterio profesionalo pasirašytos mažų įmonių finansinės ataskaitos būtų traktuojamos kaip patikimos ir tokios įmonės valstybės institucijų būtų vertinamos kaip turinčios mažą mokestinę riziką;
- buhalteris profesionalas galėtu padėti (būti samdomas) valstybės institucijoms tikrinti (analizuoti) įmonių finansines (mokestines) ataskaitas;
- dėl papildomų funkcijų, išskirtinumo, teisių ir atsakomybių, siūlanti pasisakyti, jog papildomų atsakomybių tikrai nereikia, nes ir dabartinė sistema vyr. buhalterius pakankamai stipriai baudžia;
- toks statusas kaip ir auditoriaus yra kokybės garantas ir automatiškai tokie darbuotojai bus ir labiau apmokami, gaus geresnes darbo vietas, kaip ir yra su kitais sertifikatais (pvz. ACCA ar panašiais), o jeigu būtų priskirtos papildomas funkcijos, tuomet reikėtų palikti pasirinkimo, o ne prievolės variantą;
- išskirtinumas buhalterių profesionalų būtų tik toks, kad šio vardo turėjimas (neturėjimas), bylotų, kad tai yra specialistas, turintis ir nuolat tobulinantis savo profesinius įgūdžius. Rinkos dalyviai patys nuspręs, ką rinktis: „kokybišką“ ir brangesnį arba pigų variantą.

Atsižvelgdama į išsakytas pastabas, LAR administracija parengė raštą LR Seimo Audito komitetui.

2) Dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ patvirtinimo“ projekto.

Komitetas nagrinėjo teisės akto projektą Nr. 18-14 „Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo „Dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ patvirtinimo“ projektas“. Įvertinęs pateiktą projektą, Komitetas nusprendė atsakyti, kad pritaria 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ (toliau – 9-asis VAS) projektui ir iniciatyvai sumažinti verslo apskaitos standartų skirtumus palyginti

su tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais. Tačiau LAR apskaitos ir mokesčių komitetas atkreipia dėmesį į 9-ojo VAS 20 punkto nuostatą, kurioje nurodoma, kad normatyvinės savikainos būdas yra kaip išimtis, tačiau labai didelė didesnių įmonių dauguma taiko šį metodą, be to, tai yra vienintelis atsargų apskaitai skirtas sprendimas. Atsižvelgdamas į tai, LAR apskaitos ir mokesčių komitetas siūlo šį metodą nurodyti 9-ojo VAS 35 punkte kaip dar vieną būdą.

Atsižvelgdama į išsakytas pastabas, LAR administracija parengė raštą LR finansų ministerijai.

3) Dėl teisinio reguliavimo stebėsenos.

Komitetas nagrinėjo LR finansų ministerijos raštą dėl LR buhalterinės apskaitos įstatymo 14 ir 16 straipsnių nuostatų pakankamumo ir suderinamumo su vykdomomis informacijos, įskaitant ir buhalterinės, skaitmenizavimo priemonėmis stebėseną. BAĮ stebėsenos metu sieksime išsiaiškinti, kaip vykdomi skaitmenizavimo procesai dera su Įstatymo nuostatomis ir, ar yra poreikis koreguoti Įstatymo nuostatas. Šiuo tikslu Komitetas atsakė į Finansų ministerijos pateiktus klausimus:

1. Kokie būtų Jūsų pastebėjimai dėl reikalavimo pasirašyti apskaitos dokumentus? Jeigu įžvelgiate su reikalavimu pasirašyti apskaitos dokumentus susijusių problemų, kokias siūlytumėte priemones problemoms spręsti?

Pagrindinė problema kyla dėl apskaitos dokumentų fizinio pasirašymo ir dokumentų popierinio saugojimo. Šiais laikais dauguma dokumentų gaunami elektroniniu būdu, todėl juos spausdinant ir archyvuojant susiduriama su nereikalingais kaštais ir biurokratizmu. Taip pat abejotinas reikalavimas pasirašyti asmeniškai arba el. parašu buhalterines pažymas. Dažniausiai pakanka apskaitą tvarkančiam asmeniui įregistruoti įvykį ir trumpai aprašyti apskaitos sistemoje. Šio metu galiojantis reikalavimas yra taikytinas, pvz. nusidėvėjimo skaičiavimui. Buhalterinė pažyma yra paaiškinimas, komentaras ar pastaba dėl ūkinio įvykio, todėl negalima reikalauti atsakomybės (parašo) už ūkinį įvykį asmens, kuris ją sudaro, be to, už įrašus apskaitoje ir taip atsako apskaitą tvarkantis asmuo.

2. Kokias dar problemas, susijusias su apskaitos dokumentais (jų surašymas (pvz., apskaitos dokumentų surašymas atliekant sandorius virtualia valiuta), rekvizitai, popierinių dokumentų konvertavimas į elektroninius, saugojimas, kita) galėtumėte įvardinti? Jeigu įžvelgiate kitų su apskaitos dokumentais susijusių problemų, kokias siūlytumėte priemones problemoms spręsti?

Šiai dienai jau labai populiarus popierinių dokumentų konvertavimas į elektroninius. Komiteto nuomone, turėtų būti leidžiama nesaugoti konvertuotų originalių dokumentų. Pavyzdžiui, kasos aparatų kvitai, pagal kuriuos galima pripažinti išlaidas mokesčių tikslais, jau po kelių mėnesių išblunka ir tampa nebeįskaitomais, o apskaitos dokumentų saugojimo terminas yra 10 metų (mokesčių apskaičiavimo senaties terminas yra einamieji ir praėję 5 metai). Todėl verslui būtų naudinga galimybė:

- skaitmenizuoti gaunamus popierinius apskaitos dokumentus (kasos aparatų kvitus, sąskaitas faktūras ir PVM sąskaitas faktūras); ir
- saugoti juos tik elektroniniame pavidale (t. y. nesaugoti popierinių originalų) esant atitinkamai techninei bazei.

Tai galėtų būti daroma nustatant atitinkamus teisinius reikalavimus: kai techninėmis priemonėmis užtikrinama, jog turimi elektroniniai dokumentai išliks autentiški, patikimi ir prieinami visą jų saugojimo laiką, į elektroninius dokumentus konvertuoti popieriniai apskaitos dokumentai turėtų būti leidžiami saugoti tik elektronine forma.

3. Kokie būtų Jūsų pastebėjimai dėl reikalavimo pasirašyti apskaitos registrus? Jeigu įžvelgiate su reikalavimu pasirašyti apskaitos registrus susijusių problemų, kokias siūlytumėte priemones problemoms spręsti?

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (toliau – Įstatymo)16 str. 3 d. nustatyta: „<...> Apskaitos registrą pasirašo jį sudaręs asmuo asmeniškai arba saugiu kvalifikuotu elektroniniu parašu. <...>“. Ši nuostata praktikoje yra sudėtingai pritaikoma, nes šiais laikais didelių įmonių apskaitos registrai dažniausiai yra saugojami elektroniniu būdu apskaitos sistemose ir nėra spausdinami. Didelėse įmonėse duomenys į apskaitos sistemą suvedami skirtingų darbuotojų, todėl duomenų teisingumas yra užtikrinamas ne pasirašant apskaitos registrus, o įgyvendinant įmonėje nustatytas kontrolės procedūras (pvz. apskaitos įrašų autorizavimas). Todėl reikalavimas pasirašyti apskaitos registrus yra perteklinis ir neefektyvus. Jeigu ši nuostata bus palikta galioti, tai rekomenduojame bent suklasifikuoti apskaitos registrus, nes po šia sąvoka patenka ir didžioji knyga (abejojame, kad kas nors jas saugo ir pasirašo, kad ir el. parašu, nes dabar viskas saugoma programose), ir darbo užmokesčio žiniaraštis (Darbo kodekse numatyta, kad vadovas numato apskaitos tvarką), taip pat avanso apyskaita laikytina registru (Kasos darbo organizavimo taisyklės nenumato, kad avansinė apyskaita turi būti popierinė ir pasirašyta). Komiteto nuomone, minėto straipsnio nuostatos gali būti įgyvendintos taikant Įstatymo 11 str. „Atsakomybė už buhalterinių įrašų teisingumą“ bei 9 str. „Apskaitos politika“ nuostatas.

4. Kokias dar problemas, susijusias su apskaitos registrais (jų sudarymas, saugojimas, kita) galėtumėte įvardinti? Jeigu įžvelgiate kitų su apskaitos registrais susijusių problemų, kokias siūlytumėte priemones problemoms spręsti?

Komiteto nuomone, buhalterinės apskaitos dokumentai turėtų būti saugomi 5 metus.

5. Jūsų pastebėjimai dėl kitų Įstatymo nuostatų, siūlymai dėl jų galimo keitimo.

Komitetas atkreipia dėmesį į Įstatymo 6 str. 4 dalį: „<...> Apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba, o prireikus – ir lietuvių, ir užsienio kalbomis. Gauti dokumentai, sudaryti užsienio kalba, prireikus turi būti išversti į lietuvių kalbą. <...>“. Atsižvelgdamas į šią nuostatą Komitetas pažymi kad reikalavimas apskaitos dokumentus ir registrus sudaryti lietuvių kalba yra sunkiai įgyvendinamas tarptautinėse įmonėse, kurios naudoja tas pačias apskaitos sistemas kaip ir pagrindinė (užsienio šalies) įmonė. Tokiu atveju programose dažniausiai nustatoma anglų kalba. Todėl Komitetas siūlytų tokius pakeitimus: „<...> Apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba, o prireikus – lietuvių ir užsienio kalbomis. Gauti Apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai, sudaryti užsienio kalba, prireikus turi būti išversti į lietuvių kalbą. <...>“

Taip pat Komitetas nagrinėjo ***kitus*** su Apskaitos ir mokesčių komiteto veikla susijusius klausimus:

1) Dėl Apskaitos ir mokesčių komiteto darbo reglamento.

Atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 16 d. Visuotinio LAR narių susirinkimo patvirtintą LAR statutą ir LAR veiklos reglamentą, Komitetas pakoregavo Apskaitos ir mokesčių komiteto darbo reglamentą.

2) Dėl Komiteto sąmatos patvirtinimo.

Atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 14 d. Prezidiumo posėdyje patvirtintas patikslintas LAR biudžeto sudarymo ir vykdymo taisykles, pagal kurias LAR komitetai turi sudaryti savo numatomų vykdyti programų sąrašą, preliminarų lėšų poreikį jų vykdymui ir pateikti LAR administracijai, Komitetas nusprendė informuoti Prezidiumą, kad numatant preliminarų Komiteto lėšų poreikį, reikėtų atsižvelgti į galimybę deleguoti Komiteto narius atstovauti LAR tarptautiniuose renginiuose. Taip pat reikėtų įtraukti Audito metodologijos specialisto darbo užmokesčio dalį. Vertimui lėšų Komitetas nenumato, kadangi daugiausia Komitetas veikia LR ribose. Be to, Komitetas veikia savanoriškais pagrindais, kitų programų vykdymui Komitetas neįžvalgia reikšmingų lėšų poreikio.

Įgyvendindami savo tikslus, 2017–2018 m. Apskaitos ir mokesčių komiteto nariai dalyvavo šiuose **renginiuose**:

- 2017 m. rugsėjo 5 d. – AVNT organizuotame susitikime su EFRAG ir IASB atstovais;
- 2017 m. spalio 4 d. – LAR organizuotoje diskusijoje su FNTT;
- 2017 m. spalio 13 d. – VMI konferencijoje „Projektų „Elektroninių sąskaitų faktūrų posistemio (i.SAF) sukūrimas“ ir „Elektroninių važtaraščių posistemio (i.VAZ) sukūrimas“ rezultatai“ – Komiteto pirmininkė skaitė pranešimą „VMI ir LAR bendradarbiavimo gairės“;
- 2017 m. spalio 6 d. – FNTT seminare „Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija: AKTUALIJOS IR NAUJOVĖS NE FINANSŲ SEKTORIUI“;
- 2018 m. sausio 31 d. – VMI konferencijoje „Iššūkiai užtikrinant duomenų apsaugą ir kibernetinį saugumą“;
- 2018 m. kovo 7 d. – VMI pasitarime dėl i-SAF kryžminio patikrinimo klausimų aptarimas;
- 2018 m. kovo 14 d. – Lietuvos kino centre susitikime su Philippe Kern, KEA steigėju ir generaliniu direktoriumi;
- 2018 m. balandžio 9 d. – LR finansų ministerijos organizuotas susitikimas dėl finansinių ataskaitų kokybės gerinimo atsižvelgiant į AVNT tyrimą;
- 2018 m. balandžio 11 d. – LR Seimo audito komiteto posėdyje dėl finansinių ataskaitų kokybės gerinimo atsižvelgiant į AVNT tyrimą;
- 2018 m. birželio 29 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Lietuvos apskaitos įmonių asociacijos susitikimas.

Taip pat Komiteto nariai dalyvauja VMI suburtoje i-SAF-T darbo grupėje.

3. KOMITETO VEIKLOS GAIRĖS

Komitetas parengė Komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2018-09-01 iki 2019-08-31. Bus siekiama ***viešųjų ryšių plėtros ir auditoriaus profesijos vardo garsinimo.*** Šiam uždaviniui įgyvendinti pagal poreikį bus nustatomi nauji ryšiai su spaudos atstovai, palaikomi jau anksčiau užmegzti ryšiai, rengiami straipsniai ir teikiami spaudai.

Komiteto uždaviniu išliks ***dalyvavimas apskaitą reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese.*** Jam įgyvendinti pasirinktos tokios priemonės:

1) bendradarbiavimas su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba dėl verslo apskaitos standartų tobulinimo;

2) bendradarbiavimas su LR finansų ministerija dėl buhalterinės apskaitos sistemos tobulinimo;

3) bendradarbiavimas su kitomis institucijomis dėl teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą, tobulinimo.

4) siūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą, pakeitimų teikimas;

5) konferencijų, diskusijų mokesčių ir apskaitos klausimais organizavimas ir dalyvavimas jose.

Kitas Komiteto uždavinys – ***dalyvavimas mokesčius reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese***. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis priemonėmis:

1) bendradarbiavimas su VMI dėl mokesčių įstatymų komentarų rengimo, tobulinimo srityje;

2) siūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių mokesčius, pakeitimų teikimas;

3) aktyvus dalyvavimas i.MAS plėtros procese.

Komitetas planuoja prisidėti ***nustatant mokesčių bei apskaitos problemines sritis.*** Šiuo tikslu bus nustatomi ir palaikomi ryšiai su verslo asocijuotomis struktūromis, bus bendradarbiaujama su Lietuvos laisvosios rinkos institutu ir Mokestinių ginčų komisija prie LR Vyriausybės.

Komitetas dirba visiems LAR nariams ir yra atskaitingas LAR prezidiumui, todėl yra suplanuotos šios ***atskaitingumo LAR prezidiumui*** priemonės:

1) LAR prezidiumo pavesti darbai.

2) Gaunamų klausimų, pasiūlymų, pastabų analizė, apibendrinimas.

3) Kitų LAR komitetų pateiktos medžiagos nagrinėjimas, analizė, nuomonės pateikimas.

4) Ataskaitos apie komiteto atliktą darbą per ataskaitinį laikotarpį nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. parengimas, pristatymas LAR prezidiumui.

5) Darbų plano už laikotarpį nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. parengimas, pristatymas LAR prezidiumui.

Komiteto pirmininkė Justė Tušaitė

Lietuvos auditorių rūmų

metinė veiklos ataskaita

8 priedas

LAR dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose laikotarpiu 2017-09-01–2018-08-31:

2017 m. rugsėjo 22–23 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR prezidiumo narė Ingrida Pūrienė dalyvavo Azerbaidžano auditorių rūmų konferencijoje.

2017 m. rugsėjo 22–23 d. Baku vykusios tarptautinės mokslinės konferencijos tema: „Strateginis Azerbaidžano ekonomikos veiksmų planas: informacijos pateikimo ir skaidrumo problemos“ (angl. *Strategic Roadmap of the Azerbaijan's economy: problems of reporting and transparency*). Prezidentas Saulius Lapšinskas skaitė pranešimą tema „Visuomenės pasitikėjimo auditu ir susijusiomis paslaugomis didinimas naujomis ekonomikos sąlygomis. Lietuvos perspektyva“ (spustelėti pridėtą PDF dokumentą du kartus).

Presentation_LAR_S.Lapsinskas_2017.pdf

Prezidentas trumpai supažindino konferencijos svečius su Lietuvos audito rinka, auditoriams keliamus reikalavimus, priežiūros mechanizmą, išsamiau paanalizavo bendradarbiavimo su universitetais, priežiūros institucijomis ir kitų profesijų organizacijomis naudą, jaunimo pritraukimo problemas ir iššūkius. Iškėlė visuomenės pasitikėjimo auditoriais bei audito profesijos prestižo išlaikymo klausimą.

2017 m. rugsėjo 27–28 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Frankfurte, Vokietijoje.

2017 m. rugsėjo 27–28 d. vykusiame strateginiame *Accountancy Europe* (AcE) susirinkime AcE administracija trumpai apžvelgė AcE organizuotus renginius, teiktas konsultacijas (EFRAG, IAASB, IESBA, PCAOB, Europos Komisijai), pristatė būsimus įvykius.

Susirinkimo metu buvo pristatytas AcE išleistas leidinys „Standartų rengimas XI a.“ (angl. *Standard Setting in the 1st Century*) (spustelėti pridėtą PDF dokumentą du kartus).

170609-Standard-setting-21st-century-June

Šiame leidinyje pateikiami AcE darbo grupės pasiūlymai dėl principų ir kriterijų, į kuriuos standartų rengėjai turėtų atsižvelgti tobulindami savo veiklą tais atvejais, kai standartų rengėjai neatitinka tokių kriterijų (teisėtumo, nepriklausomumo skaidrumo, atskaitingumo visuomenei, tinkamas procesas, narystės proporcingumas).

Be to, per susirinkimą buvo aptarta AcE pranešėjų ataskaita apie LBAA priėmimą tikruoju AcE nariu ir pasiruošimas balsavimui 2017 m. gruodžio mėn.

2017 m. lapkričio 3 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo 5-ajame Rumunijos auditorių rūmų kongrese.

2017 m. lapkričio 3 d. LAR direktorė dalyvavo 5-ajame Rumunijos audito profesijos kongrese „Audito profesija – dabartinė patirtis, reikalavimai ir iššūkiai“ (angl. *The Audit Profession – Current Experience, Requirements and Challenges*). Kuriame skaitė pranešimą „Iššūkiai, su kuriais susiduria Lietuvos auditoriai – drąsiai žengti į priekį, atsitraukti ar tekėti pasroviui?“ (angl. *Challenges for Lithuania's auditors: push forward, hold back or fly alongside?*)

Šio kongreso auditorija – auditoriai, auditorių padėjėjai, priežiūros institucijų atstovai. Kongreso metu diskutuota apie ES audito reformą ir jos įtaką audito profesijai bei aktualūs auditui klausimai: audito dokumentavimas, auditoriaus išvada – kaip ją supranta investuotojai, audito komiteto vaidmuo, IT sukeliama rizika ir pan. Visi pranešimai pateikti adresu https://congres.cafr.ro/en/workshops/.

2017 m. lapkričio 14 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto audito kokybės užtikrinimo tinklo susitikime Briuselyje, Belgijoje.

2017 m. lapkričio 14 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto audito kokybės užtikrinimo tinklo susitikime svečių teisėmis. Lietuvos auditorių rūmai buvo kviečiami jungti prie šio tinklo kaip partneriai ir suteikti galimybę LAR auditoriams kontrolieriams ir su audito kokybės priežiūra susijusiems asmenims dalyvauti tinklo organizuojamuose seminaruose bei dalintis gerąja praktika. Susitikimo metu dalyviai pasidalino savo patirtimi dalyvaujant tinklo veikloje, Jungtinės Karalystės priežiūros institucijos (angl. *Financial Reporting Council, FRC*) trumpai apžvelgė vykdomą audito kokybės priežiūros sistemą. Atsižvelgdami į tai, kad LAR audito kokybės priežiūrą įgyvendina kartu su AVNT, susitikime LAR pakvietė dalyvauti ir AVNT direktorių Audrių Linartą. Skaidrės pateiktos LAR svetainėje, adresu: https://lar.lt/www/new/page.php?790.

2017 m. lapkričio 15–16 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo IFAC tarybos susirinkime.

2017 m. lapkričio 15–16 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Tarptautinės buhalterių federacijos (IFAC) tarybos susirinkime, kuriame be pagrindinių valdymo klausimų, buvo organizuojami seminarai trejomis aktualiomis temomis: duomenų technologijos, buhalterio profesijos įtakos didinimas pasaulyje ir jaunų žmonių pritraukimas bei moterų lyderių skatinimas.

Taip pat, buvo diskutuojama esminiais klausimais – buhalterio profesija ir vystymasis, audito bei profesinės etikos ateitis.

2017 m. gruodžio 13 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Briuselyje, Belgijoje.

2017 m. gruodžio 13 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Briuselyje. Susirinkimo metu buvo balsuojama einamaisiais *Accountancy*

Europe valdymo klausimais – biudžeto 2018 metams tvirtinimas, auditorių tvirtinimas, valdybos narių rinkimas ir LBAA tvirtinimas tikruoju nariu.

2018 m. kovo 27 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo *Accountancy Europe* narių asamblėjos Briuselyje, Belgijoje.

2018 m. kovo 27 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo *Accountancy Europe* narių asamblėjos Briuselyje, kuriame buvo aptarta 2017 m. gruodžio 13 d. susidariusi situacija dėl balsavimo, kai dėl oro sąlygų dauguma narių, turinčių balsavimo teisę, negalėjo atvykti į susirinkimą, kuriame tuo pačiu klausimu buvo balsuojama kelis kartus. Anglijos ir Velso sertifikuotųjų buhalterių institutas trumpai apžvelgė Brexit derybas (spustelėti pridėtą PDF dokumentą du kartus).

180321 Accountancy In Brexit Negotiations

Praktinėje AcE dalyje buvo nuspręsta organizuoti apvaliojo stalo diskusijas grupėse trimis klausimais: tvari atskaitomybė, mokesčiai ir MVĮ auditas (spustelėti pridėtą WORD dokumentus du kartus):

180321 Background note on sustainable fi

180321 Background note on tax.docx

180321 Background note on SME audit.do

2018 m. balandžio 18 d. Kokybės kontrolės komiteto narys prof. hab. dr. Vaclovas Lakis ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto organizuojamame 2018 metų buhalterinės apskaitos strateginiame forume Belgrade, Serbijoje.

2018 m. balandžio 18 d. Kokybės kontrolės komiteto narys prof. hab. dr. Vaclovas Lakis ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto organizuojamame 2018 metų buhalterinės apskaitos strateginiame forume Belgrade. Forumo organizatoriai nusprendė pasiūlyti kitokį diskusijos formatą – pristatymą nenaudojant skaidrių, bet įtraukiant visus dalyvius į diskusiją aktualiais klausimais – Buhalterių profesionalų etikos kodekso pakeitimas, IT naujovės ir jų keliama rizika buhalterio profesijai, profesinių organizacijų ir jų priežiūros institucijų tarpusavio santykių gerinimas, profesinių organizacijų kaimynystė (bendradarbiavimas su kitomis profesinėmis organizacijomis, pvz., mokesčių konsultantais).

2018 m. birželio 21 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Briuselyje, Belgijoje.

2018 m. birželio 21 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Briuselyje, kuriame buvo balsuojama pagrindiniais *Accountancy Europe* valdymo klausimais – finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvados tikrinimas, Konstitucijos pakeitimas dėl balsavimo tvarkos (susijęs su 2017 m. gruodžio mėn. vykusio susirinkimo balsavimo nesklandumų).
Taip pat susirinkime buvo aptarta AcE pateikta nuomonė dėl Europos Komisijos konsultacijų dokumento „Kokybės patikra dėl ES programos dėl bendrovės teikiamų viešų ataskaitų“

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-companies-public-reporting-consultation-document_en.pdf

Be to, susirinkime buvo trumpai patarti 2018 m. kovo susirinkimo diskusijos dėl MVĮ audito rezultatai (spustelėti pridėtą WORD dokumentą du kartus)

.

9 PRIEDAS

Prie LAR veiklos ataskaitos už laikotarpį nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

LAR STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS LAIKOTARPIU NUO 2017 M. RUGSĖJO 1 D. IKI 2018 M. RUGPJŪČIO 31 D.

Informacija parengta pagal 2012–2014 m. LAR strateginį veiklos planą.

LAR strateginiame veiklos plane (toliau – strateginis planas) numatytų programų įgyvendinimo lygis turi būti virš 80 proc. strateginiame plane numatytų veiksmų, kurie turėjo būti įgyvendinti per ataskaitinius metus. Per ataskaitinį laikotarpį iš 72 strateginiame plane numatytų veiksmų, kurie turėjo būti įgyvendinti per ataskaitinį laikotarpį, yra įgyvendinti ir įvertinti teigiamai net 67 veiksmai, tai sudaro 90 proc. teigiamai įvertintų veiksmų.

Tikslai	Uždaviniai	Veiksmai	Veiksmų atlikimas	Vertinimas
1. Kryptingas atestuoto auditoriaus profesijos vystymas atsižvelgiant į visuomenės ir ekonomikos poreikius.	1.1. Tobulinti nepriklausomo audito ir kitų profesinių paslaugų sistemą, rengiant siūlymus dėl Audito įstatymo ir kitų teisės aktų pakeitimų bei papildymų.	1.1.1. Rengti Audito įstatymo ir su juo susijusių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų bei kitų įstatymų projektus, atsižvelgiant į ES Audito direktyvos ir reglamento pakeitimus, tarptautinę patirtį ir LAR narių profesinius interesus, ir teikti juos valstybės valdžios ir valdymo institucijoms.	Audito komitetas ir Prezidiumas aktyviai dalyvavo teikiant pastebėjimus dėl LR finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo. Pakeitimai derinti su LAR, AVNT, LR finansų ministerija ir pateikti LR Seimo Audito komitetui svarstyti. Audito įstatymo pakeitimai aktyviai svarstyti pateikiant pastabas LR finansų ministerijai. Seimo Audito komitetas atsižvelgė į daugumą LAR pateiktų pastabų.	Teigiamai
		1.1.2. Dalyvauti ir inicijuoti valstybės valdžios ir valdymo institucijų sudaromose darbo grupėse, rengiančiose audito sistemą reglamentuojančių bei kitų profesijai aktualių teisės aktų pakeitimų projektus.	LAR Prezidentas Saulius Lapšinskas ir direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo LR Seimo Audito komiteto organizuotuose susitikimuose dėl Audito įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. LAR prezidentas Saulių Lapšinskas buvo deleguotas kaip LAR atstovas į darbo grupę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti. LAR Audito komiteto pirmininkė Elena Jankevičienė buvo deleguota dalyvauti LR užsienio reikalų ministerijos steigiamos darbo grupės, kuri rengs	Teigiamai

			dalyvavimo ES Dvynių programoje metodologiją ir rekomendacijas dėl tarptautinį vystomąjį bendradarbiavimą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo, veikloje.	
		1.1.3. Rengti siūlymus dėl privalomo audito bei kitų profesinių paslaugų sistemos tobulinimo siekiant didesnės jų skvarbos rinkoje.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos buvo teikiamos pastabos apie nustatytus trūkumus dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo laikymosi užtikrinimo ir dėl auditoriams priskirtos rizikos neatitikimų.	Teigiamai
	1.2. Bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis, visuomeninėmis organizacijomis bei verslo atstovais sprendžiant svarbius Lietuvos audito sistemos bei atestuotų auditorių profesijos vystymo klausimus.	1.2.1. Plėtoti bendradarbiavimą su LR Seimo komitetais, LR valstybės kontrole, LR Vyriausybe, LR finansų ministerija, LR ūkio ministerija, LR teisingumo ministerija, AVNT ir kitomis valstybės valdžios ir valdymo institucijomis bei visuomeninėmis organizacijomis.	Bendradarbiaujant su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, parengtos patikslintos reguliuojamos veiklos metinės atskaitomybės audito gairės. Bendradarbiaujant su Vyriausiąja rinkimų komisija, patvirtinta atnaujinta Politinių partijų patikrinimo techninė užduotis ir atitinkamai LAR rekomenduojamos politinių partijų patikrinimo formos. Bendradarbiaujant su Lietuvos kino centru prie Kultūros ministerijos pateiktos pastabos dėl Audito paslaugų techninės užduoties dėl valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kino projektui ir Ataskaitos dėl valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kino projektui. Bendradarbiaujant su VMI, buvo pateiktos pastabos dėl teisės aktų projektų. Bendradarbiaujant su LR finansų ministerija, LR Seimui pateiktos pastabos dėl LR buhalterinės apskaitos įstatymo pakeitimo projekto, finansinių ataskaitų kokybės gerinimo. Bendradarbiaujant su Ūkio ministerija, buvo teikiamos pastabos dėl LR mokslo ir studijų įstatymo	Teigiamai

			projekto – dėl mokslo technologijų parkų audito ir patikros.	
		1.2.2. Įgyvendinti LAR pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su LR Valstybės kontrole, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Vidaus auditorių ir Savivaldybių kontrolierių asociacijomis bei kitomis organizacijomis.	Nuolat dalyvauja bendruose renginiuose dėl viešojo sektoriaus audito pagal bendradarbiavimo sutartį su Valstybės kontrole, LR finansų ministerija, savivaldybių kontrolierių asociacija, Vidaus auditorių asociacija. Taip pat 2018 m. birželio 1 d. organizuota kasmetinė LAR vasaros konferencija tema „Audito priežiūros efektyvumas“. Bendradarbiaujant su LR teisingumo ministerija, surengtas LAR atstovų – teismo ekspertų – ir Teismo ekspertizės centro atstovų susitikimas. Bendradarbiaujant su Finansinių nusikaltimų tarnyba, pateiktos pastabos dėl LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projekto ir dalyvauta MONEYVAL mokymuose ir susitikime su MONEYVAL ekspertais dėl nacionalinio vertinimo.	Teigiamai
		1.2.3. Tęsti bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą su kitomis valstybės valdžios ir valdymo institucijomis, verslo, akademinėmis ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis.	Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos kino centru prie Kultūros ministerijos.	Teigiamai
		1.2.4 Siekti teisės aktų reikalavimų dėl audituotų finansinių ataskaitų pateikimo Juridinių asmenų registrui įgyvendinimo.	Kreiptasi į LR ūkio ministeriją ir JAR dėl reikalavimo kartu su auditoriaus išvada JAR pateikti ir finansinių ataskaitų audito ataskaitą.	Teigiamai
	1.3. Teikiamomis nepriklausomo audito ir kitomis profesinėmis paslaugomis prisidėti	1.3.1. Rengti siūlymus dėl privalomo audito bei kitų profesinių paslaugų sistemos tobulinimo siekiant didesnės jų skvarbos rinkoje.	Bendradarbiaujama su įvairiomis valdžios institucijomis teikiant pastabas ir rengiant metodikas: Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, Lietuvos kino centru, Vyriausiąja rinkimų komisija.	Teigiamai

	prie finansinės informacijos apie privataus ir viešojo sektoriaus ūkio subjektų veiklą kokybės ir patikimumo didinimo.	1.3.2. Skleisti informaciją apie nepriklausomo audito išvados modifikavimo reikšmę ir įtaką finansinei informacijai.	Atnaujinti Audito komiteto pranešimai, kuriuose pateikti auditoriaus išvados pavyzdžiai ir kiti susiję pranešimai.	Teigiamai
		1.3.3. Siekti įtvirtinti reikalavimą teikti audituotas finansines ataskaitas viešųjų pirkimų dalyviams, jeigu auditas jiems yra privalomas.	Nuolat aktyviai bendradarbiaujama su Viešųjų pirkimų tarnyba teikiant pastabas dėl audito paslaugų pirkimo tvarkos.	Teigiamai
		1.3.4. Siekti įtvirtinti reikalavimą teikti audituotas finansines ataskaitas struktūrinių fondų paramos pareiškėjams.	Sudaryta darbo grupė dėl 2014–2020 metų ES paramos lėšų audito. Labai aktyviai veikia pora metų, bet išskirtinių rezultatų darbo grupei nepavyko pasiekti.	Neigiamai
		1.3.5. Siekti įstatymais apibrėžti buhalterio profesionalo sąvoką ir kvalifikacinius reikalavimus.	Dalyvauta LR Seimo Audito komiteto posėdyje dėl LR buhalterinės apskaitos įstatymo pakeitimo. Įstatyme įtvirtinta buhalterio profesionalo sąvoka. Dalyvauta tolimesnėse diskusijose dėl nustatyto reglamentavimo ir jo įgyvendinimo, teiktos pastabos raštu dėl siūlomų įstatymo pakeitimų.	Teigiamai
		1.3.6. Siekti įtvirtinti reikalavimą atlikti VŠĮ, asociacijų ir kitų viešojo sektoriaus subjektų, kurių dalyvė yra Valstybė, finansinių ataskaitų auditą.	Surengtas susitikimas su Vyriausiosios rinkimų komisijos atstovais dėl auditoriaus išvados, kuri generuojama VRK sistemoje, tikslinimo. Bendradarbiaujant su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija parengtos patikslintos reguliuojamos veiklos metinės atskaitomybės audito gairės. Surengti susitikimai su VšĮ Versli Lietuva dėl LR Socialinio Verslo Plėtros Įstatymo projekto, kuriame galėtų būti numatyta nuostata dėl privalomo audito.	Teigiamai
2. Atestuotų auditorių	2.1. Remti tarptautinių audito, peržiūros,	2.1.1. Savalaikiai išversti, suredaguoti ir paskelbti tarptautinių peržiūros,	TAS ir TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso vertimas perduotas AVNT, tačiau LAR aktyviai	Teigiamai

teikiamų profesinių paslaugų kokybės užtikrinimas.	užtikrinimo, susijusių paslaugų ir kokybės kontrolės standartų taikymą bei teikti metodinę paramą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms juos įgyvendinant.	užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų papildymus ir pakeitimus.	dalyvauja peržiūrint atliktą vertimą. Verčiami TBF ir Accountancy Europe leidiniai, prieš skelbiant vertimus, jie yra derinami su Audito komitetu. Kad būtų patogiau naudotis LAR svetaine, sukurta atskira skiltis Reglamentai / Profesiniai standartai ir Etikos kodeksas.	
		2.1.2. Parengti ir paskelbti rekomendacijas dėl tarptautinių užtikrinimo, peržiūros ir susijusių paslaugų standartų taikymo.	Audito komitetas nuolat teikia savo nuomonę dėl tarptautinių užtikrinimo, peržiūros ir susijusių paslaugų standartų taikymo, skelbia savo pranešimus ir atsako į gaunamus paklausimus.	Teigiamai
		2.1.3. Savalaikiai išversti, suredaguoti ir paskelbti TBF metodinę informaciją, skirtą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms.	**LAR išvertė TBF išleistą Kokybės kontrolės vadovą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms,** Tarptautinių audito standartų taikymo atliekant mažų ir vidutinių įmonių auditą vadovą.	Teigiamai
		2.1.4. Analizuoti ir teikti pasiūlymus dėl audito darbo dokumentų rinkinio pavyzdžio, atitinkančio tarptautinių audito standartų reikalavimus.	Organizuojami LAR kvalifikacijos kėlimo kursai „Audito atlikimo pavyzdys (naudojant ADD_IS)“ ir „Auditas nuo sutarties iki išvados pasirašymo. Konkretaus pavyzdžio nagrinėjimas“, kuriuose pateikiama informacija dėl naudojamų darbo dokumentų, taip pat pateikiami kiti audito darbo dokumentų pavyzdžiai. 2016 m. pasirašyta sutartis su UAB „Virtloga“ dėl ADD_IS informacinės sistemos atnaujinimo pagal naujausius TAS ir LR teisės aktų pakeitimus.	Teigiamai
		2.1.5. Rengti ir skelbti informacinius pranešimus bei konsultuoti LAR narius audito bei susijusių profesinių paslaugų atlikimo ir kokybės kontrolės klausimais.	LAR tinklalapyje nariai informuojami apie Tarptautinės buhalterių federacijos (TBF) mažų ir vidutinių audito įmonių komiteto Centro, Europos Parlamento Teisės reikalų komiteto, Europos vertybinių popierių ir rinkų tarnybos naujienas, skelbiamus leidinius.	Teigiamai

		2.1.6. Atestuotų auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų programoje kasmet numatyti privalomą TAS pasikeitimų nagrinėjimą.	Auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų temos kiekvienais metais atnaujinamos, siekiant įtraukti aktualias auditoriams temas. Kursuose visada dėstoma tik pagal aktualiausius TAS.	Teigiamai
	2.2. Propaguoti TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų laikymąsi ir teikti su jo įgyvendinimu susijusią metodinę paramą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms.	2.2.1. Rengti ir skelbti informacinius pranešimus bei konsultuoti LAR narius TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų taikymo klausimais.	Etikos komitetas nagrinėja gaunamus paklausimus etikos klausimais, vertina gautus užklausimus iš kitų LAR organų dėl auditorių atitikimo TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatoms.	Teigiamai
		2.2.2. Auditorių KKK programoje kasmet numatyti privalomą TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų taikymo nagrinėjimą.	Auditorių KKK kiekvienais metais dėstoma TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų taikymo temomis.	Teigiamai
	2.3. Tobulinti egzaminų sistemą bei užtikrinti nuolatinį auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimą, atsižvelgiant į tarptautinių mokymo standartų reikalavimus.	2.3.1. Atsižvelgiant į tarptautinę patirtį, TBF mokymų standartus ir LAR narių profesinius interesus teikti siūlymus dėl mokymų sistemos tobulinimo.	Pakeistas auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašas dėl auditoriaus padėjėjų sąrašų tvarkymo.	Teigiamai
		2.3.2. Kasmet atnaujinti auditorių KKK programas ir jas paskelbti.	LAR komitetai svarstė KKK dėstomų dalykų aktualumą ir teikė savo siūlymus dėl temų, kurios turėtų būti juosė dėstomos, atsižvelgiant į gaunamus klausimus aktualiais klausimais.	Teigiamai
		2.3.3. Organizuoti KKK auditoriams bei auditoriaus padėjėjų mokymus rengiantis egzaminams.	Mokymai tiek auditoriams, tiek auditoriaus padėjėjams organizuojami kiekvienais metais vertinant jų išsakytą poreikį ir atsižvelgiant į aktualią teiktiną informaciją.	Teigiamai
		2.3.4. Parengti ir patvirtinti reikalavimus auditorių mokymą vykdančioms audito įmonėms bei asociacijoms.	Pakeistas Auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas, kuriuo pakeista galiojusi mokymų sistema. Nustatyti reikalavimai dėstytojams, dėstomoms programos. Reikalaujama pateikti	Teigiamai

			daugiau dokumentų, patvirtinančių lektorių kvalifikaciją, atitikimą programoms ir pan.	
		2.3.5. Tobulinti lygiaverčio auditorių ir jų padėjėjų KKK užskaitymo tvarką.	Pakeistas Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašas.	Teigiamai
		2.3.6. Įvertinti galimybę dėl mokymų nuotoliniu būdu pasiūlymo LAR nariams.	2018 m . vasaros konferencijos metu išbandyti IT funkcionalumai: tiesioginė transliacija, interaktyvaus žinių patikrinimo priemonės. Analizuojamos nuotolinių mokymų galimybės, ieškoma potencialių lektorių ir vertinamos galimos kliūtys.	Teigiamai.
		2.3.7. Rengti ir skelbti metines LAR organizuotų auditorių KKK apžvalgas.	Metinė apžvalga parengiama ir paskelbiama kiekvienais metais.	Teigiamai
		2.3.8. Teikti pasiūlymus valstybės valdžios ir valdymo institucijoms dėl kvalifikacinių auditoriaus egzaminų organizavimo tvarkos tobulinimo.	Pakeistas Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašas, kuriame patikslinta, kad užskaitymas būtų vykdomas tik gavus apmokėjimą siekiant išvengti tokių situacijų, kada asmuo nesutinka sumokėti už užskaitytą kvalifikacinį atestuoto auditoriaus bendrąjį egzaminą. Pakeistas aprašas suderintas su AVNT.	Teigiamai
		2.3.9. Vystyti bendradarbiavimą su ACCA siekiant LAR egzaminų bei kvalifikacijos kėlimo proceso pripažinimo.	Surengti susitikimai su ACCA atstovais dėl didesnio ACCA egzaminų skaičiaus užskaitymo išlaikius kvalifikacinius atestuoto auditoriaus egzaminus Lietuvoje. ACCA pateikė vis medžiagą, būtiną pasirengti papildomų egzaminų užskaitymui.	Teigiamai
	2.4. Vykdyti į kokybės gerinimą orientuotas auditorių ir audito įmonių suteiktų audito ir susijusių paslaugų kokybės peržiūras.	2.4.1. Parengti siūlymus dėl Audito įstatymo nuostatų, reglamentuojančių atlikto audito kokybės organizavimą ir įgyvendinimą, pakeitimų, atsižvelgiant į ES teisės aktų ir TBF nuostatas, tarptautinę patirtį bei LAR narių profesinius interesus.	Rengti ir teikti siūlymai dėl Audito įstatymo pakeitimų. Veikia darbo grupė, kuri rengia teisės aktų, reglamentuojančių atlikto audito kokybės peržiūros atlikimą, projektus. Projektai pateikti derinti AVNT. Naujasis LR finansinių ataskaitų audito įstatymas įsigaliojo 2017 m. kovo 1. D.	Teigiamai

		2.4.2. Peržiūrėti, tobulinti ir teikti AVNT tvirtinti Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašą, Atlikto audito kokybės peržiūros metodiką.	Parengtas ir patvirtintas su AVNT suderintas Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašas.	Teigiamai
		2.4.3. Patvirtinti užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų teikimo kontrolės tvarką.	LAR veikusi darbo grupė parengė auditorių veiklos, išskyrus audito atlikimą, kontrolės tvarkos projektą. Ši darbo grupė taip pat parengė LAR skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo projektą, Auditorių ir audito įmonių teikiamų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės užtikrinimo tvarkos aprašo projektą bei Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo laikymosi užtikrinimo tvarkos aprašo projektą. Projektai pateikti viešam auditorių svarstymui ir patvirtinti LAR prezidiume. Jais vadovaujamasi gavus skundus ir juos nagrinėjant.	Teigiamai
		2.4.4. Parengti ir įgyvendinti gautų skundų dėl netinkamai suteiktų audito, kitų užtikrinimo ir susijusių paslaugų bei etikos kodekso pažeidimų nagrinėjimo tvarką.	Tvarka parengta ir patvirtinta LAR prezidiume. Ja vadovaujamasi gavus skundus.	Teigiamai
		2.4.5. Teikti apibendrintus rezultatus dėl gautų skundų neminint konkrečių įmonių ar auditorių.	Skelbiami Audito komiteto pranešimai, akcentuojant pastebėtas audito įmonių klaidas ir teikiant rekomendacijas dėl teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimo.	Teigiamai
		2.4.6. Dalyvauti AVNT Audito priežiūros komiteto veikloje.	LAR prezidiumas skiria ir tvirtina 2 pagrindinius ir 2 pavaduojančius atstovus į AVNT Audito priežiūros komitetą, kurie nuolat dalyvauja minėto komiteto veikloje.	Teigiamai
		2.4.7. Paruošti rekomendacijas dėl minimalių reikalavimų taikant TKKS mažose ir vidutinėse audito įmonėse.	Paskelbtas TBF išleistas Kokybės kontrolės vadovas mažoms ir vidutinėms įmonėms.	Teigiamai

			Kiekvienais metais organizuojami kvalifikacijos kėlimo kursai TKKS įgyvendinimo temomis.	
		2.4.8. Stebėti ir kontroliuoti TKKS taikymą Lietuvos audito įmonėse.	Atliekant atlikto audito peržiūras, visada tikrinama, kaip įmonės laikosi TKKS reikalavimų.	Teigiamai
		2.4.9. Ruošti ir skelbti analitinius pranešimus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TKKS nuostatų, peržiūros metu nustatytus trūkumus ir pažeidimus, Audito kokybės kontrolės ir Audito komitetų rekomendacijas dėl jų pašalinimo.	Kiekvienais metais LAR svetainėje skelbiamas Kokybės kontrolės komiteto pranešimas, apibendrinantis ir šią informaciją. Informacija taip pat yra pateikiama LAR veiklos ataskaitoje.	Teigiamai
		2.4.10. Organizuoti LAR narių konsultavimą audito ir susijusių profesinių paslaugų kokybės kontrolės klausimais.	Atsižvelgdamas į auditoriams iškylančius klausimus ir siekdamas nustatyti detalesnę metodiką, Audito komitetas parengė auditoriams šiuos pranešimus: - dėl auditoriaus nuomonės dėl dviejų finansinių ataskaitų rinkinių; - dėl 3000-ojo TUUS taikymo; - dėl Finansinės atskaitomybės įstatymo 23 straipsnio 7 dalies įgyvendinimo; - dėl reorganizavimo sąlygų vertinimo vadovautis 3000-uoju TAS; - dėl suderinimų su bankais ir lizingo bendrovėmis; - dėl ES lėšomis finansuojamų projektų audito; - dėl „užduoties partnerio“ ir „atsakingo auditoriaus“ sąvokos išaiškinimo; - dėl mažos ir vidutinės audito įmonės sampratos; - dėl pavyzdinės finansinių ataskaitų audito paslaugų teikimo sutarties - dėl kitų nei auditas užtikrinimo paslaugų	Teigiamai

			teikimo; - dėl pavyzdinės išvados apie filmo gamybos išlaidų atitiktį Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo 172 straipsnyje nustatytiems reikalavimams; - dėl nepriklausomo auditoriaus išvados atnaujinimo; - dėl finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvados teikimo Juridinių asmenų registrui - dėl reikalavimų audito ataskaitai; - dėl LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 23 str. 7 d. įgyvendinimo.	
		2.4.11. Organizuoti kasmetinius KKK auditoriams kontrolieriams.	Auditorių kontrolierių kvalifikacijos kėlimo kursai organizuojami kiekvienais metais.	Teigiamai
		2.4.12. Įvesti apmokamą auditoriaus kontrolieriaus etatą.	Galimybės svarstomos, LAR veiklos finansavimo šaltinių peržiūrėjimo darbo grupė nagrinėdama LAR biudžeto projektus, numatė atitinkamas lėšas šiam etatui išlaikyti, tačiau įgyvendinimo galimybės yra ribotos dėl šiuo metu esančių finansinių sunkumų ir neišspręstų LAR finansavimo problemų.	Neigiamai.
		2.4.13. Įdiegti auditorių kontrolierių metinio vertinimo sistemą.	Auditoriai kontrolieriai kiekvienais metais vertinami, atsižvelgiant į jų darbe pastebėtus trūkumus. Papildomos priemonės numatytos teisės aktuose, reglamentuojančiuose peržiūros atlikimą.	Teigiamai
		2.4.14. Parengti rekomendacijas dėl auditui atlikti reikalingų išteklių kokybės ir kiekybės pakankamumo ir teikti jas tvirtinti AVNT.	**Atitinkamos nuostatos įrašytos į Atlikto audito kokybės peržiūros metodiką, kuri buvo suderinta su LR konkurencijos taryba. Taip pat kreiptasi į teisininkus dėl išvados gavimo. AVNT patvirtino parengtas nuostatas ir Atlikto audito kokybės peržiūros metodikos projektą. Nuostatos turi būti**	Teigiamai

			laikomasis atliekant 2015 m. ir vėlesnių metų atlikto audito kokybės peržiūras.	
3. Auditorių atstovavimas Lietuvoje ir tarptautiniu lygiu.	3.1. Didinti visuomenės pasitikėjimą auditorių teikiamomis paslaugomis ir LAR veikla.	3.1.1. Rengti ir publikuoti LAR veiklos metines ataskaitas ir audito rinkos apžvalgą.	Tiek veiklos ataskaitos, tiek audito rinkos apžvalgos kiekvienais metais yra skelbiamos LAR svetainėje: - veiklos ataskaitos – skiltyje „LAR ataskaitos“; - audito rinkos apžvalgos – skiltyje „Audito rinkos apžvalgos“.	Teigiamai
		3.1.2. Teikti informaciją visuomenei audito ir susijusių profesinių paslaugų bei profesinės etikos klausimais atsakant į gautus paklausimus.	Atsakymai pateikiami į visus gaunamus paklausimus. Atitinkamų LAR komitetų parengti atsakymai į paklausimus, kurie aktualūs plačiajai auditorių bendruomenei, apibendrinami ir skelbiami atitinkamose LAR svetainės skiltyse.	Teigiamai
	3.2. Skleisti informaciją visuomenei apie audito ir kitas profesines paslaugas bei jų svarbą.	3.2.1. Pakeisti LAR internetinio puslapio struktūrą ir papildyti skelbiamą informaciją atsižvelgiant į išorės vartotojų informacijos poreikius.	LAR interneto svetainėje sukurtos skiltys, kuriose pateikiamos aktualios naujienos: - „Visuomenei; - „Auditoriams / audito įmonėms“; - „Audriaus padėjėjams“; - Etikos kodeksas; - DUK (dažniausiai užduodami klausimai). Atnaujinta LAR komitetų skelbiamos informacijos struktūra, atnaujinus LAR komitetų darbo reglamentus, skelbiami išsamūs posėdžių protokolai ir posėdžių medžiaga.	Teigiamai
		3.2.2. Publikuoti straipsnius bei pasisakymus verslo ir profesinėje spaudoje apie auditorių teikiamas paslaugas bei jų svarbą.	Esant poreikiui, aktuali LAR informacija skelbiama profesinėje spaudoje. Paskelbti šie į lietuvių kalbą išversti leidiniai: - Accountancy Europe leidinys „Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija. ES taisyklių MVĮ buhalteriams profesionalams išaiškinimas“;	Teigiamai

			- TBF brošiūra „Rinkitės tinkamą audito paslaugą. Audito, peržiūros, finansinių ataskaitų parengimo ir sutartų procedūrų palyginimas“; - Vokietijos praktikuojančių auditorių instituto (IDW) ataskaita „Audito profesijos ateities perspektyvos“; - Švedijos Atestuotųjų buhalterių profesionalų instituto (FAR) ataskaita „Konsultavimo, audito ir apskaitos paslaugos ateityje – kelias link 2025“.	
		3.2.3. Parengti ir kasmet atnaujinti LAR pristatantį leidinį lietuvių ir anglų kalbomis.	2012 m. išleistas LAR leidinys „Finansinių ataskaitų auditas“. 2014 m. išleistas LAR leidinys „Finansinių ataskaitų peržvalgos“.	Teigiamai
		3.2.4. Organizuoti ir koordinuoti LAR viešuosius ryšius.	Siekiant ryšių su visuomene plėtros informacija apie LAR ir jų veiklą pradėta talpinti socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „LinkedIn“. Profesinėje spaudoje nuolat publikuojami LAR pasisakymai atskirais klausimais, skelbiami specifiniai straipsniai tam tikrais aktualiais klausimais.	Teigiamai
		3.2.5. Vykdyti periodines valstybės institucijų bei verslo atstovų apklausas, siekiant stiprinti auditoriaus vaidmenį visuomenėje.	Kasmet vykdomos Tarptautinės buhalterių federacijos ir *Accountancy Europe* inicijuojamos Lietuvos auditorių ir audito įmonių apklausos.	Teigiamai
		3.2.6. Naudotis galimybėmis pristatyti auditoriaus profesiją aukštųjų mokyklų studentams.	Kasmet LAR atstovai dalyvauja Lietuvos aukštųjų mokyklų organizuojamose tarptautinėse mokslinėse konferencijose, aukštųjų mokyklų studentai kviečiami į LAR iš arčiau susipažinti su asociacijos veikla ir galimybėmis audito srityje.	Teigiamai
	3.3. Aktyviai reikšti nuomonę profesijai ir	3.3.1. Teikti pastabas ir siūlymus bei dalyvauti darbo grupėse dėl teisės aktų	LAR atstovai aktyviai dalyvauja ir pasisako įvairiose	Teigiamai

	visuomenei svarbiais klausimais	tobulinimo finansinės apskaitos, mokesčių, verslo ir darbo teisės srityse.	darbo grupėse: - LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė deleguoti atstovauti LAR Valstybės kontrolės sudarytame Bendradarbiavimo komitete; - Audito komiteto pirmininkė Eleną Jankevičienė deleguota dalyvauti LR užsienio reikalų ministerijos steigiamos darbo grupės, kuri rengs dalyvavimo ES Dvynių programoje metodologiją ir rekomendacijas dėl tarptautinį vystomąjį bendradarbiavimą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo, veikloje; - LAR prezidentas Saulius Lapšinskas deleguotas LAR atstovu į darbo grupę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti; - LAR prezidentas Saulius Lapšinskas deleguotas atstovauti LAR Seimo Audito komitete.	
		3.3.2. Publikuoti straipsnius bei pasisakymus verslo ir profesinėje spaudoje aktualiais apskaitos ir mokesčių klausimais.	LAR nuolat teikia informaciją ir atsakymus pagrindiniams su profesija susijusiems leidiniams – „Verslo žinios“ ir „Apskaitos, audito ir mokesčių aktualijos“.	Teigiamai
		3.3.3. Siekti tapti valstybės institucijų socialiniu partneriu.	Valstybės institucijos derina jų rengiamus teisės aktų projektus, kviečia į diskusijas, kadangi LAR gali pateikti kompetentingą nuomonę įvairiais svarstomais klausimais.	Teigiamai
	3.4. Plėtoti bendradarbiavimą su užsienio šalių bei tarptautinėmis profesinėmis organizacijomis,	3.4.1. Tinkamai vykdyti prisiimtus narystės įsipareigojimus TBF ir EBF, tame tarpe, susijusius su tarptautinių apskaitos standartų taikymo skatinimu.	Visi įsipareigojimai, tiek finansiniai, tiek ataskaitų teikimo, tiek kito pasidalinimo turima informacija, yra vykdomi.	Teigiamai
		3.4.2. Dalyvauti TBF ir *Accountancy Europe* tarybos posėdžiuose ir skelbti	LAR prezidiumo paskirti atstovai dalyvauja posėdžiuose išsamiai informuojant LAR prezidiumą ir aktualiausią informaciją skelbiant LAR nariams.	Teigiamai

	atstovaujant Lietuvos interesui.	informaciją LAR nariams apie svarstytus klausimus bei priimtus sprendimus.		
		3.4.3. Dalyvauti tarptautinėse konferencijose profesijai svarbiais klausimais ir teikti informaciją LAR nariams apie konferencijos pranešimus.	- 2017 m. rugsėjo 22–23 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR prezidiumo narė Ingrida Pūrienė dalyvavo Azerbaidžano auditorių rūmų konferencijoje; - 2017 m. rugsėjo 27–28 d. LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame *Accountancy Europe* narių susirinkime Frankfurte, Vokietijoje; - 2017 m. lapkričio 3 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo 5-ajame Rumunijos auditorių rūmų kongrese; - 2017 m. lapkričio 14 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto audito kokybės užtikrinimo tinklo susitikime Briuselyje, Belgijoje; - 2017 m. lapkričio 15–16 d. LAR viceprezidentas Saulius Bakas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo IFAC tarybos susirinkime; - 2017 m. gruodžio 13 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo strateginiame Accountancy Europe narių susirinkime Briuselyje, Belgijoje; - 2016 m. kovo 27 d. LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo *Accountancy Europe* narių asamblėjos Briuselyje, Belgijoje; - 2018 m. balandžio 18 d. Kokybės kontrolės komiteto narys prof. hab. dr. Vaclovas Lakis ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė dalyvavo Anglijos ir Velso atestuotų buhalterių instituto	Teigiamai

			organizuojamame 2018 metų buhalterinės apskaitos strateginiame forume Belgrade, Serbijoje; o 2018 m. birželio 21 d. dalyvavo strateginiame Accountancy Europe narių susirinkime Briuselyje, Belgijoje.	
		3.4.4. Tęsti bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą su ES ir kitų valstybių auditorių savivaldos organizacijomis; keistis informacija apie profesinių organizacijų veiklą bei nepriklausomo audito ir kitų profesinių paslaugų sistemas.	*Accountancy Europe* aktyviai rengia įvairias profesinių organizacijų apklausas, kuriose dalyvauja ir LAR. *Accountancy Europe* koordinuojant visų valstybių narių veiklą yra operatyviai ir efektyviai apsikeičiama visa reikiama informacija.	Teigiamai
4. Auditorių savivaldos vystymas.	4.1. LAR valdymo, veiklos bei vidaus kontrolės tobulinimas	4.1.1. Patobulinti LAR strateginio veiklos planavimo, kontrolės ir vertinimo sistemą.	LAR komitetų darbo reglamentai ir LAR administracijos darbuotojų pareiginiai nuostatai nuolat peržiūrimi ir esant poreikiui atnaujinami.	Teigiamai
		4.1.2. Tobulinti LAR valdymo ir kolegialių organų rinkimų sistemą įsteigiant rinkimų komitetą, turintį patariamojo balso teisę.	Klausimas nesvarstytas.	Neigiamai.
		4.1.3. Įdiegti LAR veiklos planavimo, rizikos valdymo bei vidaus kontrolės sistemą.	LAR veiklos planavimo, rizikos valdymo bei vidaus kontrolės sistema sukurta. Veikia LAR darbo grupė dėl LAR veiklos tobulinimo, kuri peržiūri atitinkamus vidaus teisės aktus.	Teigiamai
		4.1.4. Formalizuoti ir tobulinti LAR prezidiumo, komitetų, kitų kolegialių organų ir administracijos veiklos, bendradarbiavimo ir komunikavimo sistemą.	Stiprinamas bendradarbiavimas tarp LAR organų, komitetų nariai kviečiami dalyvauti tiek kitų komitetų, tiek LAR prezidiumo veikloje, taip užtikrinant betarpišką apsikeitimą informacija ir nuomonėmis. Kontroliuojama, kad informacija skirta atitinkamam LAR organui, jį pasiektų kiek įmanoma greičiau.	Teigiamai

		4.1.5. Plėtoti ir tobulinti LAR informacinę sistemą, plėsti paslaugas, teikiamas elektroninėmis priemonėmis.	Visa informacija, teiktina LAR, gali būti pateikiama elektroniniame formate. Vis daugiau naudojamas elektroninis parašas, apsikeičiant dokumentais.	Teigiamai
		4.1.6. Įdiegti LAR konferencinį ryšį, kuris būtų naudojamas posėdžių, seminarų, kvalifikacijos kėlimo kursų metu, užtikrinant nuotolinį asmenų dalyvavimą.	Apsvarstytos galimybės naudoti konferencinį ryšį per Google+. Ir svarstomos galimybės naudoti alternatyvius nuotolinio dalyvavimo metodus.	Teigiamai
		4.1.7. Atlikti kasmetines LAR narių apklausas LAR veiklos tobulinimo klausimais.	2017 m. gruodžio mėnesį LAR Prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Aurelija Lauruševičiūtė susitiko su auditoriais Kaune, Klaipėdoje ir Vilniuje. Susitikimų metu buvo pristatyti labiausiai LAR rūpimi klausimai, diskutuota su auditoriais jiems rūpimais klausimais ir sudaryta galimybė pateikti savo pasiūlymus, kaip geriau organizuoti LAR veiklą, kokius prioritetus nusimatyti ir pan.	Teigiamai
		4.1.8. Pradėti leisti auditorių periodinį profesinį leidinį.	Galimybės svarstomos, būtinas papildomas etatas, efektyviau leidinį leisti el. formatu.	Neigiamai.
		4.1.9. Sukurti LAR administracijos darbuotojų darbo rezultatų vertinimo bei tęstinio profesinio tobulėjimo užtikrinimo sistemas, bei susieti jas su skatinimo sistema.	Pagrindiniai darbuotojų darbai yra nustatomi LAR administracijos darbo plane, sudaromame pagal Administracijos darbo reglamentą. Darbuotojai motyvuojami nusistatyti ir siekti užsibrėžtų tikslų, tinkamai ir laiku atlikti pavedamas užduotis. LAR darbuotojai nuolat kelia profesinę kvalifikaciją, dalyvauja mokymuose ir kitaip gilina savo žinias.	Teigiamai
		4.1.10. Plėtoti bendradarbiavimą su kitomis auditorius vienijančiomis profesinėmis organizacijomis.	Kitos profesinės organizacijos nuolat kviečiamos pateikti pastabas dėl LAR rengiamų projektų, dalyvauti LAR diskusijose.	Teigiamai
		4.1.11. Periodiškai papildyti LAR biblioteką aktualiais profesiniais leidiniais	Kadangi yra galimybė naudotis skaitmeninėje erdvėje skelbiama su profesija susijusia informacija, todėl	Teigiamai

		ir informuoti LAR narius apie naujai įsigytus leidinius.	LAR biblioteka papildoma profesine literatūra, kuri gaunama kaip dovana iš autorių. Siekiant gauti daugiau leidinių į LAR biblioteką, kreiptasi į audito įmones, tačiau reikiamo atgarsio nesulaukta ir LAR nebuvo perduota jokių leidinių.	
		4.1.12. Siekti numatyti galimybes atlikti patikrinimus audito įmonės prašymu už papildomą mokestį.	Galimybės svarstomos.	Neigiamai.